REGD. No. H 18 విడిప్రతి 0-25 పై. 12-5-67 శుక్రవారం

నెల్లూరు దేనికి ప్రసిద్ధి?
"మంజు" హోటల్‌కు!
హోటల్ మంజు దేనికి ప్రసిద్ధి?
మధురమైన మాంసాహారానికి!
"నెల్లూర్లో మొదటి హోటల్"
'మంజు-అప్సర'
ఆంధ్రాబ్యాంకివీధి
ఫోన్ :: 522.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
సంపుటి 39 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 19

మద్రాసులో
ఎక్కడ దిగుతారు?
విజయలాడ్జిలో
దిగండి.
★★★
ప్రొప్రయిటరు
మీ మిత్రుడు
కె. లక్ష్మీనారాయణ.

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక-
రాజకీయేతర కారణాలతోనే కాంగ్రెస్ ఓట్లు జారిపొయ్యాయా? పి. డి. పార్టీలో చీలికలా?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

రాష్ట్రపతి పదవికి మొట్టమొదటిసారిగా పోటీ జరగడం, అభ్యర్థులు యిరువురి మధ్యన తీవ్రమైన పోటీజరగడం, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియైన డాక్టర్ జాకిర్ హుసేన్ విజయం పొందడం జరిగిపోయింది.

డాక్టరు హుసేన్ రాష్ట్రపతి పదవి నలంకరించడానికి అన్నివిధాల అర్హుడన డంలో సందేహంలేదు. తన జాతీయవాద విశ్వాసం కారణంగా అలీఘర్ విశ్వవిద్యాలయంలో తన అధ్యాపక వుద్యోగాన్ని విరమించి జాతీయ విద్యాలయాన్ని స్థాపించిన ధీరుడాయన. ఈ విద్యాలయమే తరువాత "జామె మిలియా" విశ్వవిద్యాలయంగా ఢిల్లీలో వర్థిల్లుతున్నది.

బేసిక్ విద్యావిధానం రూపొందించడంలో గాంధీజీ అండన నిలచిన మేధావుల్లో ప్రముఖుడాయన.

పది పదిహేను సంవత్సరాలుగా పార్టీ రాజకీయాలకుదూరంగావుంటూ రాజభవన నివాసం చేస్తున్న వరహాగిరి వెంకటగిరి మళ్ళీ భారత ఉపరాష్ట్రపతిగా, రాజ్యసభ సభాపతిగా కార్యశీలురవుతున్నారు. అంధ్రులైన డాక్టరు రాధాకృష్ణన్ రాష్ట్రపతిపదవి నలంకరించారు. కనుక ఉపరాష్ట్రపతి పదవికి గిరిగారి ఎన్నిక ఆ విధంగా గర్వకారణం కాకపోవచ్చును. కాని గిరిగారి ఎంపిక, ఎన్నిక, రెండూ కూడా నిస్వార్థ ప్రజాసేవకునికి జరిగిన అపూర్వ సన్మానంగా అందరూ గర్వించదగినది.

ముఖ్యమంత్రి పదవికి కీచులాటలు, కుట్రలు, అధికార దుర్వినియోగం, పార్టీ క్రమశిక్షణాతిక్రమణలు పరిపాటై పోయాయి యీ రోజుల్లో. ఇందుకోసం నమ్ముకున్న నాయకులను అనుచర సహచరులను విద్రోహం చేయడం కూడా చూస్తున్నాం. కాని యీ విషయంలో గిరిగారి ప్రవర్తన రాజకీయవేత్తలందరికీ ఆదర్శప్రాయమైనది; ఆనాటినుంచి యీనాటి వరకు మళ్లీ మరెవరూ ఆయనలా త్యాగబుద్ధిం ప్రదర్శించలేదుకనుక అపూర్వమైనదికూడా.

ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరి

1946 లో సార్వత్రిక ఎన్నికలు ముగిసిన తరువాత గాంధీజీని రాజాజీని కాదని ప్రకాశంపంతులుగారు వుమ్మడి మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిపదవి నలంకరించినది లగాయతు ఆయన్ను గద్దెదించాలని అరవలు పెద్దపెట్టున ప్రయత్నం ప్రారంభించారు. చివరికి 11 మాసాల్లో పదవీ వాంఛాపరులైన కొందరాంధ్ర శాసనసభ్యుల సహాయంతో కృతకృత్యులయ్యారు కూడా. ఆ సందర్భంలోను, అంతకుముందుకూడా గిరిగారిని పార్టీ నాయకుడుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకుంటామని నమ్మతించమని అభ్యర్థించారు. ఆయన పూః అంటే ముఖ్యమంత్రి పదవి అనాడేఆయనకులభించివుండేదికాని ఆంధ్ర ప్రజానాయకుడు, తమ రాజకీయ గురువు అయిన ప్రకాశంపంతులుగారు వుండగా మరొకరావడానికి తగరని గిరిగారు ప్రకటించి తప్పుకున్నారు. స్వతంత్ర భారతంలో సార్వత్రిక ఎన్నికలు ప్రథమంగా జరిగినప్పుడు పార్లమెంటుకు గిరిగారు ఎన్నికయారు. కేంద్రంలో కార్మిక మంత్రిగా చేరారు. కాని డాక్టరు దేశముఖ్‌తో బ్యాంకుపనివారి ఎవార్డు విషయంలో అభిప్రాయభేదం వచ్చినప్పుడు, తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామాఇచ్చారు. కొన్నాళ్లతర్వాత ముందు లక్నోలో, తర్వాత తిరువాంకూరు, బెంగుళూరులో గవర్నరుగా రాజభవనవాసం చేశారు. భారతకార్మిక వుద్యమ నిర్మాతల్లో శ్రీ గిరి ఒకరు. రైల్వే వుద్యోగులను సంఘటితం చేయడంలో, వారి సమ్మెలను నిర్వహించడంలో గిరి చూపిన ప్రతిభ, ధైర్యసాహసాలు అసమానమైనవి.

*

రాష్ట్రపతి పదవికి జరిగిన పోటీప్రచారమైనం దిగజారుతున్న మన విలువలకు ప్రతిబింబంగావుందంటే అతిశయోక్తి కాదు. డాక్టర్ జాకిర్‌హుసేన్ విజయం పొందినప్పటికీ, ఇందులో కాంగ్రెస్‌వారు గర్వించదగినదేమీ కనిపించదు. కాంగ్రెస్‌కు మిగిలిన కొద్ది పెట్టనికోటల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి. అయినా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్‌పార్టీసంఖ్య (165) కంటే డాక్టర్ జాకిర్‌హుసేన్‌కి బాగా తక్కువఓట్లురావడం గమనార్హం. కాంగ్రేసేతరులు చలువు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

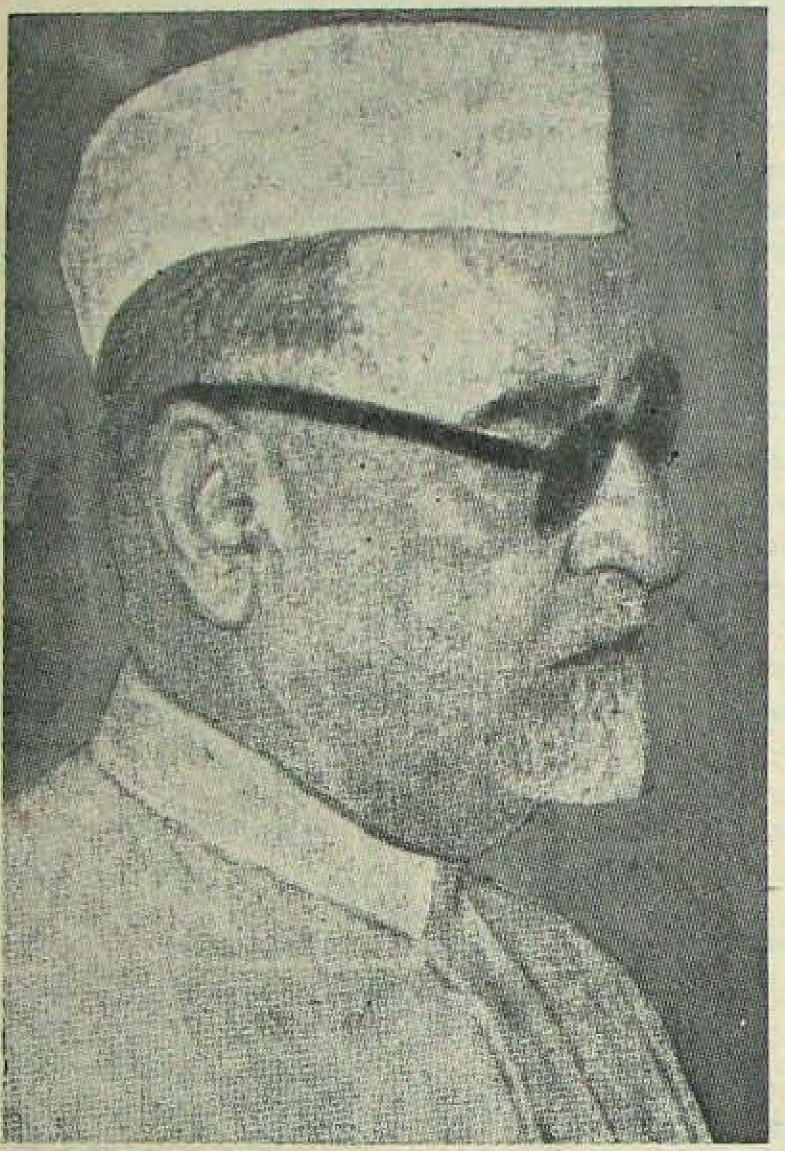

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ జకిర్ హుసేన్

పంచాయతీరాజ్యం-
మార్పులు-మంత్రులు

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

పంచాయతీరాజ్య వ్యవస్థపై, ఎం. టి. రాజా సంఘం సిఫార్సులను ఆమోదించి బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన దానికి వ్యతిరేకంగా జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులందరూ, వారేముఠాకి చెందినప్పటికీ, ఏకమయ్యారు. ఒక కడపజిల్లా పరిషదధ్యక్షుడు నరసింహారెడ్డిగారుతప్ప. ఎం. టి. రాజా సంఘంలోని 13 సభ్యుల్లో నున్న యిద్దరు అనధికారుల్లో నరసింహారెడ్డిగారొకరు. మరొకరు భాస్కరావుగారు.

ప్రభుత్వమూ, ముఖ్యమంత్రి ఎంత కాదన్నప్పటికీ, ఎం. టి. రాజా సంఘ సిఫార్సుల నమలుచేసినప్పుడు పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థపై అది గొడ్డలిపెట్టే అవుతుంది. ఈ పద్ధతి వ్యవస్థపట్ల ప్రభుత్వంలో నన్నగిల్లుతున్న విశ్వాసమే కనిపిస్తుంది. ఐతే ఇంతటి ప్రధానమైన మార్పులను ఒక రెవెన్యూబోర్డు సభ్యుడు, మరికొందరు కలెక్టరు హోదాగల అధికార్లతోకూడిన సంఘం చేసిన సిఫార్సుల నాధారంగా చేయబూనడం చాలా విచిత్రమైనది. ఆరితేరిన రాజకీయవేత్తలు పరిపాలనానుభవజ్ఞులతోకూడిన పరిపాలనాసంఘం చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించికూడా ఇంతవరకు అమలుచేయలేదు. పైగా జిల్లా పరిపాలన విషయంలో ఈ సంఘంచేసిన సిఫార్సులు, ఎం. టి. రాజా సంఘసిఫా రసులకు పూర్తిగా భిన్నంగావున్నాయి. ఆ సిఫార్సులనైనా అమలుచేయాలని నిర్ణయించకపోగా తద్విరుద్ధమైన మార్పులు చేయబూనుతున్నది ప్రభుత్వం.

తమ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంపైన యింతటి విశ్వాసం ముఖ్యమంత్రికి, రెవిన్యూ మంత్రికి వుండడం ముదావహం. వీరికి పంచాయతీరాజ్యమంత్రి తోడయ్యారు. పంచాయతీరాజ్యంలో చాలాకాలం అనుభవంకల విజయభాస్కరరెడ్డిగారికికూడా, ప్రభుత్వం తలపెట్టిన మార్పులు అంగీకారయోగ్యంగా వున్నట్టు కనిపించడంలేదు.

— —

కేంద్రమంత్రి శ్రీ రఘునాథరెడ్డిగారు ఇటీవల 'జమీన్‌రైతు' కార్యాలయానికి విచ్చేసినప్పుడు ప్రెస్‌ను తిలకిస్తున్న దృశ్యం.

మా 2వ బీరువాల స్కీములోచేరండి
నెలకు రు. 25 లు - వాయిదాలు 16.
ప్రతి నెల 30 తేది "డ్రా" జరుగును.
స్కీములో చేరుటకు ముగింపుతేది 25-5-67. 'డ్రా' 30-5-67
— మా 1-వ నెంబరు స్కీములో ప్రైజులు పొందినవారు —
(1) గ్రంధి వెంకటేశ్వరులు — బుచ్చి.
(2) సుబ్బిశెట్టి సుబ్రహ్మణ్యం — చినపవని.
(3) గ్రంధి సుబ్రహ్మణ్యం — పురిణి.
(4) జలదంకి మోహనరెడ్డి — ఇందుపూరు.
(5) నల్లూరి రామకృష్ణప్రసాద్ — కావలి.
(6) పబ్బిశెట్టి శ్రీనివాసులు — కావలి.
—: వివరములకు :—
శ్రీ సత్యనారాయణ ఐరన్ & స్టీల్ వర్క్సు
ప్రొప్రయిటరు :: గోనుగుంట బ్రహ్మయ్య.
కావలి - నెల్లూరుజిల్లా.

మీరు ఇది నమ్ముతారా!
"నవమణి"
మోటార్లు — పంపులు
అతి తక్కువధర - పని అపరి
మితము గ్యారంటీ కలదు.
మూర్తి ఏజన్సీస్
ట్రంకురోడ్డు (పొగతోట) నెల్లూరు

WANTED

Teachers able to teach in English Medium School. Retired Teachers can also apply.
Correspondent:-
Bala Vihar English Medium School, Nellore.

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియ చేయడమేమనగా:- శ్రీ ఎం. హుసేన్ పాషాలి [వురఫ్] ఖలీలుదాద్‌భాషా, తన విద్యుక్తధర్మాన్ని నిర్వహించక పోయినందున వారిని ఆంధ్రప్రదేశ్ వకఫ్‌బోర్డువారు వారి నెం. RC A-1-830-770/66 రు 1-11-66 తేది గల వుత్తర్వులో నెల్లూరు ఖలీలు పదవినుండి తొలగించి, నెల్లూరు పెద్దయామగాకు సంబంధించిన యావత్తు ఆస్తిన్ని, నెల్లూరు జుమ్మామసీదు ఖలీలుకు సంబంధించిన యావత్తు ఆస్తిన్ని, నెల్లూరు జిల్లా వకఫ్ ఇన్‌స్పెక్టరు ఆడిటరువారిని స్వాధీనపర్చు కోవలయునని వుత్తరువుచేసి యున్నారు. కాబట్టి ఎల్లరికి తెలువడమేమనగా:- సదరు శ్రీ ఎం. హుసేన్ ఫారూఖి [వురఫ్] ఖలీలు దాద్‌భాషాగారు ఏ ఆస్తి యున్ను దానముగాగాని, విక్రయముగా గాని చేయుటకు హక్కులేదు. ఎవరున్ను అట్టి ఆస్తిని కొనకూడదు. ఒకవేళ కొనిన యెడల అట్టి విక్రయాలు చెల్లనేరవు.

పుస్మాన్ ఖల్జీ,
ఇన్‌స్పెక్టరు ఆడిటరు - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరుజిల్లా కమిటీమెంబర్లు:-
(1) యస్. రషీఉద్దీన్
(2) యం. నత్తార్‌బేగ్
(3) యం. యిబ్రాహీం
(4) యస్. పి. ఖుద్దూస్
(6) సయ్యద్ అక్బర్.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 227 of 1964.
E. P. No. 318 of 1966.
దవ్వర సత్యనారాయణ —డిక్రీహోల్డరు.
పరాంకుశం లక్ష్మణాచార్యులు వగైరా —జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు.
డి. హో. తరపు అప్తికాబడి యాలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

సర్పరావుపేట డి॥ రి॥ ఒంగోలు సం॥రి॥లో చేరిన యాతముక్కల గ్రామంలో ఈనాం పట్టా నెం. 10 కు, సర్వే నెం. 273/2; 273/3 ర్లు యె 6-85 ట్లు, యె 1-31 ట్లు వెరసి యేకప్రదేశముగా వుండే మెట్ట భూమికి హద్దులు:- [తూ] డొంక [ద] నార్నె కోటయ్య వగైరాల భూమి [ప] నార్నె కాలయ్య వగైరాల భూమి [ఉ] కుంట. ఈలోని మెట్టభూమి యె 8-16 ట్లు యిందుకు సరియగు 3 హెక్టారు 30 ఏర్లు 75 చదరపు మీటర్లు మాత్రం.

డిక్రీహోల్డరు క్రయం	రూ. 2000/-
అమీనా క్రయం	రూ. 8000/-
సర్కారు క్రయం	రూ. 8000/-
యాలము వాయిదా	12-6-1967 తేది.
ఫర్దర్ హియరింగు	19-6-1967 తేది.

— చెరుకూరి వెంకటేశ్వర్లు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

★★ జమీన్‌రైతు ★★

శ్రీ ప్లవంగ వైశాఖ శుద్ధ తదియ ★ శుక్రవారం 12-5-1967

మన రాష్ట్రపతి

రాష్ట్రపతిగా డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ విజయం పొందారు. తీవ్రమైన ఈ పోటీలో, విజయమా - పరాజయమా అన్న సందేహాస్పదమైన పరిస్థితుల్లో లక్ష ఓట్ల ఆధిక్యతతో విజయం పొందడం గొప్ప విషయమే. డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ ఎన్నిక కాంగ్రెస్ ప్రతిష్ఠకు, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకు ముడిపడింది కాబట్టి, వారి విజయంవల్ల ఇటు సంస్థ- అటు ఆమె ప్రభుత్వపరువు కాపాడ బడడమే గాక, ప్రభుత్వానికి ఒక విధంగా సుస్థిరత గూడా చేకూరిందని చెప్పవచ్చు. ఇప్పుడు డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ ఓడిపోవడమంటూ జరిగివుంటే, దేశంలో రాజకీయమైన సంక్షోభం కాకపోయినా, అస్థిర పరిస్థితి ఏర్పడివుండేది. అది నివారింపబడడం ఆనందించదగిన విషయం.

డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ పేరుకు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి కావచ్చు; కాని వారు, వారి అభ్యర్థిత్వం అంతకుమించిన, పార్టీ రాజకీయాలకే అతీతమైన గౌరవపూర్వకమైనవి. గాంధీ పథగామిగా, విద్యావేత్తగా, జాతీయవాదిగా, వివాదరహితుడుగా, గంభీరమానసుడుగా అందరి ప్రేమ గౌరవాలకు పాత్రుడైనవాడు డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్. వారి అభ్యర్థిత్వాన్ని వ్యతిరేకించినవారు, వారికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేసినవారుసైతం వారి ఎన్నికపట్ల హర్షాన్ని ప్రకటించడమే ఇందుకు నిదర్శనం. కాంగ్రెస్‌వాదులు ఐక్యంగా వారి అభ్యర్థిత్వాన్ని సమర్థించడమేగాక, ప్రతిపక్షీయులుకూడా ఎందరో వారికి ఓటు చేయడం ఇందుకు తార్కాణం. రాష్ట్రపతిగా వారు ఆ గౌరవాన్ని కొనవరకు నిలుపుకోగలరని, అందరి ప్రేమాభిమానాలను పొందగలరని సర్వత్రా విశ్వసించవచ్చు. రాజర్షిగా పేరుగాంచిన రాజేంద్రప్రసాద్, వేదాంతిగా-విద్యావేత్తగా-పార్టీ రహితుడుగా-సర్వప్రియుడుగా పేరెన్నికగన్న రాధాకృష్ణన్‌గారలు అధిష్ఠించిన రాష్ట్రపతి పదవికి డాక్టర్ జాకీర్‌హుసేన్ ఎంతో అర్హుడుగా, అత్యున్నతమైన ఆ స్థానానికి పూజ్యతను చేకూర్చగలవాడుగా భావింపబడుతున్నాడంటే, వారు ఎంతమాన్యులో విశదమవుతుంది. డాక్టర్ జాకీర్‌హుసేన్ క్లిష్టసమయంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. కాంగ్రెస్ ప్రాబల్యం సడలినసమయంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. దేశంలో ప్రతిపక్షాలబలము, బలగము ఎక్కువైన తరుణంలో రాష్ట్రపతి అయ్యారు. కేంద్ర-రాష్ట్రప్రభుత్వాల మధ్య సంఘర్షణ ప్రమాదమున్న సమయంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. అందువల్ల వారిబాధ్యత గురుతరమైనది. సువిశాల దృక్పథము, గాంధేయ ఆదర్శమువున్న డాక్టరు జాకీర్‌హుసేన్ తనబాధ్యతలను సమర్థంగా, సర్వప్రియుంగా నిర్వర్తించగలరని; దేశం రామరాజ్యంవైపు పురోగమించుటకు దోహదం చేయగలరని ఆశిస్తాము.

డాక్టర్ జకీర్‌హుసేన్ ఎన్నిక దేశప్రతిష్ఠను ఇనుమడింపజేసింది. మన మతాతీత రాజ్యాంగానికి వన్నెదెచ్చింది. కాంగ్రెస్ చేపట్టిన అధిర్యానికి పూజ్యతను కల్గించింది. దేశంలోని కోట్లాది ముస్లింలలో విశ్వాసాన్ని పూరించింది. మతోన్మాదియైన పాకిస్థాన్ విషప్రచారానికి ఆస్కారంలేకుండా చేసింది. మత సామరస్యానికి పరితపించిన మహాత్ముని; ఏకజాతి సూత్రానికి పరిశ్రమించిన నెహ్రూ ఆత్మలకు శాంతిని కూర్చింది. ఇక దేశంలోని అన్నిమతాల, అన్నివర్గాలవారి విశ్వాసానికి డాక్టరు జకీర్‌హుసేన్ పాత్రం కాగలరనుటలో సందేహంలేదు. మహోన్నత పదవికి ఎన్నుకోబడిన డాక్టరు జకీర్ హుసేన్‌ను, వారిని అభ్యర్థిగా నిర్ణయించిన కాంగ్రెస్‌ను, వారి విజయానికి కారకులైనే ఓటర్లను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

——

జిల్లాలో టూరిజం

జిల్లాలో 'టూరిజం' దృష్ట్యా ప్రాధాన్యం వహించే ప్రదేశాలు అనేకంవున్నా, 'టూరిస్ట్ ఇంట్రస్ట్' వున్న నాయకులు, అధికారులు, మనుషులు పొత్తిగా రాను రాను తగ్గిపోతున్నారు. మొన్నిమధ్య మన రాష్ట్ర సమాచార, టూరిజం శాఖలమంత్రిగారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు నెల్లూరుజిల్లాలో చెప్పుకోతగిన టూరిస్ట్ కేంద్రాలనదగినవి యేవీ వున్నట్లులేవే అనే ధోరణిలో వాక అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తంచేశారు. అయితే పాపం మంత్రిగారు తర్వాత అంగీకరించకతప్పలేదు-టూరిజంక్రింద కేంద్రంనుండి వచ్చిన మొత్తం గ్రాంట్లలో కొన్నిలక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఖర్చుచేసుకోలేక మురిగిపోయినందువల్ల మొన్న ఏప్రెల్‌లో కేంద్రానికి తిరిగి చెల్లించివేయవల్సివచ్చిందనీ, రాష్ట్రస్థాయిలో టూరిజంపట్ల యెట్టాంటిశ్రద్ధాసక్తులు యింతవరకు లేకుండా పోయిందనీ, వొప్పుకోవల్సివచ్చింది.

ఎంత బాధాకరమైన విషయం! వచ్చిన డబ్బును సరిగా ఖర్చుపెట్టలేక తిరిగి యిచ్చివేసిన మన ఘనతవహించిన రాష్ట్రప్రభుత్వ అధ్వర్యంలో యిన్నాళ్లూ 'టూరిజంశాఖ' హాయిగా నిద్రపోతుండినదంటే, ఆశ్చర్యపడాల్సిన పనేముంది? అదే మన ప్రక్కనున్న మద్రాసు రాష్ట్రంలో కేంద్రం యిచ్చినంతమేరకు ఖర్చుపెట్టేసుకొని యింకా మరికొన్ని లక్షలు అడిగి తెచ్చుకొంటూ అనేక టూరిస్టుప్రదేశాలను తీర్చిదిద్దుకొంటున్నదంటే అసూయపడి లాభమేముంది?

అట్లనే నెల్లూరుజిల్లాలో 'టూరిజం' అనేది యింతకాలం యెంతో నిర్లక్ష్యం చేయబడింది. అందువల్లనే 'టూరిజం' అనే మాట మనపరిపాలనా నిఘంటువులోనే లేకుండాపోయింది! ఇది చాల శోచనీయమైన పరిణామం.

ఒకప్పుడు హైస్కూళ్లలో చదువుకొనేటప్పుడు విద్యార్థులు బృందంగా విహారయాత్రలనీ, విలాసయాత్రలనీ, ఎక్స్‌కర్షన్లనీ అప్పుడప్పుడూ జిల్లాలోని కొన్నికొన్ని ప్రదేశాలకువెళ్తూ, కొత్త స్థలాలనుచూస్తూలోకజ్ఞానంసంపాదించుకొంటూ వుండేవారు. ఇప్పుడు ఆసాంప్రదాయం పొత్తిగా మాసిపోయినట్లయింది. కాలేజిస్థాయిల్లోకూడా యిప్పుడిది జరగడంలేదు. మనవిద్యార్థులు రాత్రిక్రింద కప్పలవలె వుండిపోతున్నారు.

ఆడది తిరిగి, మొగవాడు తిరక్క చెడిపోతారని వాకసామెత. ఈనాగరిక యుగంలో లింగభేదంలేకుండా మనిషి అనేవాడు తిరక్కపోతే చెడిపోతారనేది సత్యమైకూర్చుంది. యంత్రంలా పనిచేసే ఆధునికమానవుడు అప్పుడప్పుడు అట్లా వాహ్యాళికి, విహారానికివెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకొనిగడిపిరానిదే జీవితంలో చురుకుదనంవుండదు. కొత్తతావులకువెళ్లి క్రొత్త ప్రదేశాలు చూడనిదే ప్రపంచజ్ఞానమనేది వృద్ధికాదు. ఇన్ని కారణాలవల్లనే పాశ్చాత్యులు, కడకు ఎప్పుడూ దేశవ్యవహారాల్లో తలమున్కలయ్యే మంత్రులు, రాజకీయ నాయకులు 'వీకెండ్ హాలిడేస్' తీసుకొని తిరిగొస్తూవుంటారు. మనం 'వీకెండ్' కాదుగదా 'మంతెండ్ హాలిడేస్'కూడా తీసుకొని వెళ్లంగనుకనే మనబ్రతుకుల్లో చురుకుదనం లేకుండా చప్పదనం ప్రవేశిస్తున్నది.

ఇంతదూరం చెప్పవల్సినపనిలేదు టూరిజం ప్రాధాన్యతనుగూర్చి. అయినానరే చెప్పవల్సివచ్చింది. మొన్న నెల్లూరుకు ఆమడదూరంలోవున్న సముద్రతీరగ్రామమైన మైపాడు వెళ్ళిరావడం తటస్థించింది. ఆంధ్ర సముద్రతీరప్రాంతంలో రాష్ట్ర టూరిజం - సమాచార పౌరసంబంధాల శాఖ అధ్వర్యంలోవున్న ఏకైక రహదారి బంగళా ఈ మైపాడులో ఒక్కచోటనే వుంది. ఏ అతీగతీ, ఆలనాపాలనా లేకుండా దిబాసిగాపడివుంది. ఒకేఒక వాచ్‌మెన్. ఆ వాచ్‌మెన్‌కు కొన్ని నెలలుగా జీతంకూడాలేదట. ఆ విశ్రాంతి బంగళా వాతావరణం, ఆవరణం ఎంతో ఆనందప్రదంగావున్నా బంగళాలో ఏ వసతులూలేవు - కుర్చీలులేవు, బల్లలులేవు, ఏ పరికరాలూలేవు. ప్రక్కనే కరెంటువున్నా ఈ బంగళాకుమాత్రం లేదు. చమురుదీపాలైనాలేవు. అయినా ఇదీ ఒక టూరిస్టు విశ్రాంతిబంగళాగా చలామణిఅవుతున్నది!

బంగళా విజిటర్స్‌పుస్తకంచూస్తే-ఈఒక్క వేసవిలోనే 4-5 స్కూళ్ల విద్యార్థి బృందాలువచ్చి యిక్కడ కొన్ని తలపు రోజులు గడిపివెళ్లినట్లున్నది. సరే అధికారులు, వగైరాలు వుండనేవున్నారనుకోండి.

ప్రక్కనే బకింగ్‌హామ్‌కాల్వవుంది. పేరుకు కాల్వేగాని అంతా పూడిపోయివుంది. ఎక్కడిపడవలు అక్కడ పడివున్నాయి. కాల్వ బాగా లోతుగా వెడల్పుగా వుండివుంటే రవాణాసౌకర్యాలసంగతటుంచి, పడవలమీద అట్లా షికారుగావెళ్లిరావడమనేది ఒక అపురూపమైన అనుభవం. ఈ పూడిపోయినకాల్వ దాటడానికి, జాలర్లు నడిచిపోవడానికి ఒక కాలినడక బ్రిడ్జివుంది అదిదాటితే సముద్రం. అక్కడ ఒక సర్క్యూట్ హౌస్ నిర్మాణంలోవుంది. రివైజుడు ఎస్టిమేట్ శాంక్షన్‌గాక నిర్మాణం సగంలో ఆగిపోయివుంది. ఈ బంగళాకు నేరుగా కార్లు, గీర్లు రావడానికి విశాలంగావుండేటట్లు ఆ కాలినడకబ్రిడ్జిని వెడల్పుచేయబోతున్నారట, కొన్నిలక్షలు ఖర్చుపెట్టి. పి. డబ్ల్యు. డి. డివిజన్ ఆఫీసువుంది. ఆ ఇంజనీర్లు కాల్వను తనిఖీచేసిరావడానికి ఒక అధునాతనమైన పడవవుంది. ఆ పడవలో మనిషి తిరిగిన పాపానపోలేదు. యాత్రికులు ఈపడవలో కాల్వ తిరిగిరావడానికి రోజుకింత బాడుగ వసూలుచేసే యేర్పాటు కూడావుండదట. కాని ఏమిలాభం? ఈ వసతులు కాగితాలమీదనే వుండిపోయాయి. ప్రజలకు అందుబాటులోకి రావడంలేదు.

కొద్ది శ్రద్ధతీసుకుని మైపాడులో పైచెప్పిన కొన్నివసతులు, వనరులు నిజమైన దృష్టితో సమకూర్చితే వేసవి రోజుల్లో సముద్రతీర విహార-విశ్రాంతి స్థలంగా 'టూరిజం' దృష్ట్యాకూడా జిల్లాలో అత్యంత ప్రధానమైనదిగా రూపొందుతుంది. కాని అది జరిగేదెప్పుడు? జిల్లాలో టూరిజానికి నాంది జరిగేదెప్పుడు?

——

ఈ వారం విశేషాలు

అందరూ ఎదురుచూస్తుండిన రాష్ట్రపతి ఎన్నిక అయిపోయింది. శ్రీ కోకా సుబ్బారావుగారు వోడిపోయి శ్రీ జాకిర్‌హుస్సేన్ గెలిస్తేనే ఇండియా సెక్యులరిజం యిజావవుతుందని అంటుండినవారిమాటే పైచేయి అయింది. అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువ మెజార్టీతో శ్రీ జాకిర్‌హుస్సేన్ గెల్చి కాంగ్రెస్ పరువు నిలబెట్టారు. 50 వేలకు మించని మెజారిటీతో గెలవవచ్చునని అంతా అనుకొన్న శ్రీ జాకిర్ హుస్సేన్ 1 లక్ష 7 వేలా 2 వందలా 73 ఓట్లు మెజారిటీతో గెల్చారు. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు పెద్దఎత్తున మోసంచేస్తారని అంతా భావించారు. కాని ప్రతిపక్షీయులే దల్లగా జారుకున్నారు. ఎవరి పాటికివాళ్లు జాకిర్ హుస్సేన్‌గారికే వోట్లు వడేసినట్లున్నారు.

రాష్ట్రాలవారీపద్ధ వోట్ల వివరాలు:

రాష్ట్రం.	జకీర్‌హుసేన్.	సుబ్బారావు.
ఆంధ్ర	150	132
మద్రాసు	54	169
ఒరిస్సా	29	105
కేరళ	30	89
మైసూరు	133	81
మధ్యప్రదేశ్	160	125
బెంగాల్	133	118
బీహార్	141	172
రాజస్థాన్	95	86
ఉత్తరప్రదేశ్	210	209
గుజరాత్	96	71
మహారాష్ట్ర	207	62
పంజాబ్	55	43
హర్యానా	36	43
నాగాల్యాండు	40	—
కాశ్మీర్	62	9
అస్సాం	84	37
పార్లమెంటు ఉభయసభలు	447	278

కాంగ్రెస్‌వాళ్లు కాంగ్రెస్‌కు మోసంచేసిన రాష్ట్రాలు రెండు 1. ఆంధ్ర, 2. మధ్యప్రదేశ్. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సభ్యుల సంఖ్య 166 అయితే; జాకిర్ హుస్సేన్‌కు వచ్చినవోట్లు 150 మాత్రమే. ఈ 150 లో ముఖ్యమంత్రికి అనుకూలమని చెప్పబడే యు డి ఎఫ్ వారు నలుగురైదుగురైనా కాంగ్రెసు ఓట్లుయిచ్చారనుకొంటే కనీసం 20 మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులైనా మోసంచేసి వుండాలి. అట్లనే మధ్యప్రదేశ్‌లో 167 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులుంటే జాకిర్ హుసేన్‌కు వచ్చినవోట్లు 160 మాత్రమే. దాదాపు మిగతా అన్నిరాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ సభ్యులు కాంగ్రెస్‌అభ్యర్థికే వోటిచ్చారని అనుకోవచ్చు.

అట్లనే కాంగ్రెసేతరుల్లో బాగా మోసాలు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

లోకవృత్తం
లోకసంచారి

* పాకిస్థాన్ ఎంతగా తనరక్షణవిధానాన్ని బలపరచుకుంటున్నదో చూచారా!
* ద. ఆఫ్రికాపద్ధతిని అందరూ ఖండించేవారే-నిరోధంలోనే భేదాలు!
* అంతరిక్షంలోకి పోయేమానవునికి అంతరంగంలోకివెళ్లామనేసంకల్పంఎప్పుడు?
* 'వార్‌లార్డ్స్' స్థితికి చేరుతున్న చైనా!

మన గొడవలో మనం వున్నాము. తన గొడవలో చైనా వున్నది. ఈలోగా మన పక్కలో బల్లెం పదును కావడానికి నిర్విరామంగా యత్నం సాగుతున్నది.

రష్యా అమెరికాలు పాక్ వైఖరితో అసంతృప్తిని వెల్లడించినవని తెలుస్తున్నది. కాని, అమెరికా తానిచ్చిన పాటన్‌టాంకులు చెడిపోయి పడివుంటే సహిస్తుందా? అందువలన వాటికి 'స్పేర్' పార్టులను పంపించే పేర తన కలిమానపాత్రమైన పాక్ మిలిటరీ యంత్రాంగాన్ని బలపరుస్తున్నది. పైపై అక్షేపణలు, అంతరాయాలు ఎన్ని ప్రకటలనిండా మనకు లభించినా, చివరకు అమెరికా చర్య మనకు హానికరంగా పరిణమించనున్నదని చాగ్లా విశ్వసించి మనకందరికి తెల్పినాడు.

వియత్నాం విషయంలో వస్తేపట్టు రష్యా ఈ విషయంలో పట్టదు. మనం కేవలం రష్యా మనుష్యులమా? కానపుడు దానికేమి దుగ్ధ? తాష్కెంట్ ప్రతిష్ఠకోసమంటారా, అదేనాడో బుగ్గిలో కలిసింది. కోసిగిన్ సాధించిన చరిత్రాత్మకమైన సంఘటన అపూర్వమైన శీఘ్రగతిని చారిత్రక కాలగర్భంలో కలిసిపోయింది. ఇట్లా ఎన్నడూ జరగలేదు.

ఇకపోతే మనం పాక్‌సీమ ఆటంకాలను గూర్చి ఆక్షేపణ తెల్పడం తప్ప ఆ రంగాన మరేమీ సాధించలేకున్నాము. మన రక్షణమాత్రం మరువకుండా జాగ్రత్తపడుతున్నాము. అది నయమే.

పాక్‌సీమ పెంచేస్తున్నది? అమెరికా స్పేర్‌పార్టులివ్వనంటే దుయ్యబట్టి సంపాదిస్తుంది. పైగా సౌదీ అరేబియా, తదితర నూనె నవాబులవలన సాయంపొంది, మిలిటరీ సామగ్రిని చేరవేసుకుంటున్నది. ఈరాజా కొత్తగా ప్రకటించిన సమబుద్ధి సంగతి ఈసారి పరీక్ష వచ్చినప్పుడు తెలుస్తుంది.

చైనా వలన కావలసినంతమేరకు పాకిస్తాన్ మిలిటరీ సామగ్రిని పొందినది. ఇంతలో ఆ చైనా పెద్ద గందరగోళంలో పడింది. తనమీద ఆ చైనాకు పెద్ద పలుకుబడి, పెత్తనం లేకుండా పోవడానికి ఈ గందరగోళం పాక్‌సీమకు వినియోగమవుతుంది.

ఈ విధంగా మనకంటె పాక్‌సీమ ఎన్నివిధాల తన రక్షణ అనగా యుద్ధవిధానాన్ని బలపరచుకుంటున్నదో గమనించండి.

• • •

అది పక్కలో బల్లెం సంగతి. ఇక

—కొరవ 11 వ పేజీలో

మనము-మన జర్నలిజము

పత్రికలు చెప్పలేకపోయిన పెద్దకథ; ఒకవిధంగా చంపివేసిన కథకూడా!

సరిగ్గా ఆరునెల్లక్రితం దేశంలోని హేమాహేమీపత్రికలవాళ్లంతా కేరళలోని ఉద్యోగమండల్ సదస్సులో కూర్చొని చెప్పుకొన్న కథాకమామీషు గూర్చి ఇప్పుడు బంగోరె చెప్పబూనడం హాస్యాస్పదంగానేవుండొచ్చు. అయినానరే చెప్పడానికి పూనుకొన్నాను.

ఆరునెల్లనాడు చర్చించబడిందేఅయినా, నిత్యమూ జరుగుతున్న పెద్దకథే యిది. ఏమిటాకథ? పత్రికలుచెప్పనికథ, పత్రికలు చంపినకథ! ఈమధ్య పార్లమెంట్లో శ్రీ కౌల్ వ్రాసిన 'అన్‌టోల్డ్ స్టోరీ' అనే పుస్తకంమీదరేగిన అలజడిలాంటిదే; పత్రికలువ్రాయని ఈ అన్‌టోల్డ్‌స్టోరీలపై జనం అలజడిచేయవల్సివుంది.

ఈ పదిహేనేళ్ళలో 25 వేల కోట్ల రూపాయలకుపైగా ఖర్చుచేశాం. దేనిపైన? దేశ ఆర్థిక, సాంఘిక అభివృద్ధివిషయాలపైన. అంటే రోజుకు షుమారు 5 కోట్ల రూపాయల చొప్పున ఖర్చుచేస్తూవచ్చాం. ఇక మరి నాలుగోప్రణాళికలో(!) రోజుకు

బం. గో. రె.

13 కోట్ల రూపాయలచొప్పున ఈ దేశ ఆర్థికరంగంపై ఖర్చు పెట్టబోతున్నాం. ఇందుమూలంగా దేశంలో జరుగుతున్న ఆర్థికవికాసం, సామాజికమార్పు-వీటితో ముడిబడివున్న ఆధునిక భారతీయసమాజపు కథ - మనపత్రికలేమైనా చెప్పాయా? చెప్పకపోతేపోయె, ఈ బృహత్కథను పత్రికలు చంపేస్తున్నాయి - అని తీర్మా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

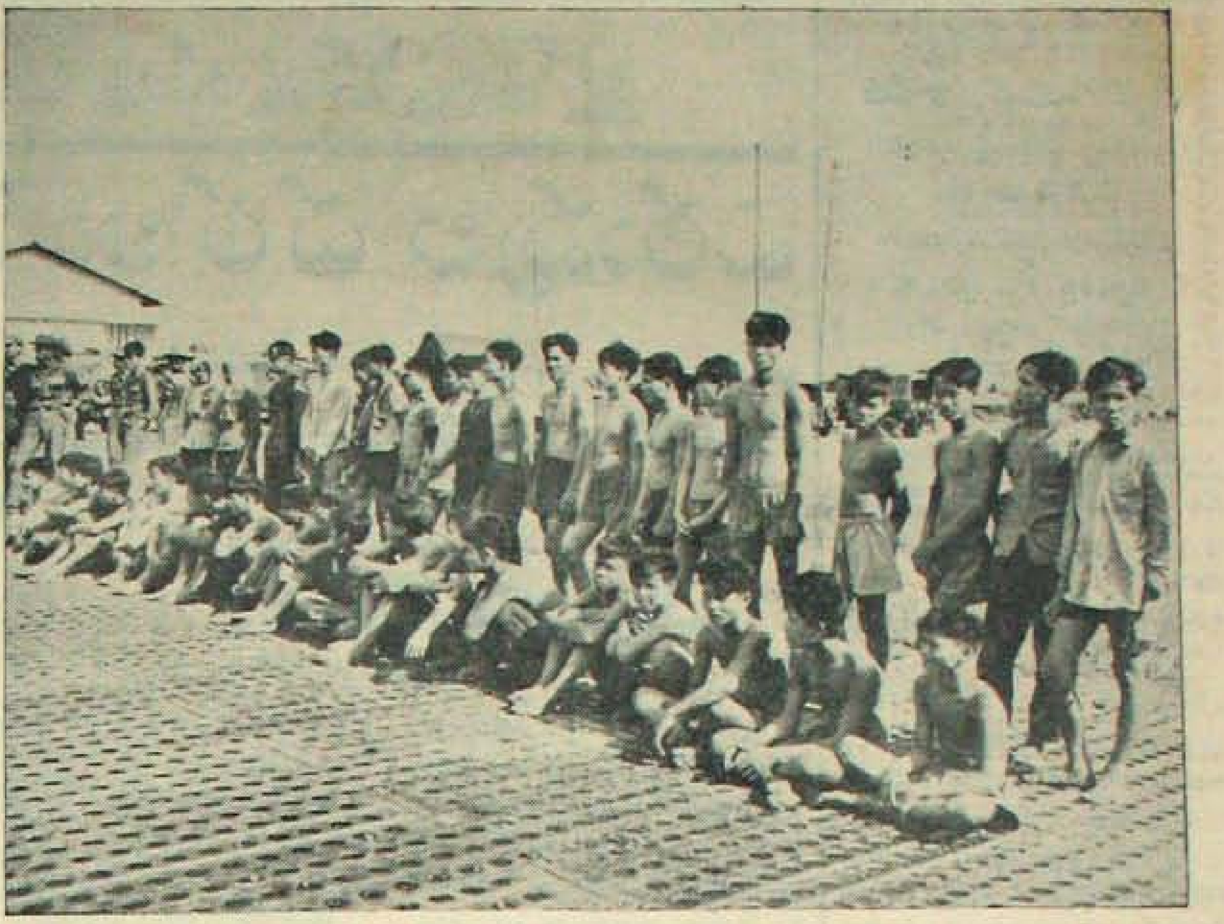

వియత్నాంలో కమ్యూనిస్టు వీత్‌కాంగ్ గొరిల్లాల చేష్టలు విపరీతంగాను, విచిత్రంగానూ వుంటున్నాయని అమెరికా సమాచార శాఖవారి కథనం. మెరికల్లాంటి యువతీ యువకులను దొంగతనంగా ఎత్తుకొనిపోవడం, ఎక్కడో రహస్య ప్రదేశంలోని శిబిరంలో వారిని నిర్బంధించి వారికి జ్ఞానస్నానం చేయించడము, గొరిల్లాశిక్షణ ఇవ్వడము జరుగుతుందట. దక్షిణవియత్నాం సైన్యం అలాంటి రహస్య శిబిరాన్నొకదానిని కనిపెట్టి, అందులో నిర్బంధించబడిన 55 మంది యువకులకు విముక్తి కల్గించారట. వారిలో ఇరువురు యువతులుకూడావున్నారు. విముక్తిపొందిన యువతీయువకుల చిత్రమే యిది.

మన పార్టీల రాజకీయాలు
జనసంఘం-కమ్యూనిస్టుపార్టీల ధోరణులు

వారం వారం

ఆత్మస్తుతి - పరనింద పనికిరావు. కాని అవే కొందరికి జీవనం. అదొక గొప్ప రాజకీయ విధానంగా రూపొందినది. ఇందుకు ప్రథమంగా కమూనిస్టుపార్టీ బాధ్యత వహించవలెను. ఇందులో జనసంఘం క్రమేపీ వారిని తలదన్నినది. వీరు ఒకరిపై ఒకరు లోగడ చేసుకున్న అగడాలుచూస్తే, వీరికి ఏ వేదికపైనైనా సరే కలయిక ఈ షణ్మాత్రం సాధ్యమా అనిపించినది. కాని చరిత్ర కాఠిన్యం వహించి ఉభయులను శిక్షించింది. ఒక వేదికపైకి ఇరువురు రాక తప్పలేదు.

ప్రెసిడెంట్ పోటీ సందర్భంలో జనసంఘపు వారపత్రికలో కాంగ్రెస్ పక్షాన పోటీ చేసే వ్యక్తిపై గావించే ప్రచారం కేవలం ఆత్మస్తుతి -పరనిందగా వున్నది గనుక తాము దానిని సహించజాలమనీ, దానితో తమకు సంబంధంలేదనీ కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ప్రకటించారు.

ఈ రెండు పార్టీలు పరస్పరం హానికరమైనవి. అదట్లా వుండండి. దేశానికి వుపద్రవకరమైనవి. ఇప్పుడిప్పుడు వాటిలో మార్పులు వస్తున్నవని అంటారు. వస్తే మంచిదే.

• • •

ఈ సందర్భంలో రామమనోహర్ లోహియా ఒక ప్రయోగం చేశారు. ఆ నాంది ప్రస్తావనయే నేటి యునైటెడ్ ఫ్రంట్ లేక సంయుక్తదళ ప్రభుత్వాలకు దారితీసింది. రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘం వారినీ, లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులనూ అప్పుడప్పుడూ కల్పి ఉద్యమాలు తీయడం లోహియా విధానం. భాష విషయంలో రా. స్వ. సంఘం లేక దాని రాజకీయరూపమైన జనసంఘంతో పొత్తు, ధరల విషయంలో లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులతో (గోపాలన్ కమ్యూనిస్టులని వారిని లోహియా పిలిచేవారు) పొత్తు - ఆయా విషయాలలో ఆయా పక్షాలు పట్టుదలగల్గి వున్నవి గనుక మిగిలిన ప్రతిపక్షాలన్నీ ఆ అంశాలలో వాటిని బలపరచి కృషి చేయవలెను.

ఆ పద్ధతిలో అపాయకరమైన శక్తులు రెండూ కలుస్తూ చేరువకు రావడంలో క్రమేపీ వుభయ పక్షాలలోని యువజన మండలి ఆర్థికంగా ప్రగతిశీలంగల మార్గాన్ని, సాంస్కృతికంగా విశిష్టమైన మార్గాన్నే అవలంభించబోతుందని లోహియా విశ్వాసం.

దేశంలోని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు ఈ నాయకుని చింతపోకడను సమర్థించే విధంగానే వర్తించగలవేమో చూడవలసి యున్నది.

• • •

—కొరవ 8 వ పేజీలో

నృసింహస్వామి బ్రహ్మోత్సవాలు

నెల్లూరుతాలూకా, నరసింహులకొండపై వేంచేసియున్న ఆదిలక్ష్మీ చెంచులక్ష్మీ సమేత శ్రీ వేదగిరి లక్ష్మీనరసింహ స్వామివారికి ఈ ప్లవంగనామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౹౼ లు బుధవారమునకు సరియగు 17-5-67 తేది మొదలు వైశాఖ బ ౹౼ లు శనివారము నకు సరియగు 27-5-67 తేదివరకు నవాహ్నికముగా బ్రహ్మోత్సవములు జరుగునుగాన, ఆస్తికవరులైన భక్తమహాశయులు బ్రహ్మోత్సవములలో శ్రీవార్లను దర్శించి, తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి తరించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

21-5-67 ఆదివారం - హనుమంత సేవ.
22-5-67 సోమవారం - బంగారుగరుడ సేవ.
23-5-67 మంగళవారం - కల్యాణం.
24-5-67 బుధవారం - రథోత్సవము.

షరా:- 21-5-1967 తేది నుండి కొండవద్దకు స్పెషల్‌బస్సులు వుండును. శ్రీవారలకు కట్నములు చెల్లించదలచుకున్న భక్తులు నేరుగా దేవస్థానం ఆఫీసులో చెల్లించి రశీదులు పొందవచ్చును.

ఇట్లు, భక్తజనవిధేయుడు,
వేమిరెడ్డి అంకిరెడ్డి, B. A. B. L.,
ట్రస్టుబోర్డు చేర్మెన్.

(1) బచ్చల సుందరరామిరెడ్డి (2) కంచర్ల కన్నయ్యశెట్టి (3) పాటూరు బాలసరస్వతమ్మ (4) నెక్కంటి సత్యనారాయణ (ట్రస్టీలు.)

శ్రీ వెంకటేశ్వర
ట్యుటోరియల్ కాలేజి
(మరియు) ట్రైవుయిన్స్టిట్యూటు,
విడవలూరు.
మెట్రిక్ - పి. యు. సి. క్లాసులు
2-6-1967 తేది ప్రారంభం
(హాస్టలు - లాడ్జింగులతో)
ప్రిన్సిపాల్ :-
కె. సూర్యనారాయణ, బి. ఏ.,

నర్సాపురం ప్రి॥డి॥ము॥కోర్టులో

O. S. 25 of 55. E. P. 234 of 66.

నట్ కలెక్టరు - నర్సాపురం —వాది.
కూరపాటి సత్యవతివగైరా—ప్రతివాదులు.

షెడ్యూలు:- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, నర్సాపురం సబు డి॥కు చేరిన రుస్తుంబాదా గ్రామం తాలూకాయి పేటలో నివేశన స్థలంకు హద్దులు:- [తూ] మావుడూరి సైమనుగారి స్థలము [ద] రాజవీధి [ప] పూనరవు విశ్వనాథంగారివల్ల 4-వ ప్రతివాది క్రయం పొందిన స్థలం [వు] వుంత. ఈ మధ్య చ. గ. 266 స్థలం. ఇందలి నానావిధ ఫలవృక్షములు సహా. పైన తెలియపరచిన ఆస్థి పై కోర్టు వారివలన 15-6-1967 తేదిన పగలు 11 గంటల లగాయతు వేలము వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకొనవచ్చును. తగాయిదాలులేవు.

నర్కారువారిపాట రూ. 1000/- లు.

—జి. కేశవరామమూర్తి—అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో

E. P. No. 237 of 1966.

S. C. S. No. 296 of 1965.

కూకటి రామయ్య - వాది-డి. హో.
చల్లా పెంచలయ్య —ప్రతివాది-జె. డి.

ఈ నెంబరు వాది డిక్రిదారునిగాను ఈ నెంబరు ప్రతివాది బాకీదారు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 19-6-67 తేదిన పై కోర్టులో బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. గనుక కావలసినవారు ఆ రోజు కోర్టుకుహాజరై పాటలు పెట్టుకునేది.

ఆస్తిషెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా, రాపూరు సబ్ రిజిస్టరులో చేరిన, రాపూరు తాలూకా, తుర్కావారిపాలెంలో ఈ నెంబరు ప్రతివాదికి సంపూర్ణమైన హక్కుఅనుభవముగల స్థిరాస్తి వివరము:—

నె. 30 రు పట్టా దాఖలా సర్వే
నె. 114/(1) మెట్టతోట య 0-10 ట్లు
నె. 114/(4) మెట్టతోట య 0-79 ట్లు
నె. 114/(2)A మెట్టతోట య 0-03 ట్లు
నె. 115 రు పట్టాదాఖలా సర్వే
నెం. 1 రు మెట్టతోట య 0-75 ట్లు
—కుల్లు:- య 1-67 ట్లు
0-676 హెక్టార్లు.

చల్లావారితోట - ఇందుకు హద్దులు:- [తూ] దారి [ద] దారి [ప] చల్లా పుల్లయ్యతోట [వు] ఆంబటి అక్కమ్మతోట. ఈ హద్దుల లోని పై భూమిన్ని, ఈ భూమికి పారుదల అయ్యే బావి, కరెంటుమోటారు ఇంజను, బావిదిన్నె, బారి సిల్ల కాలువలు వగైరాలు.

డిక్రిహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 750/-
అమీనా కిమ్మతు రూ. 1000/-

— సి. వి. నరసింహ్వం,
వాది-(డి. హో.) అడ్వకేటు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

ఎరువుల ధరలు పెంచింది- రైతునెత్తిన చెయ్యిపెట్టింది ప్రభుత్వం!!

వ్యవసాయ సమస్యల విషయంలో, అధికాహారోత్పత్తి విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరి, విధానాలు హాస్యాస్పదంగా, లోప భూయిష్టంగా వుంటుంటాయి. ఇరవై సంవత్సరాలను దీర్ఘ అవిచ్ఛిన్న పరిపాలన తర్వాతకూడా ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్దుష్టమైన విధానంలేకుండా పోతున్నదంటే, ఆహార స్వయంసమృద్ధి విషయంలో దేశానికి మోక్షమేలేదనిపిస్తుంది.

ఉపన్యాసాలలో, ప్రచారాలలో, కాగితపు స్కీములలో రైతాంగానికి అరచేత వైకుంఠం చూపుతారు నాయకులు, ప్రభుత్వాధిపతులు. కాని, క్రియలోమాత్రం శూన్యహస్తాలు చూపిస్తారు. శూన్యహస్తాలు చూపినా పరవాలేదు; అమాంతం రైతుల నెత్తిన చేతులుపెడుతున్నారు. రైతుకు ఎన్నోసౌకర్యాలు కలిగిస్తామంటున్నారు, కాని రైతు అనేవాడికి ప్రభుత్వం కలిగించే సౌకర్యాలనేవి అందడం దుర్లభమైపోతున్నది ఋణాలుయిస్తే, అవి నోరుగలిగిన వారికిందక్కమవుతాయి; అవి భూమిమీద వినియోగపడవు, అధికోత్పత్తికి దోహదం చేయవు; ఏ వ్యాపారానికో యితర పెట్టుబడులకో వుపయోగపడతాయి. ఎరువుల విషయం తీసుకుంటే మాటసాగినవాడికే దొరుకుతాయి, మళ్లీ మాట్లాడితే అదృశ్యమైపోతాయి. సాగునీటి పంపకంలో, విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం విషయంలో పలుకుబడి లేనివాడిగతి, పైసాలు ధారాళంగా కుమ్మరించలేనివాడిగతి అధోగతే! ప్రభుత్వం అధికోత్పత్తికి, రైతు శ్రేయానికి వుద్దేశించిన ఏ కార్యక్రమమూ సార్థకం కావడంలేదు; మధ్యలోనే గ్రుడ్డుగారిపోతున్నవి.

రైతులకు మంచి విత్తనాలు, ఎరువులు, మందులు విరివిగా సరఫరా చేయగలిగితే, అతడు పండించేదానికి ఆకర్షణీయమైన ధర ఇవ్వగలిగితే; అతడు ఎంత వుత్సాహంగానైనా కృషిచేస్తాడు, ఎంత ఎక్కువగానైనా పండిస్తాడు, దేశానికి ఎంత ధాన్యమైనా ఇస్తాడు. ధరల విషయంలో పూర్వంకంటే ఇప్పుడు కొంతమేలు; ప్రభుత్వ నిర్ణయధరకు-మార్కెట్ లోవుండే ధరకు తేడావున్నా, రైతు అంత అసంతృప్తి చెందుటకు అవకాశంలేని విధంగా వున్నది ప్రభుత్వంధర. అంతవరకు సంతోషమే. కాని, ఇతర విషయాల్లోమాత్రం రైతుకు ఘోరమైన అన్యాయం జరుగుతూనే వున్నది. రసాయనిక ఎరువుల విషయమే తీసుకుందాం, ఎరువు వేయాలనుకున్న రైతుకు తగినంతగా గాకపోయినా, కొద్దిగా కూడా సకాలంలో దొరకడంలేదు. ఎవరెవరికాళ్లో పట్టుకొని, బ్రతిమలాడి, బంగపడి, ఆత్మను చంపుకొని దాసోహమంటే భిక్షంగా కొద్దిగా దొరుకుతుంది; ఈ అగచాట్లకు మనస్కరించనివాడు, ధనవసతి వున్నవాడు స్వేచ్ఛగా బ్లాక్ బజారులో అధికధరపెట్టి ఏరకమైనా, ఎంతైనా, ఎప్పుడైనా పొందగలుగుతున్నాడు. అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు, యూరియావంటివి ఇటీవల కలికానికికూడా కనపడకుండా పోయ్యాయి; కాని బయట మార్కెట్లో మాత్రం పుష్కలంగా దొరుకుతున్నాయి; రసాయనిక ఎరువులకు సంబంధించి ఇదొక తీరనిసమస్య.

రైతులోకం

ఇక రెండవసమస్య-ధరలు. అసలు ఇప్పుడున్న ధరలే ఎక్కువ; ఎంతోమంది చిన్నరైతులు ఈ ధరలుపెట్టి కొనలేక, పైరు పాడైపోతున్నా ఒక్కనిట్టూర్పువిడిచి వూరుకుంటున్నారు. రసాయనిక ఎరువుల వాడకంవల్ల, ఎక్కువగావస్తున్న వాటి ధరలవల్ల, తెగుళ్లవగైరాలకు మందులు మాకులు వాడవలసి వస్తున్నందువల్ల పెరిగిపోయిన ఇతర వ్యవసాయ ఖర్చులవల్ల, ధాన్యానికి ఎంత ఎక్కువధరవున్నా గిట్టుబాటు కావడంలేదు. పుట్టి ధాన్యం బ్లాక్ మార్కెట్లో రూ 400 లు అమ్మినప్పుడు ఋణ విముక్తులై-నాలుగుపావులు వెనక వేసుకొని, స్థిమితంగా వుండిన రైతాంగం; పుట్టి రూ 500 లు అమ్మినా, నేడు ఖర్చులకు చాలక అప్పులపాలై పోతున్నది. ఇటువంటి సమయంలో అసలే సామాన్య రైతుకు అందుబాటుగాకుండా వున్న రసాయనిక ఎరువుల ధరలను ఒక్కసారిగా పెంచివేస్తే ఇక అతనేమి కొనగలుగుతాడు, పైర్లనేమి పెంచి పండించ గలుగుతాడు? వివిధరకాల రసాయనిక ఎరువులకు పూర్వం వున్న ధరలు, పెంచబడిన తర్వాత ఇప్పుడున్నధరలను ఒక్కసారి పరిశీలించండి-

—కొరవ 8 వ పేజీలో

వేట—వినోదం

పులి ఆత్మకథ

డాక్టరు పి. సీతారామారావు

కండబలానికి, గుండెనిబ్బరానికి, మాజాతికి పేరు. అన్ని అవయవాలు అనుకూలంగా వున్నప్పుడు మావంశీయులు ఏనుగుల్నికూడా ఎదుర్కొని పోరాడారు. కాని ఏ ఒక్క అంగలోపమున్నా మా పాట్లు కుక్కలు కూడా పడవు.

నాదొక విషాదగాథ. వంశపారంపర్యంగా వచ్చే వేట విద్యలన్నింటిని పూర్తిగా నేర్చుకోకముందే మాతల్లి మమ్మల్ని వదలి వెళ్ళిపోయింది. ఉన్నంత కాలం కంటికిరెప్పలా కాపాడిన అమ్మ ఒకనాడు వేటకువెళ్ళి మళ్ళీ రాలేదు. ఎక్కడకు వెళ్ళిందో, ఏమయిపోయిందో మాకుతెలియలా వరునగానాలుగురోజులు నేనూ మా ఇద్దరి చెల్లెళ్లూ అమ్మకోసం పిచ్చి పిచ్చి కళ్లు వాచిపోయాయి. ఆకలిబాధకు ఓర్చుకోలేక, పెద్దవాణ్ని అయిన నేను ధైర్యం తెచ్చుకుని మాచెల్లెళ్ల నిద్దరిని ఓదార్చి-తిండి తిప్పలు చూచుకోడానికి బయలుదేరాం.

మా అమ్మ తరచు మమ్మల్ని వేటకు తీసుకొనివెళ్ళే మడుగుదగ్గర పొంచి, కుందేళ్లను, నెమళ్లను వేటాడి నా చెల్లెళ్ళూ నేను పొట్టపోసుకుంటూవచ్చాం. క్రమేణా నా వంట్లో బలంరాసాగింది. చిన్నచిన్న జింకలను, దుప్పులను వేటాడే శక్తి, యుక్తి వచ్చింది. నా చెల్లెళ్ళిద్దరూ నాకు సహాయ పడుతుండగా సుఖంగా బ్రతుకుతూ వచ్చాం.

యుక్తవయస్సు రాగానే, ఇద్దరు చెల్లెళ్లూ జతల్ని ఏరుక్కుని వెళ్ళిపోయారు. వారి జాడ నాకు తెలియలేదు. నేనుకూడా అంతగా పట్టించుకోలేదు.

పహిలా పచ్చిమలో వున్ననాకు ఆత్మవిశ్వాసం, మనోదారుఢ్యం, శక్తి, సామర్థ్యాలమీద విశ్వాసం యేర్పడి స్వైరవిహారం చేస్తూ కణితి, దుప్పిలాంటి పెద్ద జంతువులను వేటాడి తింటూ ఏ అవాంతరం లేకుండా జీవితం అంతా పూలబాటలాంటిదనుకుంటూ వచ్చాను.

అలా మూడు పువ్వులూ ఆరుకాయలుగా వుంటూ వచ్చిన నా జీవితంలో తొలిసారిగా దెబ్బతిన్నాను. వేటకని అడవిబాటగుండా వెళ్తుంటే, నేనిదివరకు చంపితిన్న కణితి,దుప్పికన్నా చిన్నదయిన అడవిపంది చెట్టుమొదట్లో ముట్టెతో త్రవ్వి దానికిల్లుకున్న తీగల వేళ్ళ దుంపలను తింటుంది. నాకన్నా పెద్దదయిన జీవాల్నే చంపగలిగిన నాకు ఇదొక లెక్కా అనుకొని, వేటాడేటపుడు మామూలుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను పాటించక, ఒక్క ఉదుటున దానిమీదకు గెంతి, దాని మెడను చిక్కించుకునేలోగా వాతాకిడికది క్రిందపడి తన కాళ్ళతో నన్నొక ప్రక్కకు పడేసి నేను తప్పించుకునేలోగా తన నోటికిరుప్రక్కలావుండే కోరలతో ఎడాపెడా గొడ్డి బాగా గాయపరచింది. నెత్తురు విపరీతంగా కారుతుంటే నాకు పిచ్చెత్తినట్లయి మళ్లీ దానిమీదకు దూకాలని ప్రయత్నించే లోగా మళ్ళీ తన కోరలతో నాఎదురొమ్ము మీద కొట్టింది. రక్తస్రావం, గాయాల

—కొరవ 10 వ పేజీలో

పుస్తక పరిచయం

శాంతల

చదువదగిన పుస్తకాలను, చూడదగిన చిత్రాలను పాఠకులకు పరిచయం చేయడముకూడ ఒకవిధమైన ప్రజాసేవగా భావిస్తూ, 'జమీన్‌రైతు' వాకిలిప్రోత్సాహాన్ని పురస్కరించుకొని, అప్పుడప్పుడూ నవలలను, చిత్రాలను, తదితరవిషయాలను పఠితలకందిస్తూవచ్చాను. కాని యిన్నాళ్లకు, ఒక మహోద్భుతమయిన నవలను, పఠితలకు పరిచయంచేసి తీరవలసిన నవలను, ప్రతిఒక్కరూ చదివితీరవలసిన నవలను, మీముందుంచబోతున్న నాకు యెంతో తృప్తిగానూ, గర్వంగానూ వున్నది.

ఆ నవలపేరు 'శాంతల'. కన్నడ భాషలో శ్రీ కె. వి. అయ్యరు రచించిన యీ మహోజ్జ్వల చారిత్రక నవలను, శ్రీ తిరుమల రామచంద్రగారు కేంద్రసాహిత్య అకాడమీ, తరపున అనువదించి ప్రచురించినారు. అనువాదకులభాషలో 'శ్రీ అయ్యరుగారు వ్యాయామకళాపారంగతులే కాక రచనాపారంగతులు'కూడ. ఇదియొక గమనించదగ్గ విషయము. సాహితీసృష్టికి రసజ్ఞత ఒక్కటే యువకరించునది. వృత్తి పిదయ్యును, జన్మాంతర సుకృతమన దగు సాహితీసేవకవరోధము కాలేదు.

★ "రసిక్" ★

కన్నడదేశ చరిత్రలో హొయసళ రాజులదొక బంగారుపుట. అందు విష్ణువర్ధనుడొక మేలిమి ముత్యాలపంక్తి. ఆ విష్ణువర్ధనుల, అతని దేవేరులైన శాంతలాలక్ష్ముల జీవిత చిత్రణమే యీ నవల. బేలూరు, హళెబీడు క్షేత్రాలలో - శిల్పకళా నైపుణ్యానికి శిఖరంగా వెలసిన దేవాలయ, శివాలయాలు-విష్ణువర్ధనుల, వారి దేవేరుల అపూర్వ కళాభిరుచికి, దైవభక్తికి, ధర్మశ్రద్ధకు చెరగని తార్కాణలు. నేటికీ నామమాత్రంగా నిలిచివున్న ఆ దేవాలయాల శిల్పసంపద, శ్రీ అయ్యరు గారిలో కలిగించిన విభ్రమ భావోద్రేకం, భావుకతాజీవి, రసాత్మక అయిన మహారాజ్ఞి శాంతలాదేవి దేవదేవునిముందు ఆనంద నర్తనం గావించిన శిలాపీఠాన్ని చూచిన అయ్యగారిలో కలిగిన భావావేశం వారిని ఈమహోత్కృష్టరచనకు పురికొల్పినవి. ఆనాటి శాంతలావిష్ణువర్ధనుల చరిత్రకు సంబంధించిన విషయములను శాసనములవల్ల, పురాతన గ్రంథములవల్ల సేకరించుకొని, నాటి కన్నడరాజ్య రమను కన్నులకట్టినట్లు చిత్రించినారు రచయిత. కాని, చరిత్ర ఈ కృతియొక్క బహిరాకృతిమాత్రమే. రచయిత స్వయంగా పేర్కొన్నట్లు 'అంతర్యంలో యిదొక ప్రేమమయమైన సంసారగాథ'.

ఈ ప్రేమమయమయిన సంసారచిత్రమే నన్ను, నన్నేగాదు నవలచదివిన ప్రతివారిని, సమ్మోహింపజేయునది. దిగ్విజయములు, యజ్ఞములు, ఆలయ నిర్మాణములు, వీరగల్లులు, మాస్తిగల్లులు మున్నగు అనేకానేక చారిత్రక విషయములు, కల్పించిన ఒక ప్రత్యేక వాతావరణములో, విష్ణువర్ధనుల యీ సంసారగాథను, ప్రేమగాథలకు తలమానికముగా, రచయిత శాంతలాకృతిని తీర్చిదిద్దినారు. ఇంతమెచ్చుటకు ఈ నవలయందేమున్నదని మీకుత్సుకత కల్గివుండవచ్చును. సరి, చెప్పెదను.

ఇందు మానవజీవితమున సంభవింపగల మహోజ్జ్వల ఘట్టములన్నియు నున్నవి. అయామఘట్టములేవా. వానికర్థమున్నూ విశదపఱుపబడియున్నది. ఈ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

⊕ వాకాడు సంస్థలమధ్య మంత్రులు;
హాస్టలు గ్రాంట్లు-ఛేర్మెన్ విమర్శలు
ముఖ్యమంత్రి అవగాహణ ధోరణి
⊕ వెంకటగిరి కాలేజి స్థాపనకృషి-
'రుపీ ఫండ్' ప్రారంభోత్సవం
⊕ కావలి-ఉలవపాడు టీచర్లగోడు
⊕ వెంకటగిరి డాక్టర్లపై పోటీపిటిషన్లు
⊕ మర్రిపాడులో అందరినీబదలీచేసేశారు!

వాకాడు సేవాక్షేత్రం-విద్యావాటిక మూడుపూలు ఆరుకాయలుగా వికసిస్తుండడమేకాదు, నిత్యకళ్యాణం పచ్చతోరణంగా సభలు-సందర్శనలు-సమావేశాలతో కళకళమంటూ సందడిగా వుంటుంది. అగర్త మహత్యమో, అవ్యక్తి ఆకర్షణో, అసంస్థల అదృష్టమోకాని వచ్చిచూచి ఆనందించి అభినందించి ఆశీర్వదించిపోయే పెద్దలతో ఒక యాత్రాస్థలంగా వుంటూవున్నది. ఏప్రెల్ ఆఖరు వారమంతా మంత్రులతో, ఇతర ముఖ్యులతో వాకాడు-విద్యానగరం విరామం లేకుండా వుండినవి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, గవర్నరు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కేంద్రమంత్రి శ్రీ రఘునాథరెడ్డి, రాష్ట్ర మంత్రులు పలువురు, నటసామ్రాట్ శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ప్రభృతులు ఈ సంస్థలను యిటీవల పదిరోజుల్లో సందర్శించారు, సభలలో ప్రసంగించారు.

అసంఖ్యాకమైన ఈ కార్యక్రమాలను, అనంతమైన ఆ ఉపన్యాసాల వివరాలను ఇవ్వాలంటే జమీన్‌రైతు ఒక అనుబంధం వేయవలసివుంటుంది. అందువల్ల ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకొని, హాస్టళ్ళకు సంబంధించి ప్రభుత్వ విధాన ప్రస్తావన జరిగిన ముఖ్యమంత్రి సభనుగూర్చి మాత్రం సంక్షిప్తంగా రెండుమాటలు ఇస్తాము. వాకాడు సంస్థల చైతన్య శక్తి అనదగిన శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డిగారు

—కొరవ 12 వ పేజీలో

★ వీధికుళాయి లేదు ★★ గడియారం నిల్చిపోయేవుంది ★★★ మైకు మోగుతూనేవుంది ★★★★ విశ్వోదయానికి అమెరికా లేఖ

వీధి కుళాయిలేదు; అవును, లేదు. ఎప్పటినుండి? దాదాపు సంవత్సరనుండి. ఎక్కడ? టౌనుహాలుకు ఎదురుగా, తిప్పరాజువారివీధి మొగదాల్నే-అంటే దండువారివీధి, తిప్పరాజువారివీధి కూడలిలో నన్నమాట! ఎందుకనిలేదు? మున్సిపాల్టీ పుట్టినప్పట్నుండీ వుంటుండింది యీ వీధి కుళాయి. ఇప్పటది అదృశ్యమై సంవత్సరం కావస్తుంది. మట్టిదిబ్బలతో ఆ కుళాయి ప్రదేశం నిండిపోయివుంది. కుళాయి పోయింది, మట్టిదిబ్బ వచ్చింది!

ఆ కుళాయిని పునరుద్ధరిద్దామనే ఆలోచనే మన మున్సిపాల్టీకి యింతదాక వచ్చినట్లులేదు, యింతకాలమైనా. అసలు యిక్కడ కుళాయివుండాలనే విషయం మన మున్సిపల్ రికార్డులోనైనావుందా? అదికూడా లేకుండాపోయిందా? ఏమిటండీ యీ అబందర! ఎండలు మండిపోతున్నాయి. నీళ్లకు చుట్టుపక్క పౌరులు నానా యాతనలు పడుతున్నారు. మున్సిపాల్టీ గారూ, కుళాయిని పునరుద్ధరిస్తారా?

• • •

గోడగడియారం నిల్చిపోయేవుంది; అవును, నిల్చిపోయేవుంది ఎంతకాలం నుంచి? దాదాపు కొన్నిసంవత్సరాలనుంచి! ఎక్కడ? వి. సి. సుబ్బారెడ్డి పార్కు ద్వారం ఎదుట, ట్రంకురోడ్డున, సాక్షాత్తు పుయ్యాలకాల్వబ్రిడ్జి గోడమీదవుండే గడియారం ఒంటిగంటదగ్గర ముళ్లు నిల్చిపోయే వున్నాయి. ఈ గడియారాన్ని పునరుద్ధరిద్దామనే ఆలోచనే మన మున్సిపాల్టీకి వచ్చినట్లులేదు పునరుద్ధరించే వీలులేకపోతే కొత్త గోడగడియారమైనా వేయిద్దామనే ఆలోచనే వున్నట్లులేదు. అసలు ఇక్కడ గడియారం వున్నట్లు మున్సిపాల్టీ రికార్డులోనైనావుందా? అది కూడా లేకుండా పోయిందా?

ఈమధ్య వి. ఆర్. కాలేజి టవర్‌క్లాక్ 20 రోజులపాటు నిల్చిపోయి వుండింది. నెలరోజులు తిరక్కముందే మున్సిపాల్టీవారు కలదెల్పుకుని బాగుచేసినట్లున్నారు. పెళ్లిపూట్లు జరిగిపోతున్నా ఈ ట్రంకురోడ్డు గడియారం సంగతి కనుక్కొనేవారులే కరువయ్యారు. —కొరవ 11 వ పేజీలో

పాఠశాలలు-వార్షికోత్సవాలు

ప్రతి సంవత్సరమూ వేసవి సెలవల ముందు క్రమంతప్పకుండా జరుగుతుండేవే ఈ పాఠశాలల వార్షికోత్సవాలు. స్థానిక సమితి రాజులు, శాసనసభ సభ్యులు ఈ ఉత్సవ వేడుకల్లో పాల్గొని గ్రామీణులకు వేడుకను, సందడిని కలిగిస్తుంటారు. ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు చేస్తుంటారు. విద్యార్థులకు యిది ఒక సామూహిక కాలక్షేపంగా గడచిపోతుంటుంది.

మొన్న ఒక ఎం. ఎల్. ఏ. గారు ఒక స్కూలు వార్షికోత్సవానికి బయలుదేరివెళ్తూ అన్నారు యీ విలేఖరితో - ఇంక మాకు మిగిలింది యీ వేసవిలో జరిగే వార్షికోత్సవాలేగా. మా ఉపన్యాసాలు వినేది ఆ నోరులేని విద్యార్థులేగా! అని అన్నారు. నిజమేమరి. ఈ వార్షికోత్సవాల సందర్భంగా స్కూలు ఇబ్బందులు ఏకరవు పెడుతూవుంటారు. ఏకరువు పెట్టడమే గాని, ఆ యిబ్బందులుమాత్రం తీరేదిలేదు. కొన్ని స్కూళ్ల వార్షికోత్సవాలు చదవండి.

చిన్నచెరుకూరు

చిన్నచెరుకూరుకు తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారిచ్చిన విరాళం కారణంగా హైస్కూలు యిటీవలే అవతరించింది. ప్రథమ వార్షికోత్సవం మొన్న 30 తేది వైభవంగా జరిగింది. శాసనసభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారలు, జి. ప. కార్యదర్శి శ్రీ పి. కృష్ణారావు, డి. ఇ. ఓ. శ్రీ నాగభూషణరావుగారలు పాల్గొన్నారు. ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ సి. బి కృష్ణరావు పాఠశాల నివేదిక చదువుతూ పాఠశాల నూతన భవన నిర్మాణంలో పెద్దలందరూ సహకరించాలని అభ్యర్థించారు. శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి ఆటలపోటీల్లో గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతులు పంచిపెట్టారు. సభాంతంలో నాటికల ప్రదర్శనలు, విందులోజనాలుకూడా వుండినాయి.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం

బుచ్చి జి. ప. బాలికోన్నతపాఠశాల వార్షికోత్సవం 6 తేది సాయంత్రం దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డి జి. ప. ఉన్నత పాఠశాల భవనంలో జరిగింది.

సభకు పాఠశాలదాత శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి కె జయలక్ష్మి స్వాగతంచెపుతూ పాఠశాలకు భవనవసతిని ఏర్పాటుచేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. డి. ఇ. ఓ శ్రీ ఎ. నాగభూషణరావు, పాఠశాలకమిటీ కార్యదర్శి, జిల్లా పౌరసంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్‌గారలు విద్యావిషయకంగా మాట్లాడారు. తిరుపతి సంస్కృతకళాశాల లెక్చరరు శ్రీమతి ఉడాలి ఛాయాదేవి బహుమతిప్రదానంచేశారు.

• •

దొడ్ల లక్ష్మినరసారెడ్డి జి. ప. హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాల వార్షికోత్సవం 8 తేది సాయంత్రం జరిగింది. శాసనసభ్యులు బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించి, విద్యార్థులు సెలవలకు వెళ్లేముందుగా బీహార్ క్షామ నివారణనిధి సేకరించి పంపవల్సిందిగా వుత్తేజాన్ని కల్గించారు. పాఠశాలకు ఆటస్థలం, కాంపౌండు, వుపాధ్యాయుల కొరతను తొలగించేదానికి శక్తి వంచనలేకుండా కృషిచేయగలనని చెప్పారు.

జిల్లా పౌర సంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్ మాట్లాడుతూ ఈపాఠశాలలో

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఇటీవల జరిగిన మద్రాసురాష్ట్ర సెర్వీస్ టోర్నమెంట్స్ వెటరన్స్ పోటీల్లోగెల్చి నెల్లూరుకు అపూర్వ గౌరవాన్ని తెచ్చిన శ్రీ తాహరుల్లా, వెంకటగిరి నారాయణదాసు

ఒంగోలు వార్తలు

ఎరువులపర్మిట్ల ఫోర్జరీ-ఇరువురు ముద్దయిలకు రెండేళ్ల కఠినశిక్ష!

5-10-65 తేది త్రోవగుంటవద్ద రైతులు అడ్డగించి పట్టించిన 6140 కిలోల అమ్మోనియం సల్ఫేటుకు సంబధించి, ఒక పర్మిట్‌లో గ్రామాధికారి సంతకం ఫోర్జరీ చేయబడిందని, అన్ని పర్మిట్లలో ఎరువు రకము, మొత్తముకుసంబంధించిన అంకెలు ఫోర్జరీ చేయబడినవనే ఆరోపణలతో పాతూరి అంజయ్య (వలేటివారిపాలెం), పేర్నాటి సాంబశివరావు (మద్దిపాడు బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటుఆఫీసు గుమాస్తా), తోట శంకర మహాలక్ష్మిరావు (అగ్రికల్చరల్ డిపో తాత్కాలిక గుమాస్తా)లమీద పెట్టబడిన కేసును ఒంగోలు జుడిషియల్ సెకండుక్లాస్ మేజస్ట్రేటు శ్రీ కె. సిద్దారెడ్డిగారు పరిశీలించి సెషన్సుకు పంపగా, ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ అసిస్టెంటు సెషన్సు జడ్జి శ్రీ కె. పి. నారాయణరావుగారు విచారించి మొదటి ఇరువురు ముద్దయిలకు వివిధనేరాలకు వివిధ సెక్షన్లక్రింద 2 సంవత్సరాలమొదలు 6 నెలలవరకు వేరువేరుగా శిక్షలువిధిస్తూ, శిక్షలన్నీ ఏకకాలమందు అనుభవించవలసినట్లు ఉత్తరువు చేస్తూ తీర్పుచెప్పారు. మూడవ ముద్దయిని నిర్దోషిగాభావిస్తూ, అతనిమీద కేసును త్రోసివేశారు.

ఇటీవల ఒంగోలు రామకృష్ణ ట్యుటోరియల్ కాలేజి నాటక కళాపరిషత్‌లో వుత్తమనటుడుగా ఎన్నికైన వై. కామేశ్వరరావు. వీరి నాటిక 'వాంటెడ్ ఫాదర్స్' కృతికు ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతినికూడా పొందినది.

ఈ కేసుకు సంబంధించిన వివరాలిః 5-10-65 తేది రాత్రి 9-30 గంటలప్పుడు త్రోవగుంట వ్యవసాయ డిపోవద్ద ఎరువులు బ్లాక్‌మార్కెట్ జరుగుతున్నదని శాసనసభ్యుడు డాక్టరు బి. వి. ఎల్. నారా

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ఆంధ్ర మెట్రిక్, ఎస్. వి. మెట్రిక్,
ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. (అక్టోబరు-మార్చి)
17 సంవత్సరముల ట్యుటోరియల్ అనుభవముతో
గ్యారంటీ ట్యూషన్ - ఇప్పటినుండి చేరవచ్చును.
శ్రీ వాణి ట్యుటోరియల్ కాలేజి,
51. (మంటపాలు) ఆచారివీధి - నెల్లూరు.
డి. శ్రీనివాసరావు - (ప్రిన్సిపాల్.)

Central Warehousing Corporation
A Govt. of India Undertaking

Tender Notice

Handling & Transport Contract

Sealed tenders will be received by the Superintendent Central Warehousing Corporation, Nellore at his office upto 2 p.m. on 25th May '67. Tender form, with terms and conditions can be had from the Superintendent, Central Warehouse, Nellore on payment of Rs. 10/- (not refundable). If the tender documents are to be sent by post, postage of Rs. 1-50 should be sent along with the cost of tender documents. Tenders will be opened at 3-30 p. m. on 27th May '67 in the office of the District Manager, Food Corporation of India, Nellore in the presence of the tenderers who may be present.

The tender application should be accompanied by a draft on State Bank of India for Rs. 500/- as an earnest money. Successful tenderer will have to deposit Rs. 2500 as security.

—G. RAMA RAO,
Superintendent,
Central Warehouse, Nellore. (A. P.)

ఆదవాని
డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
O. S. E. P. No. 16 of 1966.
O. S. No. 285 of 1964.
కె. సి. తిమ్మారెడ్డి బ్రదర్సు—డి. హో.
(1) జె. రామచంద్రారెడ్డి } —జెడ్జిమెంటు
(2) విశాలాక్షమ్మ } డెటర్సు.

వేలం నోటీసు:-

పై నెంబరులో వాది డిక్రీ మొత్తము రాబట్టుకొనుటకు షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులు పై కోర్టువారి యెదుట 16-6-67 తేదీన పగలు 11 గంటలకు బహిరంగముగా యాలము వేయుదురు. కావలసినవారు కొనవచ్చునని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమయినది.

షెడ్యూలు:-

(1) కర్నూలు రి. డి. ఆదవాని స. డి. ఆదవాని మునిసిపాలిటీలో కొత్తవార్డు నె. XIII, రు, డోర్ నె. 435 రు, పాత వార్డు నె. VI రు, పాత డోర్ నె. 147 రు, కొత్త నెం. 144 రు, హోల్ నెం. 152 రు కలిగిన మేలుమిద్దె ఇంటికి-ఇంటిముందు అరుగులకు చెక్కుబంది:-[తూ]పి. మాణిక్యయ్య ఇల్లు-రస్తా [ప]మునియారుఅబ్దుల్ షుకూరుసాబు వగైరాల మళిగెలు - పూల బజారు, మైన్‌రోడ్డు [ఉ] బొల్లొల్లి అళ్వప్పయిల్లు [ద] పోతి రస్తా అవల రాళ్ళైగల్ల సంజీవరాయుడు యిల్లు పూ. స. 67 అడుగులు [ఉ-ద] 50 అడుగులు అరుగుకొల్త పూ. స. 3 అడుగుల [ఉ-ద] 8 అడుగులు.

కర్నూలు రి. డి. ఆదవాని స. డి. మండిగిరిలోని భూముల వివరము:-

	సర్వే నె.	యె.ట్లు.	తరం
(2)	230	6—58	రు. 6-8-0

1 and 2 ఐటములు ఆయకమునకు లోబడి రూ. 2000/- లు నర్కారునవాలు.

	సర్వే నె.	యె.ట్లు.	తరం
(3)	184	22—04	రు. 22-0-0
(4)	231A	10 01	రు. 10-8-0

కర్నూలు రి. డి. ఆదవాని స. డి. కల్లుబావి గ్రామంలోని భూములు.

	సర్వే నె.	యె.ట్లు.	తరం
(5)	363	6—52	రు. 6-0-0
(6)	364	1—73	రు. 1-8-0

3 to 6 ఐటములు ఆయకమునకు లోబడి రూ. 28,000/- లు నర్కారునవాలు.

—కె. తిరుమలరెడ్డి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

డాక్టరు రాధాకృష్ణన్

పదవీవిరమణచేస్తున్న రాష్ట్రపతి డాక్టరు రాధాకృష్ణన్‌గారు స్పెషల్ రైలులో 15 తేదీ మద్రాసుకు పోతున్నారు. ఆ స్పెషల్ రైలు బిట్రగుంటలో ఆరోజు ఉదయం 10-54 నుండి 11-04 వరకు; గూడూరులో 12-30 మొదలు 12-40 వరకు ఆగుతుంది.

మంత్రులు

హోంమంత్రి శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారి ఆరోగ్యం అంత బాగున్నట్లులేదు. వారు ప్రస్తుతం మద్రాసులో వైద్యపరీక్షలో వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడుగారు స్వరాజ్యంలో—అంటే కందుకూరుతాలూకాలో— పర్యటిస్తున్నారట.

ఆచార్య రంగా

స్వతంత్రపార్టీ నాయకుడు ఆచార్య రంగా విజయవాడనుండి 17 తేదీ మధ్యాహ్నం గూడూరు వస్తున్నారు - శ్రీమతి భారతీదేవి, శ్రీ లచ్చన్నగార్లతో. ఆ సాయంకాలం ఆతిథేయవర్గంవారి అల్పాహారవిందు; రాత్రి తిరుపతికిచేరి తనచోట గెలిపించలేకపోయినా తాను ఇంకోచోట గెల్చివచ్చానని ఏడుకొండలవాడిని ఎత్తిపాడి 18 తేదీ మద్రాసుకుపోయి, 19 తేదీ ఢిల్లీకి ఆకాశమార్గాన పయనమైపోతారట.

కావలి కాలేజి ప్రిన్సిపాల్

కావలి కాలేజి 'జవ్వార్ భారతి' ప్రిన్సిపాల్ అన్వేషణ పూర్తయినట్లున్నది. ప్రిన్సిపాల్‌గా శ్రీ శర్మా వేణుగోపాలస్వామిగారు నియమితులైనట్లున్నారు. రేపు [జూన్] 15 తేదీన ఛార్జి తీసుకోబోతున్నారట.

శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామిగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో బహుకాలం రిజిష్ట్రార్‌గా వుండి ఆ పదవికే ఎంతో గౌరవం తెచ్చినారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వైస్ ఛాన్సలర్‌గా వుండవల్సిన గోపాలస్వామిగారు అదృష్టంబాలక, తన స్వతంత్ర ప్రవృత్తి అడ్డమై ఆ పదవికి నియమింపబడలేక పోయారు.

శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామిగారు 'డైనమో' వంటివ్యక్తి. చురుకైన భావాలు, పదునైన భాషణం, ఎనలేని నాటక కళాలౌల్యం, సంస్కృతీ ప్రియత్వం వున్న వ్యక్తి. అంతటి స్థూల శరీరుడు యింతటి చిక్క కాలేజి జవ్వార్ భారతిలో ఇమడగలడా అనే దొక్కటే పదవీయులకు సందేహంగావున్నది. ఏమైనా అంతటి బృహత్ వ్యక్తిని ప్రిన్సిపాల్‌గా పొందగల్గినందుకు కావలి కాలేజివారిని అభినందిస్తున్నాము శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామి నేతృత్వంక్రింద, అధ్వర్యం క్రింద జవ్వార్ భారతి మరింత రాణించగలదని విశ్వసిస్తున్నాం.

నిడుబ్రోలు కాలేజి

శ్రీ పి. బి. ఎన్. కాలేజి బి. ఎస్‌సి. మొదటితరగతిలో ఈ సంవత్సరం జియాలజీ (భూగర్భశాస్త్రం) పాఠ్యాంశంగా ప్రవేశపెట్టబడుతున్నది. మన ఆచార్యోత్తముడు శ్రీ గుర్రం సుబ్బరామయ్యగారి కుమారుడు శ్రీ జి. వి. రమణప్రసాద్ ఈ సబ్జక్టులో లెక్చరరుగా నియమింపబడినాడట. బహుశా నెల్లూరువిద్యార్థులు ఈ సబ్జక్టులో సీట్లుకోరితే నిర్వాహకులు సంతోషంగా ఇవ్వవచ్చు.

వాకాడుకు సంస్కృత కళాశాల

సంకల్పసిద్ధులైన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి వాకాడుకు మరో వున్నత విద్యాసంస్థను సంపాదించారు. ఓరియంటల్ కాలేజి మంజూరైనదట. ఈ సంవత్సరమే ప్రారంభం కావచ్చు.

బ్రిటిష్ మెడికల్ డిగ్రీ

కస్తూరిదేవి విద్యాలయ కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ ఆనం పద్మనాభరెడ్డి కుమార్తె డాక్టరు సుదర్శనమ్మ ఎం. బి. బి. ఎస్., డి. జి. ఓ., డి. ఆర్., డి. ఎం. ఆర్. టి (లండన్), ఎఫ్. ఎఫ్. ఆర్. (లండన్) ప్రస్తుతం కాన్సర్ స్పెషలిస్టుగా న్యూయార్కులో పనిచేస్తూ ఇటీవలనే లండన్ యూనివర్శిటీలోని ఎఫ్.ఎఫ్ ఆర్. (ఫెలో ఆఫ్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ రేడియాలజిస్ట్స్) డిగ్రీనిపొందినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి ఈ డిగ్రీపొందిన మొదటిడాక్టరు బహుశా సుదర్శనమ్మగారేననిపిస్తుంది. కాన్సర్‌లో అత్యంత పెద్దడిగ్రీయిది. ఈమె ఈ జూలైలో ఇండియాకు తిరిగివచ్చి హైదరాబాద్ కాన్సర్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో చేరవచ్చునంటున్నారు. విదేశాల్లో పెద్దపెద్దడిగ్రీలుతెచ్చుకొని అక్కడే స్థిరపడకుండా స్వదేశానికి తిరిగివచ్చి తన సేవలను స్వదేశంలోనే వినియోగించడం మంచిదికదా!

బీహార్ సభ

బీహార్ క్షామనివారణనిధి కోసం విరాళాలు పోగుచేసేందుకు నెల్లూరుజిల్లా ఎంత వరకు తోడ్పడే అవకాశమున్నదో పరిశీలించేందుకు శ్రీ బి. సి. కొండయ్యగారు భారతసేవక్ సమాజం పక్షంగా 17 తేదీ వుదయం 9 గంటలకు మున్సిపల్ ట్రావెలర్స్ బంగళాలో పౌర సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. శాసన సభ్యులు, సమితిరాజులు అంతాపాల్గొనబోతున్నారు. ఏదైనా పౌర గట్టి సహాయక పథకం చేపట్టడం బాగుంటుంది.

కావలికి మంచినీళ్ళు

కావలి మంచినీటి పథకం ఏమైందనే అదుర్దా వేసవి వచ్చినపుడల్లా కనపడి తీరుతూవుంటుంది.

కావలికి 26 లక్షల రూపాయల స్కీముకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ కూడా అయివుంది. అన్ని రకాల టెస్టులు -వాటర్ కెమికల్ టెస్టు, సాయిల్ టెస్టు వగైరాలన్నీ పూర్తయి అమలుకు సిద్ధంగా వున్న పరిస్థితిలో -యిక డబ్బు అలాట్ చేసి టెక్నికల్ శాంక్షన్ చేయవల్సి వున్న దశలో కావలి మున్సిపాల్టీ అయింది.

ఎన్నికలకుముందు ప్రభుత్వం ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్‌నుండి అప్పుగా తీసుకొనేందుకు వడ్డీబేరం చేస్తుండింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమే కొన్నిలక్షలు రావల్సి మంచినీటి పథకాలకు అలాటుచేసి వున్నట్లున్నది. ఈ అలాట్‌మెంటునుండి కావలికికూడా యీ సంవత్సరం కేటాయిస్తే, కేటాయించేటట్లు మంత్రి శ్రీ నాయుడుగారు కృషిచేస్తే కావలిపౌరులెంతో సంతోషిస్తారని కావలి పౌరుల పక్షంగా శ్రీ పెంచెం వెంకటేశ్వర్లు అభ్యర్థిస్తున్నారు.

ఇటీవలే కందుకూరుకు కొంత అలాటుమెంటు జరిగిందనీ; కావలికి జరగని అలాట్‌మెంటు కందుకూరుకు ఎట్లా జరిగిందాఅని కావలిప్రజ విస్తుపోతున్నారట. నాయుడుగారు కావలిని విస్మరించబోరనే మా నమ్మకం. —కొరవ 7వ పేజీ—

గవర్నర్ అయిన డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని శుభాక్షతలు చల్లి, నూత్న వస్త్రాలు సమర్పించి వీడ్కోలు సన్మానం జరుపుతున్న వాకాడు సంస్థల జనకుడు శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి.

ఇటీవల మద్రాసు వాణీమహల్‌లో ప్రముఖ సినీ కళాకారుల సమక్షంలో నృత్య ప్రదర్శనలిచ్చి, అందరిచేత కొనియాడబడిన నెల్లూరు చిరంజీవి ఉమ; ఆమెకు రజతపాత్ర బహూకరించి, ఆశీస్సులందజేసిన పద్మశ్రీ శ్రీ నాగయ్య. ఈ అమ్మాయి ఉమాప్రెస్ అధిపతి శ్రీ రంగయ్య కుమార్తె.

నెల్లూరులో రచ్చ

బెల్లం సహకార పరిషత్తులో కారాలు మిరియాలు

నెల్లూరులో మే 7 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ జాటిబెల్లం సహకార పరిషత్తు (ఫెడరేషన్) జనరల్ బాడీ జరిగింది. అందులో అధ్యక్షులను, కోశాధికారిని, కార్యదర్శిని సభ్యులు దుయ్యబట్టినారనీ, అధికారులు జవాబు చెప్పలేకపోయినారనీ తెలుస్తున్నది.

సభ్యులడిగిన కొన్నిప్రశ్నలు: నిరర్థవోలులో బెల్లంకంపెనీకి ముండలకంపెనీ అనే పేరువచ్చిందిగదా! కొందరు డైరెక్టర్లు, పదవులుగలవారు బాహాటంగా బెల్లంకంపెనీ (ఫెడరేషన్‌కు స్థానికంగా బెల్లంకంపెనీ అనిపేరు) పరిసరాలలోనే 'అస్మాకం'లతో తొరుగా విహరించే దుష్ప్రవృత్తికి కారణం? ఆ అస్మాకాలకు బెల్లం కంపెనీలో చాలకాలం వుద్యోగాలుకూడా యిప్పించారుగదా! బెల్లం వాసనలేని సొసైటీలకు ఫెడరేషన్ ద్రవ్యాన్ని లెక్కలేకుండా పంచిపెట్టినారుగదా! ఇందులో పదవులుగల డైరెక్టర్లు తమ పదవులను దుర్వినియోగం చేశారుగదా!

ఫెడరేషన్ సొసైటీలకు యిచ్చిన మొత్తాల వినియోగం పరిశీలన కొరకై ఖాదీగ్రామోద్యోగ కమిషన్ (కేంద్ర, ప్రధానకార్యాలయం) ప్రతినిధి సంచరిస్తున్నాడం వినికిడి.

ఫెడరేషన్ కార్యకలాపాలలోగల గందరగోళాన్నిగూర్చి కొందరు సొసైటీ ప్రెసిడెంట్లు రిజిస్ట్రారుగారికి తెలియజేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ ఫెడరేషన్ నిర్వాహకులు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్-సెక్రెటరీ, ప్రతిమాసం హైదరాబాద్‌నుండివచ్చి తనిఖీచేసే డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్-స్టేట్ పామ్‌గుర్ ఆర్గనైజర్ లాలోచీవ్యవహారంగా వున్నందువలననే పదవులుగల డైరెక్టర్లు ఫెడరేషన్ ద్రవ్యంతో చెలగాటమాడడానికి సాధ్యమైనదని రిజిస్ట్రారుగారికి పంపిన విజ్ఞాపనలో ఆరోపణ జరిగింది.

విచారణ జరిపితే, అనేక సంగతులపై —కొరవ 7 వ పేజీలో

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఆచార్య రంగా

దిన్నమావులాజె శ్రీకాకళము దా. తో
వోడె కాఁగిరేను, వొద్దుకెక్కె
ఆ వ్యతంత్రపార్టి, ఆచార్యరంగా కె
వోటువేసిరొద్ది మోటుమూక!

రైతుబాంధవుండు రంగన్నగావచ్చు,
ఉన్నతాశయాలు వుండవచ్చు,
అచట ప్రజలకీర్పు అనమంజనంగుంది
యిందిరమ్మపాల్న కిదినవాలు!

పాల్పిమార్చుకుంటె, పార్టీవిభేదాల్ని
దిన్నరిస్తె దాన్ని విడిచిపెడితె,
రాష్ట్రపాలకుల్లొ రంగాకునమమైన
వుద్దిలేదు అయితె ప్రొద్దుయెదురు!

కవిగినేను వచ్చికాంగ్రేసువాడైన
కారణమునరంగగారు! తమ్ము
గూర్చి పొగడలేక నుట్టుగావున్నాను
కలముపెట్టలేక, కాకిమూక!

వడ్కిమాలినోట్ల పైకిబంపిస్తుంది
పెద్దచేసి, మాటవద్దుమీద
నిలిచినోట్లలాగి నెట్టిపారేస్తుంది
కాఁమానమునకు కళ్లలేవు!

జాకీర్ హుసేను

పరినమాప్తి రాష్ట్రపతియెన్నికింతల్లొ
వొక్కలక్షరేడ వోడిపోయె
కోక సుబ్బరావు, జాకీరుహుస్సేను
విజయమందె దీన్లొ వింతలేదు.

కొద్దిగొప్పలేదు, కులగోత్రములులేవు
మతములేదు, నీతిమంతుడెవడొ
అతడె యిండియాకు అనలైనసినలైన
నాయకుండు నాకు నచ్చినోడు!

పాతవాడు వైస్ప్రెసిడెంటుగానున్న
వాడు, నమ్మదగినవాడు నేడు
ముస్లిముల్లొ మొట్టమొదటోడు మనవాడు
నంశయింపబల్ల సాహెబందు!

అంధ్రనాయకుల్లొ వైకమత్యములేని
కారణమున ఏదొ కారుమారు
జరిగినట్టువార్త జాకీరుహుస్సేను
విషయమందు, దీనికరుగుడేది?

వి. వి. గిరి

గిరితొపోటిజేసి గిరికీలుగొట్టింది
వ్యంటు వల్లదిరిగి పడిపొయింది
అడ్డులేదుమాకు వైదేశిపాటింక
చూడుమా ప్రతిజ్ఞ నుగ్గివాజ్ఞ!

ఘనతబొందుతాము, గౌనర్లమౌతాము,
పొక్కిగద్దె రాజ్యమేలుతాము
ఎంతమందిమీరు ఏడిస్తెయేమొద్ది
గ్రూపుగట్టిరిద్ది గోలబెట్టి?

మైపాడు సముద్రయాత్ర

వెంటబెట్టుకోని వెల్లామువిడ్డల్ని
అయ్యోరమ్మనేను మైప్యపాడు
బాగమునిగిలేలి బంగాళఖాతంలో
తిరిగివచ్చినాము తిండిలేదు!

అచటవుండి గొప్ప ఆరోగ్యకేంద్రమ్ము
కలదు రెన్డవాను కాఁపుల్లొ
పూటకూలివెట్టె వుణ్యాత్మువేలేడు!
గంటిసిల్లిలోనె మనుడులేదు!

కిష్టవేనుకోని రెష్టానులో కొన్ని
గంటలుండి వేడిగాడ్పులడిగి
నాక బయలుదేరినాము శైలాండులట్టా,
మా నముద్రయాత్ర! మధురపాత్ర

— —

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

వోటువేయకపోతే ఇంకా తక్కువ వచ్చి వుండేవి. ఎంతకాదన్నా ముప్పైకిపైగా కాంగ్రెస్‌వోట్లు ప్రతిపక్షాల అభ్యర్థి కోకా సుబ్బారావుగారికి వచ్చాయి.

ఎన్నికనాటికిముందు నంజీవయ్యగారు తమ అనుయాయులందరినీ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వోటు వేయించేయమని చెప్పడానికి ఇక్కడికివచ్చారు. కాని వారి మాట ఎవరూ ఖాతరుచేసినట్టులేదు. తిరుగుబాటు వర్గంలో పలువురు, అధికార వర్గంలోకూడా కొందరు రాజకీయ కారణాలపైనకాక వేరే కారణంపైన సుబ్బారావుగారికి వోటుచేసివుంటారనుకోవచ్చు

మే 6 ఎన్నిక కాంగ్రెస్‌లో యింకా విభేదాలున్నాయని చూపినట్టే, ముఖ్యమంత్రి నాయకత్వాననడిచే 'ప్రతిపక్షం' పీపుల్సు డెమొక్రటిక్ పార్టీలో కూడా ఏక్యత లోపించిందని చాటింది. ఈపార్టీ అధ్యక్షుడైన బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు అదివరకే సుబ్బారావుగారి అభ్యర్థిత్వాన్ని సమర్థిస్తూ ప్రకటనచేశారు. పార్టీనాయకుడైన డాక్టర్ టి.ఎస్. మూర్తిమాత్రం తమ పార్టీ కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతాలకే కట్టుబడి వుంటుందని ప్రకటించారు. మొత్తంమీద మరికొన్నాళ్లకు ఈ పీపుల్స్ డెమాక్రటిక్ చిన్నాభిన్నమైపోయినా ఎవరూ ఆశ్చర్య పడనవసరంలేదు. వీరిలో పలువురికి తమను కాంగ్రెస్‌పార్టీలో చేర్చుకుంటారనే ఆశ వుంది. ఆశ, కోరికలేని జనామల్లారెడ్డి లాంటివారూ అందులోవున్నారు.

— —

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

చేసిన రాష్ట్రాలు లేకపోలేదు. పంజాబ్‌లో 7 మంది; ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 32 మంది, కేరళలో 21 మంది, పశ్చిమ బెంగాల్‌లో 10 మంది, మైసూరులో 7 మంది, రాజస్థానులో 6 మంది, మద్రాసులో 5 మంది మహారాష్ట్రలో 5, గుజరాత్‌లో ముగ్గురు– ఇట్లా కాంగ్రెసేతర సభ్యుల్లో కోకా సుబ్బారావుగారికి కాకుండా జాకిర్ హుసేన్ గారికే వోట్లు వేసివుండాలి.

ఇక పార్లమెంటులో సంగతి. రాజ్యసభలో నూరువోట్లకుపైగాను, లోకసభలో 45 వోట్లు కాంగ్రెసుకు మెజారిటీవున్నది. ఉభయసభల్లోకల్పి కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్య 447 అయితే రెండువోట్లు మురిగి పోవల్సివచ్చింది. అంటే నలుగురు ప్రతిపక్షసభ్యులే యిటు వోటువేసివుండాలి.

రాజ్యసభసంగతి తీసేసిచూసినా కాంగ్రెస్‌అభ్యర్థి జాకిర్‌హుస్సేన్ 30 వేలఓట్ల మెజారిటీతో గెల్చివుండాలి. మూడు కాంగ్రెసేతరరాష్ట్రాల్లో జాకిర్‌హుస్సేన్‌కే మెజార్టీ లభించింది–అవి–ఉత్తరప్రదేశ్ పశ్చిమబెంగాల్, పంజాబ్. దీన్నిబట్టిచూస్తే వచ్చేకొద్దిరోజుల్లోనే ఒకటిరెండు రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసేతరప్రభుత్వాలు కూలిపోవచ్చు నేమోననిపిస్తుంది.

ఇదీ ప్రెసిడెంట్ వోటింగ్ లెక్కల వివరం.

41 ఓట్లు మురిగిపోయాయి! ఈ 41 వోట్లవిలువ 7 వేలా 89. పోటీలోవున్న మిగతా 15 మంది అభ్యర్థుల్లో తొమ్మిది మందికి వొక్క వోటుకూడా రాలేదు.

వాకాడు సంస్థలను సందర్శిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి. శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి, జి. ప. ఛెర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రభృతులు వారితోవున్నారు.

విద్యానగర్ (వాకాడు) కళాశాలను కలయతిరిగిచూస్తూ లేబొరేటరీలో నిలబడి కాలేజి వ్యవహర్త శ్రీ జనార్దనరెడ్డి చెప్తున్న విషయాన్ని ఏకాగ్రతతో వింటున్న ముఖ్యమంత్రి. మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడు, కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావు, ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ విలియమ్సుగారలుకూడా చిత్రంలో వున్నారు.

ఒకాయన నాలుగోసారిపోటీచేసి, నాలుగోసారికూడా వోడిపోయి రికార్డు స్థాపించుకొన్నాడు.

' ' '

వ్యవసాయరంగంలో విశేషపరిశ్రమ, పరిశోధనచేసి ప్రఖ్యాతిగడించిన పద్మశ్రీ గూడూరు వెంకటచలంగారు హృద్రోగంతో మొన్న మరణించారు. నేషనల్ సీడ్సుకార్పొరేషన్‌కు మేనేజింగ్‌డైరెక్టరుగా పనిచేస్తూవుండినారు. ఎక్కువ రాలుబడి నిచ్చే వరి విత్తనాలవ్యాప్తికి ప్రధానపాత్ర వహించిన ప్రముఖుడు. మన కవికోకిల వైజ్ఞానిక బహుమతినికూడా శ్రీ చలంగారి కిచ్చి సింహపురి తననుతాను గౌరవించుకొన్నది. ఆయన మృతి దేశ వ్యవసాయ రంగానికి తీరనిలోటు!

— —

నెల్లూరులో రచ్చ

(6 వ పేజీకొరవ)

రుజువివ్వడానికై తెలిసినవారు సిద్ధంగా వున్నారనికూడా తెలుస్తున్నది.

రిజిష్ట్రార్ విచారణ చేయింది, పరిస్థితులు చాల అధ్వాన్నంగా వున్నవని తెలిశే స్పెషలాఫీసరును నియమింది పెడరేషన్ను కాపాడవలెనని విషయజ్ఞుల అభిమతంగా వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. —ఒ. విలేఖరి.

— —

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

బాలికల హాస్టలు

శ్రీమతి ఆట్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారి అధ్యక్ష్యంలో, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి పర్యవేక్షణలో సమర్థవంతంగా, చక్కగా నిర్వహింపబడుతున్న తిక్కవరపు మీనమ్మ బాలికల హాస్టలు వార్షికోత్సవం నాట్య నాటక సంగీతమయంగా జరిగింది. పి. ఎ. శ్రీ జి. వి. చలపతిరావు అధ్యక్షించగా, శ్రీ వీనుగ పట్టాభిరామరెడ్డి వుపన్యసించారు. గరిల్స్ ఇన్‌స్పెక్ట్రెస్ శ్రీమతి కె. సావిత్రి బహుమతి ప్రదానం చేసింది.

ఎలక్ట్రిసిటీ ఆఫీసు

నెల్లూరు రూరల్ జూనియర్ ఇంజనీరు (డిస్ట్రిబ్యూషన్) కార్యాలయం ఇందుకూరుపేటకు మార్చబడి, 1 తేది నుండి పని చేస్తున్నది. మైపాడు, కొత్తూరు ప్రాంతాలు దీంకిచెందివుంటవి.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి (8½ క్వి.)	450–00
జి. వి.	450–00
బి. కె. ఎం.	430–00

— —

శ్రీ జూపిటర్ యాత్రా స్పెషల్ సర్వీస్
సంపూర్ణ దక్షిణదేశ యాత్ర
మైసూరు - నీలగిరి - రామేశ్వరం - కన్యాకుమారీలతో
20 రోజులు — బస్సుచార్జి టిక్కెట్టు 1-కి రూ. 130/- లు
29–5–1967 తేది ఉదయం 8 గంటలకు
నెల్లూరునుండి బస్సు బయలుదేరును.
సీటు 1-కి రూ. 25/- అడ్వాన్సుచెల్లించి సీటురిజర్వుచేసుకొనండి.
పూర్తివివరములకు – ఆర్గనైజరు:–
పగడాల సుబ్బారావు,
22/95, దాడివారివీధి — నెల్లూరు.

బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనం
ముత్తుకూరులో
25-5-67 తేది గురువారం
రాత్రి 10 గంటలకు
తెనాలి కాలనరస్వతి నాట్యమండలివారిచే

శ్రీరామాంజనేయ యుద్ధం

ఆంజనేయ : పి. లక్ష్మణరావు.
శ్రీరామ : ఏ. వి. సుబ్బారావు. (సినిరికార్డిస్టు)
లక్ష్మణ : బి. వాలేశ్వరరావు.
నారద : బి. వి. బ్రహ్మయ్య.
యయాతి : వేమూరి సీతారామశాస్త్రి.
శాంతిమతి : శ్రీమతి రాజేశ్వరి.
గావ్పుకాంబినేషన్ - తప్పకచూడండి.

పెండ్లిండ్లకు పసందయిన
అనేక రకములు వచ్చియున్నవి.
మాడరన్ స్టోర్సు
డీలర్సు:- పెన్సి-మెట్టూర్-D. C. M.
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు
ఫోన్ : : 421

రూ. 14/- లకే రూ. 134/- ల డైనింగ్ సెట్ (అబ్లాంగ్ టేబిల్ 4 ఫోల్డింగ్ చేర్సు)
50 మంది మెంబర్లు - నెలకు రు. 14
11 వాయిదాలు - మే 14 తేది మొ||
వివరాలకు:-
రావు అండ్ గుప్తా
4-ఎ. సి. బిల్డింగ్సు
డీలర్సు:- "లెకో" బాగ్సు
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

ప్రకటన
★ ★ ★

గూడూరు గ్రామ సముదాయం భూముల విచారణ సంస్థ తా॥ వడమర గూడూరు గ్రామ సర్వే నెం. 2027 లులోని యిండ్లస్థలములను 1-6-67 తేదిన వేలం వేయబడును. యితర వివరములు వేలం నిబంధనలు పై సంస్థ ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

వేమిరెడ్డి రామరాఘవరెడ్డి.
సెక్రటరి - గూడూరు.

In the Court of the Estates Abolition Tribunal, (District Jndge) - NELLORE.
I. A. No. 94 of 1967.
O. P. No. 111 of 1956.

ఉదయగిరి నారాయణరావు—పిటిషనరు.

యీ నోటీసు మూలకముగా తెలియచేయడమేమనగా:- ఈ నెంబరున పిటిషనరు ఓరువల్లె యిస్టేటుకుగాను పైకోర్టులో డిపాజిట్టులో యుండే ఫైనల్ కాంపెన్సేషన్ మొత్తంలో పిటిషనరుకు రావలసిన మొత్తం రు. 13,424-15 పైసలు ఇప్పించవలసినదిగా కోరి చెక్కుపిటిషన్ దాఖలు చేసుకొన్నందులకు నోటీసు నిమిత్తము 21-6-67 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యున్నది. కావున ఆక్షేపణలున్నవారు ఆనాడు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరైయున్న ఆక్షేపణలున్న యెడల తెలుపుకొనవలయును. లేనియెడల పరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—టి. సుందరరామిరెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

రైతులోకం

(4 వ పేజీకొరవ)

ఎరువు	తూకం	పూర్వం ధర	ఇప్పటి ధర	పెరిగిన మొత్తం
నత్రేటు	100 కి. గ్రా.	రూ. 41-81	50-85	8-99
,,	75 ,,	31-40	38-14	6-74
,,	45.8 ,,	19-70	23-81	4-11
,,	50 ,,	21-50	26-00	4-50
యురియా	50 ,,	—	43-41	—
,,	50.8 ,,	35-70	44-10	8-40
ఎ. ఎస్. ఎన్.	50.7 ,,	27-00	30-23	3-23
,,	50 ,,	—	29-82	—
సి. ఎ. ఎన్.	50 ,,	19-90	22-58	2-68
,, (26%)	51 ,,	25-58	28-22	2-64
అమ్మోనియంఫాస్ఫేటు	50 ,,	34-11	42-27	8-16
డై అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు	50 ,,	—	56-58	—

పై ధరల పట్టికనుచూస్తే ఒక్కసారి ధరలు ఎంత ఎక్కువగా పెంచబడినవో విదితమవుతుంది. నత్రేటు, యురియా వంటి వాటికి 20 మొదలు 25 శాతం వరకు పెంచబడినవి. ఈ పెంపకాన్ని ప్రభుత్వమే చేసిందో, లేక ఎరువుల వుత్పత్తిదారులు-వ్యాపారులు పెంచితే తన ఆమోదాన్ని తెల్పిందో తెలియదు. ఎవరు పెంచితేనేమి, అందరూ కలసి రైతులనెత్తిన చెయ్యిపెట్టారు. అసలుధరే ఇంత ఎక్కువైతే, ఇక బ్లాక్‌మార్కెట్‌ధర ఇంకెంత వుండబోతుందో వూహాకందని విషయం కాదు. అసలు మార్కెట్‌లో ఎరువులు సంపాదించుకోలేని అదృష్టహీనులు, బ్లాక్ మార్కెట్‌లోనైనా కొని వేసుకుంటుండినారు; ఇకముందు వాళ్లకి ఇవి అందుబాటుగాకుండా పోతాయి.

ఇదిట్లావుంటే, రసాయనిక ఎరువుల పంపకమంతాసహకార సంస్థల అధీనమైవుంది. మన సహకార సంస్థలు సంస్థానికి గాకుండా, కొందరు వ్యక్తుల స్వార్థానికి అంకితమైపోయివున్న విషయం జగద్విదితం. అన్నిరకాల అవినీతులు, అన్యాయాలు, అక్రమాలు వీటిలో మూర్తీభవించిపోయివున్నాయి. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడు ఒక రూపాయి ఎక్కువ ధర అమ్మితే బ్లాక్‌మార్కెట్ అవుతుంది. ప్రజల నుద్ధరించడానికి వెలసిన ఈ సహకార సంస్థలు ఎంత ఎక్కువధరకు అమ్మినా, అసలు రైతులకు పంపకం చేసినా చేయకపోయినా ప్రజాసేవక్రింద చెలామణి అవుతుంది. ఎరువులు దొంగిలించి, తూకం తగ్గించే సహకార సంస్థలున్నాయి. అసలు ధరకంటే హెచ్చుధర తీసుకొని ప్రజలనోళ్ళుగొట్టే సంస్థలున్నాయి. ఇటీవల ఒక సహకార సంస్థలో 50 కిలోల నత్రేట్ బస్తాకు రెండు రూపాయలు ఎక్కువ తీసుకున్నారు- ఖర్చులపేరుతో! ఇతర సహకార సంస్థలుకూడా యిదే పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నాయి. బస్తాకు నాలుగు రూపాయలు ఎక్కువ వసూలు చేసిన సంస్థలుకూడా లేకపోలేదు. ఈ అన్యాయాన్నిగూర్చి విచారించేవారుగాని, ఈ అక్రమాన్ని అరికట్టేవారుగానిలేరు. అసలుధర పెరిగిపోయిన ఈసమయంలో, సహకారసంస్థల వేసే అపరాధాలు మరింత భారమైపోగలవు.

సహకార సంస్థలచేతిలో పంపకం కూడా లోపభూయిష్ఠంగావుంది. రైతుల అవసరాలనుబట్టిగాకుండ, నిర్వాహకుల ఇష్టాయిష్టాలను బట్టి ఇది జరుగుతున్నది. ఇటీవల హైబ్రిడ్ వజ్ర సాగుచేసిన ఒక రైతుకు, ఆ పైరుకు వేయుటకుగాను 9 బస్తాల కాల్షియం నైట్రేట్‌కు సమితి వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి పర్మిట్ ఇచ్చాడు. ఇదిగో! ఆ ఎరువును ఇన్నిరోజుల లోపల వేయాలి; లేకుంటే పైరు బాగా రాదు; ఆ పిమ్మట పండలేదని మామీద నిందవేస్తే లాభంలేదు; సరేనా! అని హెచ్చరిస్తూ, పర్మిట్ చేతిలో పెట్టాడు ఆ వ్యవసాయశాఖోద్యోగి. ఆ పర్మిట్ పండనూ పండింది, కోతా పూర్తి అయింది; కాని కాల్షియం నైట్రేట్ మాత్రం ఈ క్షణం వరకు అంతులేదు! ఆ వ్యవసాయ శాఖోద్యోగి పిడిచేస్తాడు- పాపం నిస్సహాయుడు. ఆ పర్మిట్ ఏ సహకార సంస్థాని కిచ్చారో, ఆ సంస్థం ఆ ఎరువు తేలేదు, ఇవ్వలేదు. మూడు నాలుగు మైళ్లి దూరాన వున్న ఆ సహకారసంస్థం చుట్టూ కాలికి బలపం కట్టుకొని తిరిగితే ప్రతిదఫా లభించిన జవాబు- "మా వద్దవున్న నత్రేటు అయిపోలేదు. అది అయిపోతే గాని కాల్షియమ్ నైట్రేట్ తేము"- ఈ జవాబుతోనే ఎరువులు ఇవ్వకుండా సరిపెట్టారు.

ధరలు అందుబాటుగాకుండా, పంపకం సరిగాలేకుంటే రైతు పండించేదేంది? దేశానికిచ్చేదేంది? దేశమంతటా క్షామం తాండవిస్తూ, ప్రజలు తిండికి అల్లాడుతూ, జోలిపట్టుకొని దేశదేశాలు అడుక్కుతింటున్నా-దేశంలో వుత్పత్తిని పెంచుకొనుటకు ప్రభుత్వం సహాయపడలేకపోవడం ప్రజల దురదృష్టం, దేశ దౌర్భాగ్యం. ఎరువులుగాని, మందులుగాని, లేక అధికోత్పత్తికి రైతుకు అవసరమైన ఏయితర వస్తువుగాని, పరికరంగాని కొంత నష్టం ప్రభుత్వం భరించియైనా చౌకగా సరఫరా చేయవలసిందిపోయి, ధరలు పెంచుకుంటూ పోవడం యెంత వివేకవంతమైన విధానమో ఆలోచించమని కోరుతున్నాము. విదేశీ ధాన్యంకోసం వ్యయాన్ని, అవమానాలను భరించడంకంటే, దేశంలో అధికోత్పత్తికి రైతుకు అన్నివిధాల సహాయపడడం అవసరంకాదా అనేది ఆలోచించమని కోరుతున్నాము. ఎరువులు, మందుల ధరలను తగ్గించి; వాటి పంపకాన్ని క్రమబద్ధం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఇది చేయలేకపోతే ఆహారవిధానంలో ప్రభుత్వం ఈ విషమ సమయంలోకూడా విఫలమైనట్లే భావించవలసివస్తుంది.

— —

వారంవారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఈపార్టీల బాపతు మరొక ప్రయోగం కూడా లోహియా తలంపుకు వచ్చింది. ప్రెసిడెంటు పోటీలో, ఇతర ప్రభుత్వాల పోకడలలో విద్రోహాలకు ప్రాబల్యం దొరికింది.

ఈ విద్రోహానికి మూలం పార్టీల నిర్మాణంలోనే వున్నది.

ఏపార్టీ సభ్యత్వమెంత? నిధులెన్ని? అవి ఎక్కడ, ఏవిధంగా సేకరింపబడినవి? ప్రణాళికలేట్టివి? ఇవన్నీకలిసి బాహ్యం పార్టీల ప్రతినిధులు హాయిగా దర్శించుకొని ఒక Code of conduct అవలంబన మార్గాన్ని అనుసరించాలరమ్మని లోహియా చాలాకాలంక్రితమే అందరికి ఆహ్వానమిచ్చినారు. కాని, ఆనాడు ప్రజలదృష్టి ఈ వైపుకు యింతగా మరలలేదు.

పశ్చిమ బంగాళంలో యిప్పటేమైనదో చూడండి. పరిస్థితి ఏమీ బాగాలేదుగనక యిప్పుడున్న రాష్ట్రకమిటీని రద్దుపరచి, పునః సత్‌శీలంగలవారితో దానిని ఏర్పాటు చేయవలెనంటున్నారు.

ఈ సందర్భంలో పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి గుర్నాంసింగ్‌గారు చేసిన సూచన ఆలోచింపదగినది. ఒకపార్టీనుంచిమరొక పార్టీలోకి శాసనసభ్యులు దూకిపోకుండా కట్టుదిట్టాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోడానికి రమ్మని కాంగ్రెస్ పార్టీని పిలుస్తున్నాడు. ఒక పంజాబ్‌లోనేకాదు దేశమంతటా యిది అవసరం.

కాంగ్రెస్ పార్టీవారు యిటీవల తన సంయుక్తదళంలో కలిస్తే ఎందు కంగీకరించావయ్యా అంటే, యింతకుపూర్వం 64 గురు ప్రతిపక్ష శాసనసభ్యులలో 23 గురిని 1962 ఎన్నికల అనంతరం కాంగ్రెస్ పార్టీవారెత్తుకపోయివారు గనుక ఆ పంథానే తాను 1967 లో అనుసరించక తప్పలేదన్నాడు. సరికి సరిపద్దు జరిగింది గనుక యిక రాజీకి సిద్ధం అని ఆయన అంటున్నాడు. న్యాయమే గదా!

* * *

అనేక పక్షాల ఒప్పందం జరగవలసిన అంశం మరొకటి ముఖ్యమైనది గలదు. అది లేకనే మనరాష్ట్రంలో పెద్ద గడబిడ జరుగుతున్నది. పంచాయతీ రాజ్యం విషయమై జరిగే రభసయే ఆ గడబిడ.

పంచాయతీరాజ్యం నిప్పువంటిది. నిప్పెటువంటిది? fire is a good servant but a bad master; అనగా, సేవలో వుత్తమ సాధనం; మనకు మించితే మహాకష్టం. అందరం, అన్ని పార్టీలవారం కలిసి ఈ క్షేత్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేసుకుంటే, మనకందరికి శుభం. ఇది కల్యాణ మండపం. దీనికి పవర్ పాలిటిక్స్‌తో లంకె వుండకూడదు.

పార్టీలన్నీ ఒక ఒప్పందం ప్రకారం నడుచుకుంటే కలెక్టర్ జిల్లాపరిషత్తుకు కార్యదర్శిగావుండి కథ నడిపించగలడు. అవ్యయు పరిషత్తుస్థాయి పెరుగుతుంది. స్వతంత్ర కార్యనిర్వాహకుడున్నందువల్ల, పనులు సక్రమంగా జరుగుతవి. పలుకుబడి దుర్వినియోగం కాకుండా పెద్ద అడ్డంకి వుంటుంది.

ఈ పద్ధతి లేనప్పుడు పంచాయతీ రాజాలను చూస్తే శాసనసభల రాజాలకు ఈర్ష్య; కలెక్టరుకు జిల్లాపరిషత్ చేర్మేన్ను చూస్తే అసూయ; కలెక్టర్ తోక్యంతో చేర్మేనుకు విసుగు; ఏ ముఠా పంచాయతీలలోవుంటే, ఆ ముఠా కన్నివిధాలా అన్నీ అందుబాటు, అందువలన రెండవ ముఠా వారికి ఈర్ష్య; ఈ పార్టీ చేతిలోకి స్థానికంగా సర్వం వచ్చిందని ఎదటి పార్టీలకు మంట; ఈ విధంగా అన్నీ సంఘర్షణలే!

ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, పంచాయతీ రాజ్యానికి మధ్య ఆ రకమైన ఈర్ష్య ఒకటి వచ్చినట్లున్నది. అది కేవలం రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఒక ముఠాలోనూ, పంచాయతీరాజ్య చేంబర్ ప్రతినిధి ఒక ముఠాలోనూ వున్నందువల్లనే రాలేదు. చేంబర్ అనేది ప్రభుత్వం చేతిలో వుంటుంది. ఈ తాత్కాలికమైన పేచీని తీసివేయడానికి ఎన్నో ఉపాయాలున్నవి. చేంబర్ లో పెద్ద పవర్ అనేదకూడా ఏమీలేదు.

జిల్లాలోని పంచాయతీరాజా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధి -అనే పదవుల పరిశీలనలో రాష్ట్రప్రభుత్వం -పంచాయతీరాజ్యం అనేవి ఒక దానితో ఒకటి ఢీకొనేవిగా వున్నట్లు కన్పించింది. ఈ బాధ్యానికి చికిత్స చేయవలసిందిగా 'రాజు' వైద్యునికి ఆదేశం రాగానే శస్త్ర చికిత్సయే శరణ్యమని రోగనిదానం జరిగింది.

శస్త్రచికిత్సంతేమాటలా? నిజమైనరోగి కూడా చాలాదూరం ఆలోచించి, బంధుమిత్రాదులను పలకరించి, అపరేషన్ చేయడానికి ఆమోదం తెల్పుతాడు.

ఈ విషయంలో 'రోగి' తనకు జబ్బు లేదంటాడు. లేని అస్వస్థతను కల్పించి తన మీదకు వైద్యుల దాడిని జరిపిస్తున్నారని పంచాయతీరాజ్యమనే పేషెంట్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఆరోపణ చేస్తున్నాడు.

ఈ ఆరోపణ చేసే వారిలో ఉభయ ముఠాల జిల్లా పరిషత్ చేర్మేన్లుండడం విశేషం.

అందువలన యిది ముఠాల కలహాన్ని మించి ఒక రాజ్యాంగ సమరంగా మారింది.

మేము సూచించిన సర్వోదయ మార్గాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాజాలు గాని, పంచాయతీ రాజాలుగాని అర్థం చేసుకునే స్థితిలో లేకపోవడం అత్యంత శోచనీయం. భారత ప్రభుత్వానికైనా యిది బోధపడినట్లులేదు. 'ప్రభువులెన్న ప్రజలగర్వవిదూషితుల్' (పొగరువలన పుట్టిన గర్వం కాదు, అజ్ఞానం వలన కలిగిందే పాపం!) కావున, వారికి ప్రబోధించవలెమెందుకని భారత పంచాయతీ పరిషత్తుసైతం మనకున్నది.

ఈ స్థితిలో పరిష్కారమార్గం దొరకడం సులభంకాదు.

— —

పంచాంగం

ముహూర్తం
మేనెల 19 తేది ఉపనయన, వివాహాది కార్యక్రమములు చేయతగును.

శంకర జయంతి
మేనెల 14 తేది శ్రీ జగద్గురు శంకర జయంతి.

కృత్తిక కార్తె
మే నెల 11 తేది సాయంత్రం గం. 4-13 మొదలు 25తేది మధ్యాహ్నం గం. 1-45 వరకు కృత్తిక కార్తె.

కర్తరి
మేనెల 7 తేదిమొదలు 28 తేదివరకు వాస్తుకర్తరి మట్టి, కొయ్య, రాయి ఇత్యాదులతోకూడిన పనులు చేయరాదు.

మే నెల తిథులు

13 శని	చవితి	రా. 10-10	గం.వ.
14 ఆది	పంచమి	రా. 9-55	,,
15 సోమ	షష్ఠి	రా. 9-09	,,
16 మంగళ	సప్తమి	రా. 8-08	,,
17 బుధ	అష్టమి	సా. 6-20	,,
18 గురు	నవమి	సా. 4-20	,,
19 శుక్ర	దశమి	మ. 1-50	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

— —

నెల్లూరు జిల్లాజడ్జి కోర్టులో
O. P. No. 23 of 1967.

Petition filed on behaf of his minor son Devireddy Rudrakumara Reddy, Devi reddy Radhakrishna Reddy-
—Petitionerf

పిటిషనరుపై మైనరుకు సంబంధించిన నెల్లూరు C. A. S. నెం. 277 దులోని ¼ భాగమును అమ్ముటకు పర్మిషను యిప్పించవలసినదిగా కోరుచూ పిటిషను దాఖలు చేసియున్నందున అందునుగురించి యెవరికయినా ఆక్షేపణలు యున్నయెడల 30-6-1967 తేదిన పగలు 10 గంటకు పైకోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలసినదిగా యిందుమూలకముగా తెలుపడమైనది.

—పి. వి. నరసింహ్వారావు,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

★ బ్రహ్మానందరెడ్డిని బ్రహ్మానంద భరితుణ్ణిజేసిన విజయావని విందు

★ అందరికీ కావాలి, ఎవరూపట్టించుకోరు!

★ పెళ్లాడిన పదేళ్లకు చెల్లదని తీర్పు

★ కొత్తపుంతలకు సాక్ష్యంగా నిలువ బోయే నందన ఫిలిమ్స్‌వారి 'సాక్షి'

★ సత్యజిత్‌రే జీవితచరిత్ర

★ ముగ్గురు మొనగాళ్ల ఆడపడుచు

మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి 'శార్వరి'

బ్రహ్మానందరెడ్డికి సన్మానం

విందులు చేయాలంటే వినోదాలవారే చేయాలి. దేశానికే వినోదాన్ని ప్రసాదించే సినీవాలీల విందు ఎప్పుడూ వినోదం. బొంబాయిలోగానీ, ఢిల్లీలోగానీ, మద్రాస్‌లో గానీ, హాలీవుడ్‌లోగానీ ఎక్కడ తారలు విందుచేసినా పున్నమి పరిమళిస్తుంది. మద్రాసులో మంచిమంచి విందులు జరిగేది విజయ వనవాటికలో. అది చూడ దానికే ఒక నందనవనం. బృందావనాన్ని మరపిస్తుంది. అలాంటి సమయంలో మధురను జ్ఞప్తికి తెస్తుంది. రంగు రంగుల అలంకారాలలో పై తారలను పోటీచేస్తోన్న సినీతారలు తళుక్కుమంటుంటే, కమనీయ వనవాటికలో సరదాగా వుంటుందిమరి.

మొన్న శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి సతీసమేతంగా మద్రాసువచ్చినపుడు అలాంటి కనుల విందు జరిగింది. విజయా గార్డెన్సులో సినీ పెద్దలు తలపెట్టారు.

చల్లని వేసవిరాత్రి. మల్లెలు విరబూసిన వెన్నెల. మత్తుగాలులమధ్య మదవతుల కళా విన్యాసాలు, విలాసాలు. తెలుగు, తమిళ కళాహృదయుల సంగమం అయింది అది ఆనాడు.

ఎన్నడూలేనిది ఎం. జి. రామచంద్రన్ ఆనాటిసభకు అధ్యక్షత వహించాడు. మామూలుగా వేడుకలకు ఆయన రావడమే అరుదు. వచ్చినా ప్రేక్షకుడుగానే వుంటాడు. అలాంటిది, ఆంధ్రముఖ్యమంత్రికి సన్మానం చేసేసభకు అధ్యక్షపీఠం వహించడం ఆశ్చర్యంగానేవుంది. కొద్దినిమిషాలే అయినా ముచ్చటగా మాట్లాడారు.

కులమత భాషావేషభేదాలులేని ఈసభకు తాను అధ్యక్షత వహిస్తున్నానన్నాడు. సన్మానితుడు ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి; సన్మానంచేసింది తమిళ, తెలుగు సినీకళాకారులు. అధ్యక్షస్థానం మలయాళీది మరి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు ఈ సందర్భంలో ప్రసంగిస్తూ 1955 లో తాను ఎన్. టి. ఆర్. జాతీయ రక్షణనిధికి పదిలక్షలు వసూలుచేసినట్లు, 160 మంది కళాకారులు అందులో పాల్గొన్నట్లు వివరించారు. శ్రీ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రికి 8 లక్షలు వసూలు చేసి యిచ్చారు. వారి ఆశీస్సులు, అభినందనలు అందుకున్నారు. 1966 ఆగస్టు 15 న ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రికి 50 వేల చెక్కు యిచ్చారు. 1967 జనవరి 31 న ముఖ్యమంత్రి నిధికి దాదాపు 13 వేలు జమకట్టారట. ఆ లెక్కలు, జమలు తెలియజేస్తూన్న 'ఎన్. టి. ఆర్. జాతీయ రక్షణనిధి' సావనీర్‌ను శ్రీమతి రాఘవమ్మ విడుదలచేశారు.

ఆహ్వానితులపక్షాన శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి ముఖ్యమంత్రికి అభినందనపత్రం చదివి సమర్పించారు. శ్రీ ఎస్. ఎస్. వాసన్ ఆహ్వానసంఘం పక్షాన, స్వర్గీయ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి చిత్రపటాన్ని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డికి బహూకరించారు.

శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి ఉచిత సమాధానంగా ఆంధ్ర తమిళ రాష్ట్రాలమధ్య చిరకాలమైత్రి వున్నదని, అది ద్విగుణీకృతం కావాలని ఆశించారు.

అందరికీ కావాలి— ఎవరూ పట్టించుకోరు!

సినిమా పరిశ్రమలో కొందర్నిచూస్తే 'కరివేపాకు' సామెత జ్ఞాపకం వస్తుంది. అన్ని పోపుల్లోకి, కూరల్లోకి ఉపయోగించే కరివేపాకును తినే సమయంలో ఏరి పారేస్తారు! దానిరుచి కావాలి; దాని అవసరం మాత్రంలేదు!

సినిమాపరిశ్రమలో నటీనటుల్ని, తారీ ప్రొడ్యూసర్లను, డైరెక్టర్లను వదిలేస్తే అసలు పరిశ్రమలో పారిశ్రామికులు అని చెప్పదగ్గ వారిస్థితి ఎవరికీ పట్టదు. అవసరం తీరిన తర్వాత నిర్మాతలు ఖాతరుచేయరు, నటీనటులూ మరచేపోతారు! ప్రభుత్వము వీరిని శ్రామికులుగా, ఉద్యోగులుగా చూడదు. వీరికష్టాలు ఎవరూ గుర్తించరు. వారిలో ఎవరైనా సుఖపడుతున్నారాఅంటే నూటికిఎందరు? ఒకరో, ఇద్దరో; మిగిలిన వారిస్థితి ఏమిటి? వారి బాగోగులు కనుక్కునేవారెవరు?

రెండేళ్ల క్రిందట మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక మంచి ఆలోచన చేసింది. సినిమా పరిశ్రమలోని ఉద్యోగుల పరిస్థితి విచారించి నివేదిక అందజేయుమని ఒక కమిటీని వేసింది. వారు రెండేళ్లు శ్రమించి ఫిలిం ఫైనాన్సు, పన్నులు, ఫిలిం దిగుమతులు, పరికరాలు మొదలైన అన్ని విషయాలపై సాంగోపాంగంగా చర్చించి నివేదించారు. పరిశ్రమలోని ఉద్యోగులందరికీ—ప్రవీణులకు, అప్రవీణులకు సైతం కనీసం నూరురూపాయలనుండి అయిదు నూర్లవరకు జీతం వుండాలని, అదనంగా కరువుభత్యం, అదనపువనిభత్యం, రవాణా, సెలవు సౌకర్యాలు వుండాలని సిఫార్సు చేశారు. బాగుంది. మహారాష్ట్రప్రభుత్వం వాటిని బొంబాయిలో అమలుపరచాలి.

ఈ ఫిలిం పరిశ్రమ ఉద్యోగుల సమస్య యావద్భారత సమస్యఅనీ వీరు రికమెండ్ చేశారు పాపం.

సుసంపన్నంగా కనిపించే ఫిలిం పరిశ్రమలో పేదవారే ఎక్కువ. రోజులు గడవనివారే కొల్లలు. కొందరు బంగారు కంచాలలో విందులుచేస్తుంటే, చాలామంది ఒక్కపూట భోజనంచేసి, కళాసేవ చేస్తున్నారు. సమ్మెలు, అలకలు అందుకే వస్తున్నాయి కళాహృదయాలలో అగ్నిపర్వతాలు బ్రద్దలవుతున్నాయి.

పాతిక సంవత్సరాలుగా ఫిలింరంగంలోని సాంకేతికశాఖలలోవుంటూ నెలకు మూడువందలు సంపాదించడమే గగనంగావుంటూంటే, పరిస్థితి ఎంత దుర్భరంగావుంటుందో వేరే చెప్పనవసరంలేదు. ఖేర్ కమిటీవంటి కమిటీ ఒకటి అఖిల భారతస్థాయిలో సినిమా పారిశ్రామికుల కష్టనష్టాలు విచారించి ప్రభుత్వానికి నివేదించాలి. ప్రభుత్వం వాటిని ఆమోదించి అనుసరింపచెయ్యాలి.

పెళ్లాడిన పదేళ్లకు, అది చెల్లదని తీర్పు!

ప్రముఖఇటాలియన్‌నటీమణి సోఫియా లోరెన్, ప్రొడ్యూసర్ కార్లొపాంటి 1957లో పెళ్లాడారు. అది ఏప్రెల్ 27న. మెక్సికో పద్ధతి పెళ్ళిళ్ళు పశ్చిమదేశాలలో ప్రసిద్ధి. ఎక్కడ ఎవర్ని చేసుకున్నా, విడాకులిచ్చినా, యివ్వకపోయినా మెక్సికోలో పెళ్లాడేయవచ్చు — ఎవరిమొగుడ్ని, ఎవరి పెళ్ళాన్నిగానీ!

ఆ పెళ్లిచెల్లదని, పాంటీపెళ్లామె దావా వేసిందో లేక లారెన్ పాతమొగుడేవేశాడో మొత్తానికివేశారు. పదేళ్లు హాయిగా వీళ్లు సంసారంచేశారు. ఇప్పుడు కోర్టు తీర్పు యిచ్చింది ఆపెళ్లి చెల్లదని.

కార్లొపాంటికి అంతకుముందే ఒక పెళ్ళాంఉన్నది. ఆవిడకు విడాకులివ్వకుండా ఈతారను కట్టుకున్నాడు. కోర్టు చెప్పే మరోకారణం ఈప్రియులు సజావుగా కాకుండా, దొంగతనంగా పెళ్లాడేశారట.

పోనీ ఇప్పుడు విడిపోతారు. పదేళ్లు హాయిగా సంసారం చేశారుగా!

జయంతివారి 4వ చిత్రం

జయంతి పిక్చర్స్‌వారి నాల్గవ చిత్రానికి 'ఉమ, చండి, గౌరీశంకరుల కథ' అనిపేరు స్థిరపరిచారు. వాహినీలో అమితవేగంగా తయారవుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు, బి. సరోజాదేవి ముఖ్యపాత్రలలో పద్మనాభం, రాజనాల తదితరులు వున్నారు.

మాటలు: పింగళి నాగేంద్రరావు. సంగీతం: పెండ్యాల. డైరెక్షన్: కె. వి. రెడ్డి.

నిరాడంబర చిత్రాలకు నాందీగీతం 'సాక్షి'

బాపు, రమణ, సురేష్ త్రయం నెలకొల్పిన నందన ఫిలిమ్స్ తొలి ప్రయోగం 'సాక్షి'. అనేకవిధాల సాక్షి కొత్త పుంతలకుసాక్ష్యంగా నిలుస్తుంది... చిత్రపరిశ్రమకు దూరంగావుంటూ బొమ్మలు వేసుకునే 'బాపు' దర్శకత్వం... యువకోత్సాహం పొంగులు వారే సురేశ్‌కుమార్, తెలుగు రచనలో కొత్త మలుపులు మలుచుకున్న రమణ.... దీనికి సూత్రధారులు. 20 రోజుల్లో చిత్రాన్ని పూర్తిగా ఒక పల్లెటూరులో నిర్మించడం విశేషం.

స్టుడియో అవసరం లేకుండా పూర్తిగా ఔట్‌డోర్‌లో చిత్రం నిర్మించడం యిదే ప్రథమం తెలుగులో... ఇందులో ప్రముఖులు సినిమాతారలే కాని, మిగిలిన వారంతా ఆ పల్లెవాసులే.

మనిషి గిరిగీసి గిరిలో కూర్చుంటే తగదు. తనకుతానే ఒక ప్రపంచం అనుకున్నా సాధ్యంకాదు. జనాలకు ఎంత దూరంగావున్నా, తనకు జరిగే సంఘటనలే ప్రపంచంలో, మరొకచోట, మరొకరికి జరుగుతాయి. అంటే ఒకే సమయంలో ఒకే సంఘటన అనేకులకు జరగడం సాధ్యం. అనే సూత్రంతో సాక్షిని బంధించారు.

ఒక పడవవాడు... హాయిగా, జాలీగా బ్రతుకుతున్నవాడు, ఒక హత్యకు సాక్షి అవుతాడు. హంతకుడు, జైల్నుంచి పారిపోయి, తన హత్యకు కారకుడైన వాణ్ని కడతేర్చడానికి వస్తాడు.

ఈ చిత్రంలో కృష్ణ, విజయనిర్మల, జగ్గారావు, విజయలలిత, రామన్నపంతులు, రాజబాబు, శివరామకృష్ణయ్య, మాస్టర్ అల్లు, బొడపాటి, రోహిణి, ఆర్. రంగారావు, ఆనందమోహన్, భూషణ్, కనకదుర్గ నటించారు.

సత్యజిత్‌రాయ్ జీవితచరిత్ర

ప్రఖ్యాత ఆంగ్ల విమర్శకురాలు మిస్. మేరీ సెటాన్ భారత చలనచిత్ర దర్శకుడు సత్యజిత్‌రాయ్ జీవిత కథను వ్రాస్తున్నది. అదిఅమెరికాలో, ఇంగ్లండులో ఒకేసారి అచ్చయివస్తుంది. ఒక్కఏడాదిలోగానేవస్తుందట.

1961 లో శ్రీ సత్యజిత్‌రాయ్ పథేర్ పాంచాలి ఆమె చూచిందట. అనాటినుండి రాయ్ జీవితం వ్రాయాలని పథకం వేసుకున్నది. అందులో రాయ్‌ఫోటో, రాయ్ చిత్రాల ఫోటోలు, అతను పనిచేస్తున్నపుడు తీసిన ఫోటోలు వుంటాయి.

రాయ్ చిత్రాలకు ఇండియాలో అన్యాయంజరుగుతుందని, సంభాషణలు సరిగా సబ్‌టైటిల్‌చేయరని ఆమె విమర్శించింది.

ముగ్గురు మొనగాళ్ల ఆడపడుచు

శ్రీ ఎల్. వి. ప్రసాద్, శ్రీ ప్రత్యగాత్మ, శ్రీ హేమాంబరధరరావు కలిసి ఆడపడుచును ముస్తాబు చేస్తున్నారు. సుభాషిణీ ఆర్ట్సు పిక్చర్స్‌వారు తెరకెక్కిస్తారు. చోటీబహెన్ ఆధారంగా శ్రీ ఎల్. వి. ప్రసాద్ స్క్రీన్‌ప్లే వ్రాశారు. శ్రీ ప్రత్యగాత్మ మాటలు నేర్చారు. శ్రీ హేమాంబరధరరావు సారథ్యం వహిస్తున్నారు. ముగ్గురు ప్రముఖ దర్శక నిర్మాతలు ఒక చిత్ర నిర్మాణంలో చేతులు కలపడం తెలుగుచిత్రచరిత్రలో అపూర్వం.

ఎన్. టి. రామారావు, శోభన్‌బాబు, పద్మనాభం, గీతాంజలి నటిస్తారు. టి. చలపతిరావు సంగీతం సమకూర్చుతారు.

రామారావు, దేవిక నిండుమనసులు

ఎస్. వి. ఎస్. ఫిలిమ్స్‌వారి సాంఘికం ఎస్. డి. లాల్ దర్శకత్వంలో పూర్తికావచ్చింది. దీనికి నిండుమనసులు అని నామకరణం చేశారు. ప్రధాన పాత్రధారులు ఎన్. టి. రామారావు, దేవిక.

ఎల్. విజయలక్ష్మి, రాజనాల, వాణిశ్రీ, రాజబాబు, ధూళిపాల, సత్యనారాయణ తారాగణం. రాజబాబు, రాజేశ్వరి నృత్యం యిందులో ప్రత్యేకాకర్షణ.

ఒక నేరస్తుడు, న్యాయంగా బ్రతకాలంటే సమాజంపెట్టే అవరోధాలు ఇందులో ప్రధానం. మంచిగామసులుకొమ్మని ప్రియురాలి శాసనం. మంచిగా బ్రతకనివ్వని సమాజంలో నేరస్తునిపోరాటం. శ్రీ రామారావు నేరస్తునిభూమికలో మెప్పిస్తున్నారు.

మరో సాంఘికం 'పెళ్లిరోజు'

సూర్యచిత్రవారి 'పెళ్లిరోజు' ఇటీవల వీనస్‌లో ప్రారంభమైంది. రాజమండ్రి అప్సర థియేటర్ ప్రొప్రయిటర్ ఎ. సోమేశ్వరరావు కెమెరా స్విచ్ ఆన్ చేశారు. జూపూడి వెంకటేశ్వరరావు క్లాప్ కొట్టారు.

నటవర్గం: జమున, హరనాథ్, రేలంగి, పద్మనాభం, హేమలత, బేబీ ఇందిర.

డైరెక్టర్: మానాపురం అప్పారావు.

—

ఆంధ్రా మెట్రిక్

సంవత్సరముల కొలది హైస్కూలులో చదువనవసరములేదు. ఒంగోలులోని స్టార్ ట్యుటోరియల్ కాలేజీలో చేరిన విద్యార్థులు 6-వ తరగతి స్థాయికలవారు 3 సంవత్సరాలలోను(?), 8-వ తరగతి స్థాయికలవారు 2 సంవత్సరాలలోను, 9-వతరగతి స్థాయికలవారు 1 సంవత్సరంలోను మెట్రిక్ పాస్‌కావచ్చును. ఈ పరీక్ష యస్. యస్. యల్. సి. కి సమానము.

క్లాసులు జరుగుచున్నవి.

త్వరపడండి!

(విద్యార్థులకు హాస్టల్ వసతి కలదు.)

వివరములకు:—

ఆర్. చెంచురామయ్య, ఎం. ఏ.,

ప్రిన్సిపాల్,

స్టార్ ట్యుటోరియల్ కాలేజి,

సంతపేట — ఒంగోలు

కాళహస్తి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 199 of 1965.

O. S. No. 80 of 1961.

ఓడూరు మునెమ్మ వగైరా —వాదులు.

ఓడూరు మునిరామిరెడ్డి —ప్రతివాది.

పై నెంబరు డిక్రీ బాకీకిగాను ప్రతివాది తాలూకు క్రిందకనిన స్థిరాస్తి 29-5-67 తేదిన పగలు 11 గంటల నుండి పైకోర్టు వారి యెదుట వేలము వేయబడును. వేలములో విక్రయమునకు తీయదలచినవారు నేరుగావచ్చి సవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

చిత్తూరు డి. సత్యవేడు సబ్ డి. సత్యవేడు తాలూకా, కళత్తూరు గ్రామములో ప్రతివాదికి బాధ్యపడి అతని స్వాధీనంలో యుండు స్థావర సొత్తులకు చెక్కుబందీ:- ప్రతివాది జాయింటు కుటుంబ ఆస్తి పట్టా నెం. 92 కు.

(1) [తూ] పడాల క్రిష్టారెడ్డినేల [ద] సర్వేపల్లి రామచంద్రయ్య నేల [ప] సర్వేపల్లి రామచంద్రయ్య - పర్వతరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి నేలలు [ఉ] వంటకాల్వ. ఈ మధ్య నంబ సర్వే నె. 148/1 కు, 1-03 సెంట్లలో సమిష్టిన అర్థభాగం యు 0-51½ సెంట్లు, 0-208 హెక్టార్లు.

(2) [తూ] సర్వేపల్లి రామచంద్రయ్య నేల [ద] వంటకాల్వ [ప] సర్వేపల్లి రామచంద్రయ్యనేల [ఉ] సర్వేపల్లి రామచంద్రయ్య నేల. ఈమధ్య నంబ సర్వే నె. 99/3 యు 1-07 ట్లులో సమిష్టిన అర్థభాగము యు 0-53½ ట్లు, 0-216 హెక్టార్లు.

(3) [తూ] గంగమ్మ - వేమాలమ్మ మాన్యం [ద] కామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి నేల [ప] కామిరెడ్డి పుల్లారెడ్డినేల [ఉ] వంటకాల్వ. ఈమధ్య నంబ సర్వే నె. 264 యు 1-07 ట్లులో సమిష్టిన అర్థభాగము యు 0-53½ సెంట్లు, 0-216 హెక్టార్లు.

1-వ ఐటం కోర్టుమతింపు రూ. 1030/-

2-వ ఐటం డిటో రూ. 1070/-

3-వ ఐటం డిటో రూ. 1070/-

—ఎస్. ఎం. కె. వెంకటేశ్వరగురుకులు వాదుల వకీలు.

నమ్మకానికి నాగరికతకు

★

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు

నగల వర్తకులు

చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

మే 1 నుండి క్లాసులు ప్రారంభం

రామకృష్ణ ట్యుటోరియల్ కాలేజి,

.... ఒంగోలు ....

స్థాపితము : 1952.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి & మెట్రిక్

(పి. యు. సి. బాలికలకు మాత్రమే)

ప్రిన్సిపాల్:-

కె. వి. నరసింహారావు, M. A. LL., B

ఒంగోలులో ప్రథమమున స్థాపించబడి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచూ ఎందరో విద్యార్థులను పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులగునటుల చేయుచూవున్న మా సంస్థలో మీ బిడ్డలను చేర్పండి. విజయము గ్యారంటీ. ఉత్తమ శిక్షణ - అత్యుత్తమ క్రమశిక్షణ. 3, 4, 5 ఫారములవరకు చదివినవారిని ఒకే సంవత్సరములో ఆంధ్రా మెట్రిక్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులగునటుల చేయగలము. బాలికలకు ప్రత్యేకశాఖగలదు. హాస్టలువసతి గలదు.

పూర్తికాలము పనిచేయు ఉపాధ్యాయులు

శ్రీ కె. వి. నరసింహారావు M. A. LL. B
శ్రీ చుండి హనుమంతరావు B. A. L. T. (RETD. D. E. O(
శ్రీ మట్టా రామయ్య B. A. B ED. (రిటైర్డు హెడ్మాస్టరు)
శ్రీ బుద్ధవరపు రామయ్య B. A. L. T. (రిటైర్డు హెడ్మాస్టరు)
శ్రీ విద్వాన్ రామాయణం వెంకటరంగారావు (రిటైర్డు తెలుగు పండితులు)
శ్రీ యామని సంజీవరావు B. SC. B ED. (బయాలాజికల్ సైన్సు)
శ్రీ కొప్పోలు మోహనరావు B.SC.B.ED. (ఫిజికల్ సైన్సు)
శ్రీ పొందూరి నరసింహారావు B. A. (తెలుగు)
శ్రీ దోనపాటి లక్ష్మీకాంతయ్య (హైయ్యర్ ఎలిమెంటరీస్కూలు హెడ్మాస్టరు)
మరియు
అయిదుగురు పార్ట్‌టైమ్ ఉపాధ్యాయులు,
యిద్దరు వార్డనులు,
యిద్దరు ట్యూటర్లు.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

కనిగిరి స్మాలు నెం. 472/1965 రు.

ఇ. పి. నెం. 84/1966 రు.

గుజ్జుల శ్రీరాములు —వాది.
పోటు వెంకటేశ్వర్లు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున ప్రతివాది తాలూకు ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని ఈ కోర్టువారి యెదుట 29-5-1967 తేదిన పగలు 10 గంటలకు యాలము జరుపబడును. గనుక పాటలు పెట్టుకొనదలచిన వారువచ్చి పాటలు పెట్టుకొనవలసినదిగా ఇందుమూలకముగా తెల్పడమైనది.

షెడ్యూలు:- (1) నెల్లూరు జిల్లా, దరిశి తా॥ చినవుయ్యాలవాడ మజరా, బండపాలెము గ్రామంలో నె. 45 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె. 48/8 రు తోట యు 0-56 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ] చేతుల బక్కయ్య భూమి [ద] ప్రతివాది తాలూకు పామిడొడ్డి [ప-పు] పోటు రామయ్య భూమి. యీ హద్దులలోగల తోట యు 0-56 సెంట్లు. క్రయం రూ. 120/- లు.

(2) డిటో గ్రామంలో నె. 45 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నె. 38/2 రు యు 0-79 ట్లు గల తోటభూమికి హద్దులు:- [తూ] చేతుల సుబ్బయ్య తోట [ద] డిటో [ప] పోటు రామయ్యభూమి [ఉ] వాగు. ఈ హద్దులలోని తోట భూమి యు 0-79 సెంట్లు. క్రయం రూ. 160/- లు.

— యస్. పోలారెడ్డి—అడ్వకేటు.

పులి ఆత్మ కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

బాధతో ముందేమి చేయాలో అని నిర్ణయించుకునేలోగా, మళ్లీ నా మీదకు విరుచుకపడింది. వివేకంతోకూడిన విచక్షణ సాహసం కన్నా మేలని, అక్కడ్నుంచి వల్లగా జారుకుంటుంటే కొంతదూరం వరకు వంది నన్ను తరుముకొచ్చింది. ఈ సంఘటన నాకు బాధాకరమయినా కొన్ని గుణపాఠాలు నేర్చుకున్నా. ఒకటి: ఏ జంతువునయినా వేమార్చి దెబ్బతీయాలని; రెండు: నాకన్న బలమైన జంతువులున్నాయని; మూడు: -జంతువు మీదకు దూకినపుడు తప్పక మెడను పట్టుకోవాలని. ఆ దృష్టవశాత్తు కొంచెం బాధను కలిగిందినా నా వంటిమీద దెబ్బలంత లోతుగా దిగబడనందువల్ల త్వరగా మానుకుని రాసాగాయి.

ఒకనాటి సాయంకాలం మనక చీకటి- రెండురోజుల్నుండి ఆహారంలేదు. ఆకలెక్కువగావుంది. ఏదయినా ఎర దొరుకుతుందేమోనని అడవిబాటగుండా వెళ్తున్నా. నాక్కొంచం ముందుగా ఏదోచిన్నజంతువు ప్రాకుతున్నట్లు జరిగిపోతూంది. ఒకముద్ద అయినా కొంచం ఆకలిని తగ్గిస్తుందని దాన్ని పొందిఅనుసరిస్తున్నా.

నాకన్నా ముందుగానే, ఆ జంతువు నన్ను పసిగట్టింది. ఇతర జంతువుల్లా ముందుకు పారిపోకుండా, వున్నట్టుండి తన వంటిమీదిముళ్లన్నిటినీ ఎక్కుపెట్టి ఇంతింతై వటుడింతై అన్నట్లు ఎంతో పెద్దదిగాయెదిగినట్లయి నేను కళ్ళుతెరచుకునేలోగా రంయ్‌మని వెనక్కు పరిగెత్తి నామీదకుదూకింది. అది ముళ్లపందని అపుడు తెల్సింది. ముందే తెలుసుకుంటే జాగ్రత్తపడేవాణ్ని. నా జీవితం అంతా తారుమారు అయ్యే సంఘటన యీ ముళ్లపందివలన జరుగుతుందని నేనూహించుకోలేదు.

నేను ఎటూ తప్పించుకోలేక నా పంజాతో దాన్ని కొట్టేలోపల దాని ముళ్ళు నాకుడికాలు పాదం మొదలు కుబంవరకూ, యెదుకు రొమ్ములోను, కంటికి క్రిందుగా (కన్నుపోలేదు) గుచ్చుకుని లోపల యిరుక్కుపోయాయి. ముళ్లు దిగబడినదగ్గరల్లా, చీము పట్టి పుళ్లయి, ఎంతో బాధపడ్డాను. చీముపట్టిన పుళ్లు పగిలి అందులోనుంచి కొన్నిముళ్లు కొట్టుకొచ్చాయి, కొన్నింటిని నోటితో లాగేసుకున్నాను. రోజూ నీళ్ళకు తిరగలేక మడుగు దగ్గరేవుంటూ, కప్పలు, పీతలు, నత్తగుల్లలు, మిడతలూ-వీటితో కడుపునింపుకుంటూ, ఎలానో బ్రతకగలిగాను, మూడు నెలలు.

గాయాలయితే మానాయిగాని నా కుడికాలు మెలికతిరిగి సరిగా నేలమీద ఆనకుండా వచ్చింది. అవిటివాణ్ణయ్యాను. ఇక యిదివరకులాగే, స్వేచ్ఛగా ఏజంతువును బడితేఆజంతువును వేటాడలేకపోయేవాణ్ని. దానికితోడు మానవులు అడవులన్నింటినీ కొట్టేసి - పంటభూములక్రింద మార్చేస్తుంటే, జంతువులుకూడా అరుదయిపోతూ వచ్చాయి. పైపెచ్చు తుపాకివేటగాళ్లకూడా ఎక్కువయినందున, మిగిలిన కొద్దిజంతువులూ కరువయిపోయాయి.

ఇక నేను బ్రతకలేననే అనిపించింది. నాలోని ధీమాపోయింది. జవసత్వాలుడిగిపోయాయి. ఏదైనా జంతువును వేటాడాలంటేనే భయమైపోయింది. తేలికగాదొక్కే ఆహారంకోసం వెదుక్కోవలసివచ్చేది.

అదృష్టవశాత్తు ఎండాకాలం వచ్చింది. ఊరి పశువులను అడవుల్లోకి మేపుకు తోలుకుని వస్తున్నారు. ఇంతదాకా పాడి పశువులను చంపి తినాలని నాకు కోరికలేనేలేదు. ఈ పశువులవెంట మనుషులుంటారు. ఆ మనుషులంటే మా జాతి కంతకూ భయమే. అందువలన వాటి జోలికి పోము. ఒక చెంప ఆకలిదహించుకుపోతూంది. తేలికగాదిక్కే యీపశువులను వదలదలచుకోలేదు. అనాటిసాయంకాలం పశువులను యింటికి తోలుకునివెళ్ళేసమయంలో - వెనుకబడ్డ ఒక దూడి అవును అదనుచూచుకొని చంపి అక్కడికక్కడే తినేశాను. తిన్నంతతిని మిగతాదాన్ని ప్రక్కకీడ్చుకొనివెళ్ళి ఆకులలమలతోకప్పి మూడురోజులు తృప్తిగా తిన్నాను. ఇంత తేలికగా ఆహారం దొరుకుతుందనుకొంటే మొదటినుండి వీటిమీదే ఆధారపడియుండేవాణ్ని. అప్పటినుండి నన్ను పశువులను చంపేపులి అని పిలువసాగారు- Cattle Tiger.

నెనలా, పశువులను చంపుతుంటే వాటి యజమానులు, అపశువులను నాకు దక్కకుండా చేయగలిగిన ప్రయత్నాలన్నింటినీ చేస్తూనేవచ్చారు. నేను పశువును చంపినపుడల్లా కర్రలు, యీటెలు, బరిశెలు తీసుకునివచ్చి నన్ను తిననీయకుండా చేస్తూ వచ్చారు. ఇదివరకొక పశువుదొరికితే తృప్తిగా మూడునాలుగు రోజులు తినేవాడిని. ఇపుడసలు తినేదానికికూడావ్యవధి నీయకుండవున్నారు. ఇక మర్నాటికసలే లేదు. దానికి ప్రతీకారంగా నేను వూరి పరిసరాలలోనేవుంటూ, పశువుదొరికినపుడల్లా చంపుతూ - తిన్నంతవెంటనే తిని వెళ్ళిపోతుండేవాణ్ని. కనుక ఇదివరకటికన్నా మూడురెట్లు పశువులను చంపవలసివచ్చేది. దానికి ప్రతీకారంగా పశువులు కొట్టంలోనుంది బయటకే రావటం మానేశాయి. నేనూ కొట్టంలోకిపోయి అక్కడే చంపి బయటకు యీడ్చుకొనివచ్చి తింటుండేవాణ్ని.

ఒకరోజున ఒక ఎద్దు ఎలానో తప్పించుకుని బయటకు వచ్చింది. నేను దాన్ని చంపి చావున్న పొదమాటుకు తీసుకుని వెళ్ళి తినబోతుండగా "సొగ్గాడే చిన్ని నాయనా" అని పాడుకుంటూ ఆ కావరి కుర్రాడు తటస్థపడ్డాడు. అకస్మికంగా తారసిల్లిన నన్నుచూచి ఏంచేయాలో దిక్కుతెలియక-తనచేతిలోవున్న కర్రను నా మీదకు విసరి, కేకలువేయసాగాడు. ఆ కర్ర నా ముక్కుకొననతగిలి న్రుమంది. ఒక పంజాదెబ్బతో వాడి తల పచ్చడి చేశాను. అక్కడికక్కడే పడిపోయాడు. నేను ఆ ఎద్దును తినటానికుపక్రమించేలోగా వాడు కదిలాడు. కసిగా వాడిని అంతంచేయాలని గట్టిగా మెడను పట్టుకున్నా. వెచ్చటిరక్తంనోటికితగింది. ఇంకేం? ఈరెండుకాళ్ల జంతువునుకూడా తినవచ్చునన్నమాట! తింటానికి పనికిరావటమే కాదు, తేలికగాకూడా చంపొచ్చన్నమాట! ఇకనుండి మనుష్యులనే తినాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

ఇక్కడినుండి నరమాంస భక్షికినయ్యాను Man eater.

నేను నరమాంస భక్షకుడను అయిన దగ్గరనుండి నా బ్రతుకింకా భారమయింది. అడవిజంతువులు అరుదవటం, వూరి పశువులు చిక్కకపోవడం, చిక్కినా మానవుడు దక్కనీయకపోవటం, ఇక మనుష్యులు యెక్కడికి వెళ్లాలన్నా జట్లు జట్లుగా తిరుగుతూ ఒంటరిగా చిక్కకుండాపోవటం వల్ల చాల వెతలుపడవలసివచ్చింది. అందుకోసం చంపినతావులో మళ్లీ చంపక, చంపినతరువాత తిన్నంతతిని మళ్లీ ఆ పరిసరాలకు రాకుండా, ఎక్కడయితే మనుష్యులు అప్రమత్తతతో వుంటారో అక్కడ వేచియుండి వేటాడవలసివచ్చేది. నా దెబ్బకు ఆ పరిసరాలన్నీ దద్దరిల్లిపోతూవచ్చాయి...

వారిద్దరూ ఈ ప్రాంతాలకు కొత్తవారలా వున్నారు. లేకపోతే, నాసంగతి తెలిసినవారెవరూ అంత నిర్భయంగా ఈ అడవిలోకి రారు. వాళ్ళని దూరం నుండే చూచాను. ఆ మలుపు వద్ద వేమార్చికొట్టాలని నక్కివుండి వెనుకనున్న అతనిమీదకుగెంతి చంపేసాను. ముందున్నతను నన్నుచూచి పరుగెత్తి నేనతనిని అందుకునేలోగా ఒక పొదచెట్టుంటే దాని పైకి ఎగ్రబాకాడు.

అతన్ని భయపెట్టాలని, ఆ చెట్టు మొదల్ని బరుకుతూ భీషణ గర్జనలతో చెట్టునెక్కలేకపోయినా - ఎక్కే టట్టుగా ప్రయత్నంచేశాను.

అతడు నేరుగా నేలమీద పడితే పరవాలేదు. అంత ఎత్తులోంచి నా తలమీద పడ్డాడు. ఆ తాకిడికి నాతల నేలకు కొట్టుకొనిక్షణకాలందిమ్మదిరిగింది. నేను తెలివిలోకి వచ్చి కలయచూచేసరికి ఆతడు ఇంకా పెద్దచెట్టుకొమ్మల్లో సురక్షితంగా కూచుని వున్నాడు. నా క్రింది దవడవాచి చాలా బాధ కలిగిస్తూ ఉండింది. నోరు కూడా సక్రమంగా తెరవలేకపోయాను. ఇక అపరిస్థితులలో చేయగలిగిందేమీలేక మళ్ళీ ఆ మడుగు వద్దకేవెళ్ళి, అక్కడి బురదలో నాక్రింది దవుడను అనించుకుని ఉంటూ వచ్చాను. బురదలో దవడనానిందినదానివలన దవడను కదలనీయకుండాచేసి తొందరగా గాయం మానేదానికి సహాయపడుతుందనుకున్నాను. ఇక ఆకలికి -కప్పలు, పీతలు, నత్తగుల్లలు, మిడతలున్నాయిగా......

(వచ్చేవారం వేటగాని కథనం.)

——

శాంతల

(4 వ పేజికొరవ)

విధముగా ఈ నవల రామాయణ, భారతములవలె సమగ్రమైనసృష్టి. ఇందొక వుపనయనమున్నది. దానికర్థమున్నది. ఇందొక వివాహమున్నది. దానికర్థమున్నది. ఇందు యజ్ఞము, యుద్ధము, ఆలయ నిర్మాణము, ఆత్మత్యాగమువంటి విషయములున్నవి. వానివానికర్థమున్న వివరింపబడియున్నది. వీనియన్నిటికిమించి, ప్రేమ అధిరోహించగల తుట్టతుదిసోపానమున్నది. దానికి మార్గమున్నది.

ఇందొక రాజమాతవున్నది. రాజమాత శబ్దమున కర్థమామె తెలిపినది. యువరాజ కుమారబిట్టివు వున్నాడు. అభిమన్యుని అతడు స్ఫురణకుతేగలడు. భీష్ముని బోలిన గంగరాజులున్నారు. సాక్షాద్విష్ణువనదగిన మహారాజు, ధర్మప్రభువు బిట్టివర్ధనులున్నారు. మానవాకృతినిదాల్చినవాణివలె మహారాణి శాంతలవున్నది. శుభమంగళయైన లక్ష్మివలె లక్ష్మివున్నది. వీరుగాక, సుస్నితహృదయులైన చెలికత్తెలు, ప్రభుసేవకై ప్రాణములను తృణప్రాయముగ పరిత్యజించిన వీరులు, సారథులు, అధికారులు,- ఎందరో. ఈ నవలయందు ప్రవేశించిన ప్రతిపాత్ర మన మనస్సును ద్రవింపజేసిగాని నిష్క్రమించదు.

ఇందొక స్వప్నమున్నది. రచయిత తాను బేలూరు క్షేత్రమును సందర్శించినపుడు కన్న స్వప్నమునే కుమారబిట్టివు శాంతలకు వర్ణించిన 'కల'గా అభివర్ణించినాడు. ఇదియేమి స్వప్నము. లక్కణుని వైద్యమును మెచ్చనా. కుమారబిట్టివుకు శాంతలపైగల అపూర్వమైన ఆత్మీయతను మెచ్చనా. ఈ భూమిమీద యింతవరకు ఎవ్వరూ సందర్శించివుండని అపూర్వము, అద్భుతము, సుందరమూ, సున్నితమూ అయిన స్వప్నమును గన్నందుకు రచయితను మెచ్చనా. రచయిత కన్నకలనూ, మనమూ సందర్శింపగల్గిన భాగ్యమును మెచ్చనా. ప్రతిదినమూ, నిదురకుముందు 'భగవన్, అట్టికలనే ప్రసాదించు' అని ప్రార్థించనా. ఏది ఏమైనను, ఈ కుమారబిట్టివు 'కల' ప్రపంచసాహిత్యంలోనైతం ఒక విశిష్టమైన స్థానాన్ని సంతరించుకొగల్గి వున్నది.

ఇందు చిన్న చిన్న మత ధర్మములున్నవి. వాటిమధ్య సామరస్యమున్నది. ఒకరిది జైనధర్మము. ఒకడు శివభక్తుడు. మరియొకడు శ్రీవైష్ణవుడు. ఒకతెగ శారదోపాసన. వేరొకరిది నృసింహసేవ. వారివారి అభీష్టదైవములు వేరు. కాని మూలసూత్రమొక్కటే-భక్తి. హొయసళరాజుల సుగుణ సంపత్తిలో ఈ మత సామరస్యమతి ప్రధానమైనది.

ఇందు, శిల్ప, గాన, నాట్య కళలకు సంబంధించినవిశదములైన వర్ణనలున్నవి. ఆయా కళలనుగూర్చి రచయితకుగల పాండిత్యమున కవి మచ్చుతునకలు. శాంతలేశ్వర హొయసలేశ్వర దేవాలయముల నిర్మాణ సందర్భమున, శాంతలారాత్రి ఆనంద నర్తనము, కుమారబిట్టివు కలయందు, రచయిత ఈకళలపై తనకుగల అభిమానాన్ని, అభినివేశాన్ని హృదయస్పందన కల్గేలా వర్ణించినారు. ముఖ్యంగా శాంతలనృత్యం, ఆయన కన్నెదుటచూస్తూ వ్రాసినట్టున్నది.

ఇవి యన్నియు నొక ఎత్తు. ఇప్పుడు పేర్కొనబోవు పరమాద్భుత మొకఎత్తు. హొయసళరాజ్యవంశోద్ధారమునకుగా, శివగంగకొండనుండి దూకి శాంతలదేహత్యాగ మొనర్చినది. 'గరిడి' అయిన తమ్ముడు ఆమెనను గమనించినాడు. అప్పుడు... ఆ మహారాజు ఆ ప్రేమైకమూర్తి "రాత్రికి రాత్రి శాంతల కళేబరముతో, ఆ కొండగుహలలో పిచ్చివానివలె, బిచ్చగానివలె, ఆమె ప్రాణములకయి వెదుక బొచ్చినాడు. ఎర్రెత్తి పిలచినాడు. 'శాంతలా, ఓ శాంతలా- ఓయను శాంతలా. నా ప్రాణం ఇంకా వుండటాన్ని బట్టి నీ ప్రాణం ఇక్కడే వుంటుందని నా విశ్వాసం. బదులు పల్కు శాంతలా, నీవున్న చోటికి వస్తాను, ఈ విధంగా దుర్భర పరితాపానికి లోనయి ప్రాణత్యాగానికి సిద్ధమవుతున్న రాజువద్దకు దైవం ఈ సంఘటన లేదియు తెలియని లక్ష్మిని గొనితెచ్చింది. శాంతల కళేబరాన్ని రాజు స్థితినీ చూచిన లక్ష్మి మరుక్షణంలో మరణిస్తుందనగా శాంతల వచ్చినది. లక్ష్మిలో ప్రవేశించినది. రెండుదేహముల యొక్క ఆత్మగా పెరిగిన అక్కచెల్లెళ్ల శాంతలాలక్ష్ములు, ఒకేలక్ష్మి దేహములో రెండు ఆత్మలయినారు. ఇది ఎట్లు సాధ్యమయినది. అని రాజు శాంతలను ప్రశ్నించినాడు. ఆమె ప్రత్యుత్తరం నవల చదివినవారికే అర్థమవుతుంది. అనంతానంతమైన ఆత్మలన్నీ ఒకే పరమాత్మ బహురూపాలన్న హైందవ విశ్వాసాన్ని ప్రాతిపదికగా చేకొని, రచయిత ఈ నవలకు ప్రసాదించిన ముగింపు అపూర్వము, అనితరసాధ్యమూ అయి, అనిర్వచనీయమైన అనుభూతిని కలుగజేస్తున్నది.

ఉదాత్తమైన కథను వుత్కంఠ, సానుభూతి కల్గించగల సన్నివేశాలతో, మానవత్వం తొణికిసలాడే పాత్రలతో, సునిశితము, సుదీర్ఘము, సుందరమూ అయిన వర్ణనలతో అయ్యరుగారు 'శాంతల' నవలలో హృద్యంగా చిత్రించినారు. ఈ నవలను చదివిన పాఠకులకు, మన కళలపట్ల ఆసక్తి, మన చరిత్రపట్ల గౌరవము, మన మతంపట్ల విశ్వాసం, ఆత్మత్యాగంపట్ల నిర్భీతి, ప్రేమపట్ల సాధన, మానవత్వంపట్లనే భీయని మమకారం పెంపొందుతాయనడంలో సందేహంలేదు. ఇంతగా హృదయాన్ని ద్రవింపజేయగల నవలలు, తెనుగులో ఒకటిరెండు మినహా నాకు తటస్థించలేదు. ఈ నవలను మాతృకలోని సౌందర్యాన్నేమాత్రం జారవిడువనీకుండా, సుందరమైన వ్యావహారిక భాషలో చక్కగా తెనిగించిన శ్రీ తిరుమల రామచంద్రకు నా అభినందనలు.

——

మనము-మన జర్నలిజం

(3 వ పేజీకొరవ)

నించుకొన్నారు ఆ హేమాహేమీ పత్రికల వాళ్లంతా.

నేడు పత్రికల్లో వస్తున్న వార్తాంశాలనుబట్టిచూస్తే మారుతున్న భారతీయ సమాజపు సమగ్రస్వరూప చిత్రణ ఏమాత్రం కానరాదు. మార్పు జరుగుతున్న నిజమైన రంగాలేమిటో పత్రికల దృష్టికి రావడంలేదు. పార్టీ రాజకీయాలు, ముఠా రాజకీయాలు, మంత్రిపుంగవుల ఉపన్యాసాలు, పార్లమెంటు-అసెంబ్లీ ప్రసంగాలు, అంతర్జాతీయవ్యవహారాలు, సినిమా, క్రీడారంగం - వీటన్నిటినిగూర్చిన వివరాలు, విశేషాలు పత్రికల్లో దండిగా క్రమంతప్పకుండా వస్తుంటాయి.

కాని మన గ్రామీణ, నగరజీవితాన్ని సమూలంగా మార్చివేస్తున్న సువిశాలమైన ఆర్థికాభివృద్ధి, సామాజిక మార్పులరంగం యొక్క వివరాలు పత్రికల్లో అస్సలే కనపడ్డంలేదు. ఈ అభివృద్ధి, సామాజిక మార్పు-అనేదానియొక్క సమగ్రస్వరూపం యే ఢిల్లీలోనో, బొంబాయిలోనో, యేపార్లమెంటు భవనంలోనో, యేఅసెంబ్లీ కార్యాలయంలోనో లభించేదికాదు. గ్రామాల్లో, పొలాల్లో, ఫ్యాక్టరీల్లో, సామాన్యజన జీవితంలో ఆ చిత్రణ దర్శనమిస్తుంది, ఆ స్వరూపం లభిస్తుంది.

ఠాగూర్‌గారి గీతాంజలిలో ఒక గేయం వుంది-"నీ మంత్రపఠనాలు, నీ రుద్రాక్షమాల త్రిప్పడాలు ఆపివేయ్. కోవెల ద్వారాలన్నీ బంధించేసి, తమస్సులో యేకాంతంగా వొకమూల ఎవర్నని ధ్యానిస్తావు? కండ్లు తెరిచి తేరిపారచూడు. దేవుడుండేది-ఎండుబారిన క్షేత్రాల్లో కాయకష్టంచేసే సేద్యపు వలుడిలో; కఠినరాళ్లను సలగగొట్టేరోడ్డు కూలిలో; ఎండలో, వానలో ఆయన వారితో కాస్తూవుంటాడు. ఆయన గుడ్డలు దుమ్ముతో మలినమై వుంటాయి" అని కాబోలు ఠాగూరు అంటాడు.

జర్నలిస్టు దృష్టికూడా అట్లానేవుండాలి. నిజమైన జీవితపువార్తలు అక్కడుండికాని లభ్యంకావు, మారుతున్న సమాజస్వరూప చిత్రణ అక్కడకాని లభ్యంకాదు. రాజకీయాల వెంటబడి పరిగెత్తే జర్నలిస్టు, జనంక్రిందికి, జనపదంలోనికి దృష్టిప్రసరించలేకపోతున్నాడు, నిజమైన సామాజిక వార్తలను అందివ్వలేకపోతున్నాడు.

మన జాతీయపత్రికలని చెప్పుకునే పెద్ద పెద్ద పత్రికల్లో గ్రామాలు, గ్రామవార్తలు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాయి. మారుతున్న సమాజంగూర్చి చెప్పేవార్తలు చోటుచేసుకోలేకపోతున్నాయి. ఒకాయన లెక్కగట్టి చెప్పాడు చూడండి: 'హిందూస్థాన్ టైమ్స్' పత్రికలో మొత్తం అడ్వర్టయిజమెంట్లు, వగైరాలుపోను మిగిలిన 47 శాతం స్థలంలో 3.4 శాతం మాత్రమే గ్రామవార్తలకు చోటున్నది. 'ఆనందబజార్' పత్రికలో అడ్వర్టయిజమెంట్లు పోను 'న్యూస్' వుండే 58 శాతంస్థానంలో 4.5 శాతం మాత్రమే గ్రామవార్తలకు, గ్రామీణవిశేషాలకు స్థలం దొరుకుతున్నది. మనం యిక్కడ రోజూ చదివే 'హిందూ', 'ఎక్స్‌ప్రెస్'ల పరిస్థితి యిందుకుభిన్నంగా యేమీలేదు. భారతీయ పత్రికల మనస్తత్వ దారిద్ర్యానికి యిదొక సూచిక.

వి. కె. నరసింహన్ ('హిందూ') అంటాడు చూడండి: ఒక ప్రాజెక్టుకో, వొక ఫ్యాక్టరీకో ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ మంత్రిపుంగవులు చేసిన ఉపన్యాసాలను, శంకుప్రసంగాలమేతు, తప్పకుండా పత్రికలన్నీ ప్రకటిస్తాయి. ఒక ప్రాజెక్టు పని పూర్తయి ప్రారంభించబడితే ఎన్నెకరాలు సాగులోకి వచ్చేదీ, వగైరా అధికారిక వివరాలన్నీ పత్రికలు ప్రకటిస్తాయి. ఆ తర్వాత ఆ ప్రాజక్టు గతేమైందీ ఎవరూ పట్టించుకోరు. పత్రికలన్నీ దీర్ఘమౌనాన్ని వహిస్తాయి. అధికార సమాచార ప్రకారంగా ఆ ప్రాజక్టులవల్ల నిజంగా సాగులోకి రావలసిన ఎకరాలు నిజంగా సాగులోకి వచ్చాయా? సాగులోకి రాకపోతే లోపమెక్కడ జరిగిందీ, ఎవరివల్ల జరిగిందీ ఏ పత్రికలూ అంతు బట్టించుకోవు. ఆ తర్వాత కొన్ని సంవత్సరాలకు యే ఎస్టిమేట్స్ కమిటీయో, లేక యే పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీయో సమర్పించే నివేదికలో ఈ లోపాలన్నీ యే కరువుపెడితే, అప్పుడు మళ్లీ తయారవుతాయి; పత్రికలన్నీ పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో ప్రకటిస్తాయి. కాని యీపత్రికలే స్వయంగా యీఅభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై దర్యాప్తుజరిపి, సొంతంగా సేకరించిన సమాచారమనేది బొత్తిగా కనపడదు.

టి. జె. ఎస్. జార్జి (ఫ్రీ ప్రెస్ జర్నల్) అనేఆయన అంటున్నాడు చూడండి: ఎవరైనా ఒక పరిశోధకుడు యింకో ముప్ఫయి సంవత్సరాల తర్వాత 1950-60 మధ్య భారతీయ సామాజిక స్వరూప స్వభావాలపై పరిశోధన చేయాలనుకున్నప్పుడు; యీ దేశవాళీ పత్రికలన్నీ తిరగేస్తే అతనికి కావల్సిన సమాచారం దొరుకుతుందా? దొరకదు! అతనికి దొరికేదల్లా మంత్రివర్యుల, రాజకీయ నాయకుల ప్రసంగాలు, శుష్కోపన్యాసాలు మాత్రమే. పత్రికలనేవి సమకాలీన సమాజ చరిత్ర సమగ్రరూప ప్రతిబింబాలనే భావం-మన వారికింకా రాలేదు.

ఆర్థిక-సామాజిక మార్పులనుగూర్చి మన పత్రికల నిర్లక్ష్యానికి వొక కారణం చెప్పాడు శ్రీ జార్జి: ఇండియా విఫలత ప్రధానంగా రాజకీయమైన విఫలతయే. ప్రభుత్వం-ప్రజలమధ్య సంబంధాలు క్రమంగా దూరమవుతున్నాయి. దేశంలో జరిగే యీ అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, సామాజిక పథకాలు ప్రజల నిత్యజీవితంలో వొకభాగంగా రూపొందడంలేదు; జనజీవితంలో వాటిభాగస్వామ్యత అనేది లేకుండా అవి ప్రజలనిత్యజీవితానికి దూరంగావుంటున్నాయి కాబట్టి అవి పత్రికలకూ దూరంగానే వుంటున్నాయిమరి.

లక్షలు, కోట్లాదిమంది జనం; యీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, సమాజంలో మార్పులు తెస్తున్న సామాజిక పథకాలపట్ల భావసామీప్యతలేకుండా కేవలం అలీనంగా వుండిపోతున్నారు. తమ జీవితాల్లో వీటి ప్రభావం సంకీర్ణంగా సోకకపోవడంలేదని కొంతకు కొంత గ్రహిస్తున్నా తాము యిందులో భాగస్వాములుగా వుంటున్నామని భావించలేకపోతున్నారు. ఈ ఆర్థిక, సామాజిక సంఘటనల్లో చురుకైనపాత్రధారులుగా భావించుకోలేకపోతున్నారు. వారిలో emotional involvement యేర్పడడంలేదు. బహుశా యిందువల్లనే పత్రికలవారు సైతం తమ దృష్టిని అటు ప్రసరించలేకపోతున్నారేమో ననుకోవలసివుంది.

కాని జార్జిగారు అంటున్నారుచూడండి: అలవాటుగా జర్నలిస్టులకున్న అజ్ఞానమే యీ పరిస్థితికి ప్రధానమైన కారణం. ఒక శాస్త్రవేత్తల, శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంకాని, సదస్సుకాని జరిగితే, దానిని ఒక మంత్రిగారు ప్రారంభిస్తే ఆ మంత్రిగారి వూకదంపుడు వుపన్యాసాన్ని కాలాలు కాలాలకు మన పత్రికా విలేఖరులు యిస్తారుకాని, శాస్త్రజ్ఞులు చర్చించిన విషయాలు, చదివిన ప్రసంగాల జోలికేపోరు. ఇందుకు కారణం పత్రికా రచయితల కొంటెతనంకాదు, ద్వేషభావంకాదు, అజ్ఞానతప్ప మరొక కారణంలేదు.

శ్రీ కె. ఎస్. ఆంథోనీ ('ఎకనామిక్ టైమ్స్' పత్రిక) అంటున్నాడు చూడండి: రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లోనే అధికారం యెక్కువగా కేంద్రీకృతమై పోతున్నది. వీళ్ల పాత్రనుగురించే పత్రికావార్తల్లో అధికస్థానం ఆక్రమించుకొంటున్నది. మేనేజర్లు, ప్రొఫెసర్లు, శాస్త్రజ్ఞులు - వీళ్లను గురించిన వార్తలు బొత్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాయి. జాతిం నిర్మించే స్తంభాలు వీరే అయినా, విదేశపత్రికల్లోమాదిరిగా మన దేశవాళీ పత్రికల్లో వీరు అస్సలే కనపడరు.

ఇటీవల 'ఫెర్టిలైజర్ కెమికల్ ట్రావెన్కూరు'వారు బై ప్రొడక్టుగావచ్చే జిప్సమ్ నుంచి అమ్మోనియం సల్ఫేటు ఎరువులు తయారుచేసే విధానాన్ని కనుగొన్నందుకు రిజర్వుబ్యాంకి మాజీ గవర్నరు శ్రీ హెచ్. వి. ఆర్. అయ్యంగార్‌గారు అభినందిస్తూ యిట్లాంటి పరిశోధనా కార్యక్రమాలే దేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధికి జీవగర్రలన్నారు. ఏపత్రిక ప్రబుద్ధుడూ దీన్ని ప్రకటించలేదు.

మన జాతీయ లేబొరేటరీలలో ఎందరో శాస్త్రజ్ఞులు ఎన్నో విషయాలపై పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఎన్నో విషయాలను కనుక్కొంటున్నారు. పత్రికల్లో యీ విషయాలకై రావలసిన కనీస గుర్తింపుకూడా రావడంలేదు. ఇదెంతో శోచనీయమైన పరిణామం.

అయితే ఎన్నిచెప్పినా యిట్లాంటి వార్తా లేఖనంలో యెన్నో యిబ్బందులు లేకపోలేదు. ప్రత్యేకించి ప్రొఫెషనల్ యిబ్బందులూ లేకపోలేదు.

వీటినిగురించిచెప్తూ హెచ్. వెంకటసుబ్బయ్య (హిందూ) ఒకమాటంటాడు: ఇటువంటి వార్తాలేఖనానికి పనికొచ్చే ముఖ్యమైన ప్రాథమిక సమాచారంవుండే ఫైళ్లుకూడా 'సీక్రెట్ ఫైల్' (రహస్య సమాచారం), 'ఫార్ ఆఫీస్ యూజ్ వోన్లీ (ఆఫీసు వుపయోగానికే)' అని లేబుల్స్ తగిలించడం మన ప్రభుత్వాధికారులకు అలవాటైపోయింది. ఇందువల్ల జర్నలిస్టుల దృష్టికి యీ సమాచారం అందకుండానే పోతున్నది - దీంట్లో నిజంలేకపోలేదు. హాట్ హాట్ న్యూస్ వేటలో పడిపోయి ఇట్లాంటి ఆర్థిక-సామాజిక పథకాల ప్రభావపు వార్తాంశాలు పత్రికల దృష్టికి రాకుండా పోతున్నది.

ఏమైతేనేం ఇదీ మన పత్రికల పరిస్థితి! —('యోజన' పత్రిక, 'రిపోర్టింగ్ డెవలప్‌మెంట్' కరపత్రాల ఆధారంగా.)

——

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజి కొరవ)

మన హెచ్. ఎం. టి. వారి వుత్పాన తయారవుతున్న రిస్ట్‌వాచ్‌లు సుందరమైనవి నలీసుధరలకు లభిస్తూ సామాన్య పౌరుడికిసైతం అందుబాటులో వుంటున్నాయి. కాని ఎంత నలీసుకు వస్తున్నా మన పేదవారులందరూ చేతిగడియారాలకు నోచుకోలేరుగదా! నేటి నగరవాసికి 'కాలతత్వం', కాలమనస్తత్వం ఎక్కువవుతున్న రోజులివి. టైముకు టంచనుగా ఆఫీసులకు పోవాలి. అందుకే కాలాన్ని కొల్చిచెప్పే యిట్లాంటి బహిరంగ ప్రజాగడియారాలు, టవర్ గడియారాలు అత్యంత అవసరమైవున్నాయి. ఈ అవసరాల్ని గుర్తించే నాథులే కరువవుతున్నారు. వెంటనే యీ గోడగడియారాన్ని బాగుచేయించి ట్రంకురోడ్డుకు కళ తెస్తారా?

' ' '

మైకు రాత్రులవూట గోల పెడుతూనే వుంది; అవును నిత్యమూ గోల పెడుతూనే వుంది, వారంరోజులనుంచి గొడవ చేస్తూనే వుంది. ఎక్కడ? పబ్లిక్ (ట్రంకురోడ్డో?), సాక్షాత్తు టౌన్‌హాల్ ఆవరణలో! ఎందుకు? వ్యావసాయిక- పారిశ్రామిక ప్రదర్శనట. అందుకని రోజూ అర్ధరాత్రిదాకా మైకు మోగుతూనేవుంది, చుట్టుప్రక్కల జనాన్ని నిద్రపోనీకుండా. దోమలపోరు ఒకప్రక్క, మైకు గోల మరొకప్రక్క. ఇంక నిద్ర ఎక్కడ వస్తుంది?

అయినా ఎంతమోసం! వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనట! వ్యవసాయమూ లేదు, పరిశ్రమలూలేదు. ఆ పేరుతో నడుపబడుతున్నవన్నీ 'లక్కీబోర్డు'లు, అమ్యూజ్‌మెంటుపార్కు వంటివి! కట్‌బాడీలేసుకుని చేసే కొక్కొరపు డ్యాన్సులు! వ్యవసాయమనే పదానికే సిగ్గుచేటు! దీనికి లైసెన్సు ఎట్లా యిచ్చారో? ఆపేరు తగిలించుకొని మోసం చేయకపోతే దీనికి లైసెన్సురాదా? పాపం క్షమించుగాక! చెట్టుపేరు చెప్పికొని కాయలమ్ముకోవడమా? ఒకవేళ లక్కీబోర్డులు, అమ్యూజ్‌మెంటు పార్కులు పెట్టుకోవాలంటే వూరుకు దూరంగా ఎక్కడో ఆరుబయల్లో పెట్టుకోవాలి. అక్కడే లైసెన్సు యివ్వడం రివాజు.

కాని యిదెక్కడివైపరీత్యం? లైసెన్సు యిచ్చే ఆఫీసర్లనోట్లో గడ్డిపెట్టి, కళ్లలో దుమ్ముకొట్టి నడుపుతున్నారనుకొందాం. కాని టౌనుమధ్యలో సాహిత్య, సాంస్కృతిక పక్షంలో నడిచే సత్సంప్రదాయపు సభలు పెట్టుకొనేదానికి ఉపయోగపడే పురమందిరంలోనా ఈ 'లక్కీబోర్డు' వచ్చి వికారాలు! ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు టౌన్‌హాల్‌ను దీనికి ఎట్లిచ్చారు? రోజుకు వంద రూపాయలబాడుగట. నెలరోజులకు దాదాపు 3 వేల రూపాయలట! అయితే మటుకు అంతటి శ్రీమంతుడు ఈ మొత్తానికి కక్కుర్తిపడి టౌన్‌హాల్‌ను వీళ్లకు అప్పచెప్పుతారా?

అయితేమటుకు అర్ధరాత్రిదాకా మైకులు గోలచేయాల్నా? పౌరులకు నిద్రాభంగం కావాల్నా? పోలీస్ ఎట్లా నిద్రపోగల్గుతున్నది? అసలు లైసెన్సు ఎట్లిచ్చారు దీనికి? టౌన్ ఎ. ఎస్. పి. గారికిమాత్రం (ఆయన నిల్లు యిక్కడికి సమీపమేనే) ఈ నాయిస్ న్యూసెన్స్‌సహిస్తూ ఎట్లా నిద్రపడుతున్నది? ఇంత అలందరా మరీను! నెల్లూరు పోలీస్‌కు పరువేమైనావుంటే వెంటనే ఈ లక్కీబోర్డుకు పర్మిషనచెప్పడం భావ్యమనిపించుకొంటుంది.

మాటలోమాట! టౌన్‌హాల్‌అంతా ఈ లక్కీబోర్డువారు గుడిసెలేసుకొనివున్నారు కాబట్టి అందులోవుండే వర్ధమానసమాజం లైబ్రరీకిపోడానికికూడా దారిలేకుండా అష్టదిగ్బంధనంచేసేశారు. ఒకమూల టౌన్‌హాల్‌గోడ పగలగొట్టి లైబ్రరీకి ద్వారం ఏర్పర్చారుగాని; ఈ గలభాలో, నాయిస్ న్యూసెన్స్‌లో పత్రికలు, పుస్తకాలు చదువుకొనేదెట్లా? ఏమైనా టౌన్‌మధ్యలో యింత బహిరంగమైన న్యూసెన్సుచేసేందుకు లైసెన్సుదొరకడం శోచనీయమైన సంగతి!

' ' '

కాలేజీల్లో 'స్టూడెంట్స్ పర్సనల్ సర్వీసెస్' విషయాలను పరిశీలించేందుకు అమెరికా వెళ్లిన కావలి కాలేజి జువ్వాల్ భారతీయుడు శ్రీ వి. రామకృష్ణగారు దానిని గూర్చి గతమాసం చదివారు. ఆయన అమెరికావెళ్లిన తర్వాత జమీందారైనకు వొక లేఖవ్రాస్తూ అక్కడి విద్యార్థులకు సమకూర్చబడుతున్న అనేక సౌకర్యాలను పేర్కొన్నారు.

బ్లూమింగ్‌టన్‌లోవుండే యూనివర్సిటీలో 40 వేల మంది విద్యార్థులు, 3 వేల మంది రెగ్యులర్ స్టాఫ్‌మెంబర్లు, మరో 3 వేల మంది పార్టుటైమ్ స్టాఫ్‌మెంబర్లు వున్నారట. అక్కడి లైబ్రరీలో 20 లక్షల గ్రంథాలు, మరో 20 లక్షల సారపత్రులు వున్నాయట. ఇంత బృహత్ సంస్థ అయినా అక్కడి సౌకర్యాలు ఎంతో గొప్పగా వున్నాయట.

మనకూ వున్నాయ్, యూనివర్సిటీలు, కాలేజీలు. మన కాలేజీల్లో వుహారుమంటే 2 వేలకుమించి విద్యార్థులుండరు. వంద మంది స్టాఫ్‌మెంబర్లకంటే ఎక్కువుండరు. కాని ఈమాత్రం మందికే వుండాల్సిన సౌకర్యాలు వుండవు. కడుపుకింత తిండి పోసుకోడానికి మరుగుదొడ్లయినా సద్దుగావుండవు మన కాలేజి లైబ్రరీలో 20 వేలు, పోనీ 20 వందల పుస్తకాలైనా వుండవు. సరే ఇక సారపత్రులు, గీతప్రతులు-అమాసే ఎరుగరు మనవారు. ఇవీ మన విద్యాలయాల స్థితిగతులు!!

——

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీకొరవ)

మన భారతీయ విరోధియైన మహాదుష్టుని విషయం. తన రాజ్యంలో అతడేకాదని రాజ్యాలు నెలకొల్పే వీరులు పుట్టకవద్దు రట.

అనగా పూర్వమెన్నడో వార్‌లార్డ్స్ అనగా పటాలంబీద ఆధారపడి రాజ్యం చేసేనేతలు చైనాను విభజించుకునివుండిరే, ఆ స్థితికే నేడూ చైనా మళ్ళీ వచ్చింది. అప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలలో విదేశీయులు పెత్తందార్లయివుండిరి.

ఇప్పుడూ హాంకాంగ్‌లో బ్రిటిషువారు, మకావోలో పోర్చుగీసువారూ వున్నారు. చైనాలో గడబిడ ఎక్కువైపోతే వీరిద్వారా అమెరికా-రష్యాలు శాంతిదూతలను పంపి చైనాలో వ్యవహరించెదరేమో తెలియదు.

' ' '

ఇది ఈమూల సంగతి. ఆమూల ఆఫ్రికాలో అటుకొనగాన దక్షిణాన ఒక సమస్య వచ్చిపడింది.

ప్రపంచంలో దుర్మార్గుల పట్టికలోని మొదటిపేరు దక్షిణాఫ్రికా పరిపాలకులది.

తమ ప్రక్కనవున్న ఒక నల్లటి రాజ్యాన్ని 'ధర్మకర్త'యై పరిపాలనకుని, తన జాత్యహంకార విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టబోగా, ఆదేమిటని జనం అడిగినందుకు వారికి కోపం వచ్చింది.

వారి కోపాన్ని అణచేందుకు సంప్రదింపులకు పూనుకున్నది అమెరికా. జనం చర్యద్వారా అణచవలెనని ఆఫ్రికా నల్లటి రాజ్యాలున్నవి. జనం చర్యలకు రష్యా సమ్మతించడంలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా పద్ధతిని అంతా ఖండించేవారే. కాని వెంటనే దానిని ఎట్లా నిరోధించవలెననే దానిపై అభిప్రాయభేదాలు కలిగినవి.

రోడీషియా గొడవ యిట్టిదేగదా! తెల్లటి ఆంగ్లేయులను దక్షిణాఫ్రికాలో పెత్తనానికి డచ్ శ్వేతముఖులు వుండంయ్యలేదు. ఆ సీమలో నేటికీవున్న బ్రిటిష్ జనాభా 'కాపురం వున్నాంగనక కాలక్షేపంచేదాం' అనే దోరణిలోనే మెలగుతున్నారు. ఆ సీమలో తమకు పొరపాటున గూడా పెత్తనం రాదికమీద!

అందువలన యూదులకు ఇజ్రాయిల్ దొరికినట్లుగా ఆంగ్లేయులకు రోడీసియా లభ్యం కాగానే దానిని వదిలం చేసుకున్నారు.

ఇప్పుడిక వారు అటు డచ్‌వారిని ఎదిరించలేక వచ్చి ఈ నల్లమెజారిటీకి దాసానుదాసులై తామభివృద్ధిచేసిన సీమను అప్పగించి వెళ్లతారా? వెళ్లక, అక్కడేవుంటే మళ్లీ ఈ సీమలో నల్లవారి ప్రభుత్వంలో తాము రెండవరకంగా బతకవలెనేగాని మొదటిరకంగా - పెత్తనంలో పెద్ద భాగస్వాములుగా-సంచరించే వీల్లేదుగదా!

ఆంగ్లేయు లాంగ్లేయులేగనక, బ్రిటన్‌లో ఏపార్టీ రాజ్యానికి వచ్చినా, పైపై హడావిడి ఎన్నిచేసినా, లోలోన ఇయాన్‌స్మిత్‌వంటి 'స్వాతంత్ర్యవీరులన' మెచ్చుకుంటుంది. ఇదంతా దేవరహస్యం!

ఈ ప్రపంచంలో మానవుడు మరొక ఉన్నతమైన స్థాయిని అందుకోలేకపోతే, ఈ విధంగా సమస్యలతో సతమతం కాక తప్పదు

అంతరిక్షానికి వెళ్లే మానవునికి అంతరంగంలోకి వెళ్లదామనే సంకల్పం కలిగేదెన్నడో? ఈ లోకం మారేదెన్నడో?

——

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ముఖ్యమంత్రికిస్వాగతమిస్తూ, వాకాడులో ఏమిటి కాలేజి ఏమిటి అని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మొదట సందేహం ప్రకటించారని; కాలేజిని నెలకొల్పు కోవడమే గాక, అన్ని కళాశాలలలో ఇదీ ఒకటి కాకుండా విశిష్టమైన మార్గంలో నడపాలనే మహోన్నతాశయంతో కృషిచేస్తూ, మొదటి సంవత్సరమే 87 శాతం ఫలితాలు పొందగలిగామని చెప్పారు. హాస్టల్ స్థాపనా ప్రయత్నాన్ని; వాకాడు సంస్థల స్వయం పోషకత్వానికి సేకరింపబడిన వందఎకరాల వ్యవసాయక్షేత్రం–దానికి అనుబంధంగా ఒక వ్యవసాయ విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పాలనే సంకల్పాన్ని; సంస్కృత కళాశాలఒకటి ప్రారంభించాలనే వుద్దేశ్యాన్ని వెల్లడిస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశీర్వాదాలను అర్థించారు. ఇక హాస్టలువిషయం ప్రస్తావించి గతంలో మూడునాలుగువందలమంది విద్యార్థులకు గ్రాంట్లు మురిగించారని, ఈ సంవత్సరమూ అదేపరిస్థితి ఏర్పడిందని; శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు తన ధాన్యవస్తుసముదాయాన్ని ఇస్తున్నారు కాబట్టి తట్టుకోగలిగామని; ఇంతింతమందికి గ్రాంట్లు యివ్వకపోతే హాస్టలు నిర్వహించడంకష్టమని, ప్రభుత్వం యిచ్చే ప్రతి రూపాయికి జవాబుచెప్పాలనే తాము జాగ్రత్తగా కృషిచేస్తున్నామని, ప్రభుత్వవిధానం నిరుత్సాహాన్ని కల్గిస్తున్నదని మృదువుగా అయినా చాలగట్టిగానే చెప్పారు. శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ''బ్రహ్మానందరెడ్డి గారిపాలనలో చల్లగావున్నాం''అన్నారు.

ఇక జి. వ. చేర్మెన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారెత్తుకున్నారు. హాస్టళ్లకు సంబంధించి జరుగుతున్న అవకతవకలను ప్రస్తావించి ప్రభుత్వానికి 'లెఫ్టు–రైటు' ఇచ్చివదిలారు. చంద్రశేఖరరెడ్డి నిర్భయంగా కుండ బ్రద్దలుకొట్టినట్లు ముఖ్యమంత్రి ముఖాన్నే ఒక ఆరోపణచేశారు– ''పిల్లలులేనిహాస్టళ్ళకు రెట్టింపుగా గ్రాంట్లు వస్తున్నాయి. పిల్లలుండేహాస్టళ్ళకుమాత్రం ముగించబడుతున్నాయి''. చంద్రశేఖర రెడ్డి ఇంకకొంచం విశదంగా ఇలా అన్నారు– ''జిల్లాలో బి. డి. ఓ. లు, సమితిఅధ్యక్షులు, సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్లు తనిఖీచేసి పిల్లలులేరని, గ్రాంట్లుఇవ్వవద్దని వ్రాసి; కలెక్టరు, జిల్లాపరిషత్తుఅధ్యక్షుడు గ్రాంట్లు ఇవ్వకూడదనివ్రాసిన కొన్నిహాస్టళ్ళకు గ్రాంట్లు నిలవకపోవడమటుంచి, రెట్టింపుగా గ్రాంట్లువచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. ఇది ఎట్లాజరిగిందో, ఎవరివల్ల జరిగిందో ఆశ్చర్యంగావుంది. మూడువేలమంది పిల్లలకు, వివిధజిల్లాలకుచెందిన పిల్లలకు ఆశ్రయమిచ్చి, మంచి క్రమశిక్షణతో నిస్వార్థంగా నిర్వహించబడుతున్న వాకాడు హాస్టలుకుమాత్రం గ్రాంట్లు తెగగోస్తారు. ఈవిపరీతమేమిటో అర్థంగాదు''. అన్నారు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి. చంద్రశేఖర రెడ్డి వుపన్యాసం పూర్తిపాఠం ప్రకటించదగినంత సూటిగా, పోటుగా వున్నది.

శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి చురుకైన వుపన్యాసము, జనార్దనరెడ్డిగారి హృదయాన్ని తాకే వుపన్యాసము ముఖ్యమంత్రిమీద కాస్త ప్రభావాన్నే కల్గించినట్లున్నాయి. బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారన్నారు– నిజమే. గ్రాంట్లవిషయం గొడవగానేవుంది. వాకాడువంటి మంచి హాస్టళ్లూ వున్నాయి; చంద్రశేఖరరెడ్డి చెప్పినట్లు దగా హాస్టళ్లూ వున్నాయి. అన్నివైపులనుండి, అందరినుండి గ్రాంట్లకోసం ఒత్తిడి విపరీతంగా వుంది. గ్రాంట్లను ఎట్లా పంపకంచేయాలో తోచడంలేదు. ఈ విషయాన్ని గూర్చి క్యాబినెట్ గూడా చర్చించింది. డైరెక్టరును నివేదిక కోరివున్నాము. అది అందిన తర్వాత ఈ విషయంలో ఒక నిర్ణయానికి వస్తాము– అన్నారు శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి. ఇక వాకాడు సంస్థలనుగూర్చి మాట్లాడుతూ ఎప్పుడువచ్చినా ఏదోఒక అభివృద్ధి కనిపిస్తుందని, కాలేజి భవనాలు–వాతావరణం ఎంతో బాగున్నాయని, ఒక గురుకులంలా వున్నదని అన్నారు. వాకాడు సంస్థలకు తన సహాయ సహకారాలు వుంటగలవనిచెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి చమత్కారంగా మరోమాట అన్నారు– ''మంచివనిని చెడగొట్టే యోగ్యత మాకింకారాలేదు'' అన్నారు ముఖ్యమంత్రి. అంటే వాకాడువంటి మంచిసంస్థకు తమవల్ల అపకారం జరగదు అనేది ఆ మాటలలో గర్భితమై వున్నదన్నమాట.

ఇతర కార్యక్రమాలకు హాజరైన కొందరు పెద్దల పలుకులు–

శ్రీ తోట రామస్వామి (పంచాయతీ రాజ్యం మంత్రి): ''ఇంతటి మహోన్నత సంస్థకు ప్రభుత్వ సహాయం సరిగా అందడం లేదంటే బహుశా దీనిని అధికారులు చూచివుండరు. చూస్తే సహాయం చేయకుండా వుండరు. హృదయంగలవారు దీనిని అభినందించకుండా వుండరు.''

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి: ''వాకాడు సంస్థలను ఎప్పుడు చూచినా, ఈ మానవ మందిరాన్ని ఎప్పుడు చూచినా ఆవేశంతో మాట్లాడడం అప్రయత్నంగానే జరిగిపోతుంటుంది.''

—మా. వి.

వెంకటగిరి కాలేజి

ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీస్ సొసైటీవారు కాలేజిస్థాపనకు నిర్విరామంగా కృషి చేస్తున్నారు. ఏ ఒకరిద్దరి వ్యక్తులనుండో భూరివిరాళాలు సంపాదించడంకాకుండా; చిన్నచిన్న మొత్తాలుగా అన్నిప్రాంతాల నుండి, శ్రేయోభిలాషులందరినుండి నిధి సేకరణకు పూనుకున్నారు దీనికి 'రుపీ ఫండ్' అని పేరుపెట్టారు. విద్యాభిమానులెవరైనా రూపాయనుండి 50 రూపాయల వరకు విరాళాలు పంపవచ్చు. ఇంటికొక పూవుఅయితే ఈశ్వరునికొకమాలఅన్నట్లు వ్యక్తికొక రూపాయఅయితే వెంకటగిరికొక కాలేజివస్తుంది. సొసైటీవారి ఈవుద్యమాన్ని, కృషిని అభినందిస్తున్నాము; అది విజయవంతంకావాలనిఆకాంక్షిస్తున్నాము.

వెంకటగిరికాలేజి 'రుపీ ఫండు'కు ప్రథమవిరాళం యిచ్చుటద్వారా కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావుగారు 7 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. మీరూ పంపండి; వెనుకబడిన ఒకప్రాంతంలో ఒక వున్నత విద్యాసంస్థ ఆవిర్భావానికి దోహదమివ్వండి!

ఉపాధ్యాయుల గోడు

కావలి సమితిలోని ఒక పిటోపాధ్యాయుని పదిపేజీల గోడును ఓపిగ్గా చదివాము. జీతాలకైతుం వచ్చేసరికి చెక్కువుస్తకాలు అయిపోయాయంటాడట. చెక్కుమార్చుకొనుటకు రెండుమూడుసార్లు తిరిగి వ్యయప్రయాసలకు గురికావలసి వస్తున్నదట. పిటోపాధ్యాయులకు 25 తేదికిగాని జీతాలముట్టడంలేదట. సప్లిమెంటరీబిల్లులు నెలలపర్యంతంకూడా కదలవట. జి.పి.ఎఫ్. అర్జీలకు ఆతీగతి వుండడంలేదట. దీనికంతా కారణం గౌతుమెత్తనే నంటాడు. సమితిరాజాగారి చనువువల్ల ఆ గుమాస్తాగారిది ఆడిందిఆటగా పాడింది పాటగా వున్నదంటాడు. అయ్యావరెడ్డిగారూ! అయ్యవారి కడుపుగాలితే, వారిహృదయం ఆక్రోసిస్తే అంతమంచిదిగాదండీ!

. . .

ఉలవపాడు ఉపాధ్యాయసంఘంవారు ఇటీవల బి. డి. ఓ. దగ్గరకు రాయబారం పోయి ఒక నివేదికకూడా సమర్పించారట. ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలేమంటాయి– జీతాలు త్వరగా ఇవ్వండి, ఇంక్రిమెంట్లు ఇవ్వండి, ప్రొబేషన్లు వెంటనే డిక్లేరు చేయండి, పోస్టులు సీనియారిటీంబట్టి భర్తీ చేయండి– ఇలాంటివేగదా వారికోర్కెలు. బి. డి. ఓ., ఇ. ఒ. గార్లు వీరి రాయబారానికి సానుభూతిగా సమాధానం చెప్పినట్లుంది. అందుకే కార్యదర్శి శ్రీ డి. రాఘవరెడ్డి వారిరువురిని అభినందిస్తున్నారు.

వెంకటగిరి డాక్టరు

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి డాక్టరు శ్రీ జనార్దనరెడ్డిగారినిగూర్చి చాలకట్ట వచ్చింది. అందులో ఒక 'సరసమ్మ'గారు పై అధికార్లకందరకూ పెట్టుకున్న అర్జీనకలుకూడా వుంది. డి. ఎం. ఓ. గారుకూడా విచారణ జరిపి వచ్చినట్లున్నారు.

మేమూ కొంతవరకు విచారించాము. ఈ ఆరోపణలకు కారణం రాజకీయాలు, 'ప్రొఫెషనల్ జలసీసే' వున్నట్లుగావుంది. లబోదిబోమంటూ పై అధికార్లకు పిటీషన్లు పెట్టుకున్న ఆ 'సరసమ్మ' ఆ డాక్టరు దగ్గరకేపోయి క్షమాపణ కోరుకోవడం, ఆ మట్టమంతా కేవరికార్డు కావడంకూడా జరిగిందట. అందువల్ల ఈ ఆరోపణలలో కొంచమైనా సత్యమున్నదని నమ్మడం ఎట్లా సాధ్యం?

వ్యక్తిగతద్వేషాలకు, రాజకీయ భేదాలకు వుద్యోగులను గురిచేయడం వుచితమా చెప్పండి?

మర్రిపాడు బదలీలు

మంత్రసానిమీద అత్యాచారం జరిగిన మర్రిపాడు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోని సిబ్బంది అంతా –డాక్టరుతో సహా –సమూలంగా అచ్చటనుండి బదలీ చేసివేయబడిందట. మంచి పని జరిగింది.

ఆస్పత్రులుండేచోట నర్సులది, మంత్రసానులది; సమితులుండేచోట సేవికలది; పాఠశాలలుండేచోట పంతులమ్మలది ఎప్పుడూసమస్యలే, ఎప్పుడూ న్యూసెన్సే!

తూమాటివారిపాళెం మరణం

పంచాయతీ మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ తూమాటి రంగస్వామినాయుడు గత 23 తేది హృద్రోగంతో హఠాత్తుగా మరణించారు.

సోదరులు శ్రీ గాంధీచౌదరి, కృష్ణమూర్తి గారలకు, వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

——

ఒంగోలు

(5-వ పేజీ తరువాయి)

యణగారు డిప్టీకలెక్టరు శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డిగారికి రిపోర్టుచేశారు. డిప్టీకలెక్టరు పట్టుకోవలసిందిగా పోలీస్‌ను కోరారు. వ్యవసాయ డిపోవద్ద రైతులు అర్థగించి 6140 కిలోల సల్ఫేట్ తోవుండిన ఎ.పి.జి. 3020 లారీని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఒకటవ ముద్దయి డిప్టీకలెక్టరుకు ఒక అర్జీ దాఖలుచేస్తూ, వ్యవసాయశాఖలో పనిచేస్తున్న రెండవ ముద్దయి వగైరాలను పట్టించుటకు ముందుగా డాక్టరు నారాయణగారికి తెలియజేశానంటూ, వనాడు పర్మిట్లను, క్యాష్ బిల్లులుకూడా దాఖలుచేశారు. ఈ విషయాన్ని డిప్టీకలెక్టరు కలెక్టరుకు, కలెక్టరు వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుకు నివేదించారు. డైరెక్టరుగారు దీనిని హైదరాబాదు క్రైంబ్రాంచికి అప్పగించారు. క్రైంబ్రాంచి సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ ఎస్. జోగారావుగారు దర్యాప్తుచేసి పై ముగ్గురిమీద కేసు దాఖలుచేశారు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ పక్షంగా శ్రీ గాదంశెట్టి సత్యనారాయణ; ఒకటవ ముద్దాయితరపున శ్రీ వాగిశెట్టి రంగారావు రెండవ ముద్దాయితరపున శ్రీ దాసరి వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ పి. ఎస్. సాధు; మూడవ ముద్దయితరపున శ్రీ ఎన్. విద్యాసాగర్ వాదించారు.

హౌరా ఆగుతుంది

మద్రాసు–హౌరా ఏర్‌కండిషన్డ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ 6 తేదినుండి ఒంగోలులో ఆగుతున్నది. పార్లమెంటు సభ్యుడుగా శ్రీ కొంగర జగ్గయ్యగారి సేవా ఫలితం యిది. మద్రాసుకు పోయేటప్పుడు మంగళవారంనాడు, కలకత్తావైపుకు పోయేప్పుడు శనివారంనాడు ఈఎక్స్‌ప్రెస్ ఒంగోలుకు చేరుతుంది. అంటే మంగళవారం మధ్యాహ్నం 2–36 గంటలకు, శనివారం మధ్యాహ్నం 1–18 గంటలకు ఒంగోలుకు చేరుతుందన్నమాట.

స్టేట్ బ్యాంకి

డిపాజిట్లను సేకరించడం. బ్యాంకింగ్ అలవాట్లను పెంపొందించడంలో ఒంగోలు బ్రాంచి చేసినకృషి, పొందిన అధిక్యత పాఠకులకు విదితమే. ఇప్పుడు గ్రామీణులకు బ్యాంకిలావాదేవీలు సౌకర్యంగాను, సులభతరంగాను వుండుటకు వీలుగా ప్రత్యేక కౌంటర్ ఏర్పాటుచేయబడింది. దీనివల్ల బ్యాంకికి ఎక్కువమంది ఆకర్షింపబడే వీలుకలిగింది. ఈసౌకర్యాన్ని కల్గించిన బ్యాంకిసిబ్బంది, ముఖ్యంగా ఏజంటు శ్రీ వారణాసి రాఘవేంద్రరావు, ప్రత్యేకోద్యోగి శ్రీ జి. వి. రమణరావుగారలకృషి కొనియాడతగింది.

చెడుగుడు విజేతలు

మూరారెడ్డిపాళెంలో జరిగిన మొలకలవల్లి వెంకట్రామయ్య మెమోరియల్ చెడుగుడు పోటీలలో హోమ్‌టీము (మూరారెడ్డిపాళెం) ప్రథమబహుమతిని, పందిళ్ళపల్లి రాజేశ్వరీ మెమోరియల్ టీము ద్వితీయ బహుమతిని పొందినవి. ఈ పోటీలలో 16 టీములు పాల్గొనడమేగాకుండ, రాష్ట్రంలోని ప్రముఖ క్రీడాకారులు పాల్గొనడం విశేషం.

చివరిరోజు శ్రీ మొలకలవల్లి రామయ్య అధ్యక్షతన జరిగినసభలో, ఒంగోలు న్యాయవాది శ్రీ మొలకలవల్లి వెంకటకృష్ణయ్య వుపన్యసించారు.

కోర్టులు–పొదుపు

ఒంగోలులోని సివిల్‌కోర్టులను పెద్దదైన సబ్‌కలెక్టరు నివాసగృహంలోకి మార్చాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించి, కృషిప్రారంభించి నాలుగేళ్లయిపోయింది. సబ్‌కలెక్టరు నివాసానికి వేరేభవనం నిర్మాణం పూర్తిఅయి పదినెలలుదాటింది. అయినా మునసబుకోర్టులు ఈనాటికీ అద్దెభవనాల్లోనే వుంటున్నాయి. ఇవి సబ్‌కలెక్టరు బంగళాకుమారితే ప్రభుత్వానికి నాలుగు వేలరూపాయలు మిగులుతాయి. పొదుపు చర్యలు కఠినాతికఠినంగా అమలుజరపబడుతున్న ఈ సమయంలో, ఇకనైనా ఆలస్యంలేకుండా వీటిని మార్చడం అభిలషణీయంగదా!

మునిసిపల్ పన్నులు– కోర్టు స్టే

1967–68 సంవత్సరానికి అదనంగా పెంచిన 23 శాతం పన్నులను వసూలు చేయకుండా నిలుపుదలచేస్తూ ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునిసిఫ్ శ్రీ బి. బి. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారు తాత్కాలిక ఇంజంక్షన్ ఇచ్చారు. టాక్సుపేయర్స్ యూనియన్ పక్షంగా శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణరావుగారు వేసిన దావాపై తీర్పుయివ్వబడింది.

మునిసిపాలిటీ పక్షంగా శ్రీ ఒ. వి. రంగారావు, టాక్సుపేయర్స్‌పక్షంగా శ్రీ కరవది వెంకటేశ్వర్లు వాదించారు.

1962లో పెంచబడిన అదనపు పన్నులను రద్దుచేయవలసిందిగా కోరుతూ అంతకుముందు దాఖలుచేయబడిన ఒక దావా నిల్వలోవుంది.

——

వార్షికోత్సవాలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

వ్యవసాయ సబ్జక్టును ప్రవేశపెట్టాలని కోరారు. కొర్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి బహుమతి ప్రదానం చేశారు; హెడ్ మాస్టరు శ్రీ నాగేశం పాఠశాలనివేదిక చదివారు.

—మా. వి.

విరూరు

విరూరు జి. వ. హైస్కూలు విద్యార్థులకు ప్రతిసంవత్సరం చైత్రశుద్ధ ఏకాదశినాడు యిద్దరకు స్కాలర్‌షిప్పులు (రు. 15, 10 లు) యివ్వడానికి శ్రీ బిరదవోలు రాజయ్యగారు అంగీకరించారు. ఈనెల 20 తేదినాడు ఎ. త్యాగయ్య, పి రాగయ్య అనేవిద్యార్థులకు సదరు మొత్తాలు కలిగిన స్కాలర్‌షిప్పులను యిచ్చి నూతన సంప్రదాయం నెలకొల్పారు.

ఇటీవల స్కూలు షెడ్డు నిర్మాణానికి హృదయపూర్వకంగా విరాళమిచ్చి తోడ్పడిన విరూరు, మూరయపాలెం రైతులకు; స్కూలులో మంచినీటిపైపు వేయించిన శ్రీ గండవరపు వెంకురెడ్డిగారికి పాఠశాల పక్షంగా హెడ్మాస్టరు కృతజ్ఞత తెలియచేస్తున్నారు.

విద్యార్థుల వాగ్దానం

అనంతసాగరం జి. వ. హైస్కూలు విద్యార్థులు మంచి సాంప్రదాయాన్నే నెలకొల్పారు. తమకు విద్యాబుద్ధులు గరిపిన విద్యాసంస్థకు కృతజ్ఞతా చిహ్నంగా, వెళ్లారు పరీక్షాసెంటరుకు తమ కయ్యే ఖర్చులను పరిమితం చేసుకొని, దుబారాలు తగ్గించి, పాఠశాలకు శాశ్వత రంగస్థల వేదిక నిర్మాణానికి రూ. 250 లు విరాళంగా హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎం. మహబూబ్ సాహెబ్‌గారికి సమర్పించారట. ఎంత మంచివని!

—సుబ్బారెడ్డి.

డబ్బుండీ భవనాలులేవు

తలుపూరు మైకా కార్మిక సంక్షేమ నిధి వున్నత పాఠశాల వార్షికోత్సవం మొన్న 3 తేది జరిగింది. జి. వ. చేర్మెన్ శ్రీ ఎస్. సి. (యీ మైకా సంక్షేమనిధి వుపాధ్యక్షులుకూడా). అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ మైకా సంక్షేమనిధిలో కావల్సినంత డబ్బు మూలుగుతున్నా యీ పాఠశాలంకు తగిన పక్కా భవన వసతి కలిగించకపోవడం శోచనీయమన్నారు. హాస్టల్ వసతికూడా లేకపోవడం యింకా శోచనీయమన్నారు. సంక్షేమనిధి కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. ప్రకాశరావుగారు ప్రసంగించారు. హెడ్మాస్టరు పి. శ్రీనివాసరావు పాఠశాల రిపోర్టు చదివారు. వేలూరు సంజీవప్ప నాయుడుగారు విద్యార్థులకు బహుమతులు పంపకం చేశారు.

—ఒ. వి

గూడులేని బిడ్డలు

చినపవని ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాపించి షుమారు 40 సంవత్సరాలు కావస్తున్నా; సంవత్సరంక్రితం పాఠశాల వుండిన బాడుగిల్లు దహనమైపోయిన లగాయితు పంచాయతీతగాదాలమూలంగా పాఠశాలకు సరియైన భవనవసతిలేకుండా చేశారట. 200 మంది పిల్లలు యీఎండల్లో కప్పులేక మలమల మాడుతున్నారు–అని వొకపాఠకుడు వ్రాస్తున్నాడు.

చింతలపాళెం

జి. వ. వుపాధ్యాయుని స్వగ్రామం చింతలపాళెం జి. వ. హైస్కూలు వార్షికోత్సవం మొన్న 9 తేది శ్రీ ధనెంకుల నరసింహంగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. శాసనసభ్యులు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి, శ్రీ కొండపనాయుడు, శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి,బి.డి.ఓ. శ్రీ హేమచంద్రరావు,అప్పలఆంజనేయులు వగైరాలు మాట్లాడారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ పి. నాగరత్నం నివేదిక సమర్పించిన తర్వాత నాటకప్రదర్శనలు జరిగాయి.

—ఒ. వి.

——

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)